

POMIĘDZY NURTAMI

Koncepcja wystawy

Wystawa ma pokazać historię Nowego Dworu Mazowieckiego
z uwzględnieniem aspektu multikulturowego.

Polacy, Żydzi, Prawosławni, Protestanci...

Wystawa lekka w ogólnym charakterze,
celująca w młodzież, nie unikająca trudniejszych tematów.

Ekspozycja narracyjna.

Autorzy

Piotr Królik

Maria Możdżyńska

Aneta Rogenbuk-Uba

Emilia Stępniewska-Królik

Wojciech Uba

Konsultacja

Janusz Gołąb

Alfred Kabata

Informacje wstępne

Nazwa projektu

Opracowanie koncepcji Koncepcji merytorycznej, artystycznej i technologicznej wystawy w budynku Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Nowym Dworze Mazowieckim, pod adresem w ul. Ignacego Jana Paderewskiego 22.

Zamawiający:

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Dworze Mazowieckim,
ul. Ignacego Jana Paderewskiego 22.
woj. mazowieckie

Cel i zakres opracowania:

Wystawa narracyjna, opowiadająca historię Nowego Dworu Mazowieckiego z uwzględnieniem aspektu społecznego, multikulturowości oraz współistnienia w okresie największego rozkwitu miasta- czterech największych religii: judaizmu, prawosławia, protestantyzmu, katolicyzmu.

Wystawa ma mieć lekki charakter z wieloma stanowiskami interaktywnymi oraz stylizowanymi sekcjami.

Główną grupą docelową ma być młodzież. Sugerujemy przygotowanie wystawy w dwóch językach, polskim i angielskim.

Kontekst przestrzeni - budynek

Wystawa planowana jest w części zachodniej pierwszej kondygnacji budynku Biblioteki Publicznej. Aktualnie siedziba biblioteki została rozbudowana o nowoczesne skrzydło wschodnie, co pozwoliło na zaadaptowanie pomieszczeń na cele wystawowe.

Planowana powierzchnia wystawowa zorganizowana będzie w dotychczasowej części, która była zajmowana przez pomieszczenia biurowe wraz z łączącym je korytarzem.

Lp.	Nazwa pomieszczenia	Pow. (m2)
M.1.10	Punkt informacyjny z szatnią	6,15
M.1.11	Muzeum historii miasta - ekspozycja stała	111,30
M.1.12	Muzeum historii miasta - ekspozycja stała	27,89
Powierzchnia wystawowa:		145,34

Powierzchnia wystawowa zajmować będzie 145 m². Wysokość pomieszczeń to 296cm.

Pomiędzy nurtami - tytuł wystawy

Tytuł wystawy nawiązuje bezpośrednio do położenia geograficznego miasta, czyli umiejscowienia u ujścia Narwi do Wisły oraz Wkry do Narwi. Bliskość największych rzek kraju pozwalała na rozwinięcie miasta jako punktu tranzytu rzeczno-godzinowego, gdzie spotykali się handlarze i kupcy z południa, północy, wschodu czy zachodu. Cykliczne powodzie przełożyły się z kolei na decyzję o, charakterystycznej dla miasta i najbliższego regionu, zabudowie drewnianej.

Te wszystkie czynniki zadecydowały o wyróżnikach Nowego Dworu Mazowieckiego, jego rozwoju, znaczeniu strategicznym oraz militarnym dla kraju. Na przestrzeni wieków granice miasta były poszerzane, włączając wsie i osady np. tereny Modlina, Okunina.

Poza znaczeniem bezpośrednio geograficznym, Nowy Dwór Mazowiecki to miasto o bogatej historii wielowyznaniowej. Do miasta przybywali i z czasem osiedlali się protestanci z zachodu, prawosławni ze wschodu, Żydzi oraz różne mniejszości wyznaniowe tworząc niezwykle multikulturową społeczność. Reprezentanci poszczególnych wyznań nie zajmowali osobnych dzielnic lecz osiedlali się po sąsiedzku wnosząc do wspólnoty nowodworzan to, co najcenniejsze ze swojej rodzimej kultury.

Tytuł "Pomiędzy nurtami" można odczytywać również metaforycznie nawiązujące do multikulturowości i różnych sposobów myślenia.

Logo

Zaproponowane logo wystawy nawiązuje do czterech religii - reprezentowane różnorodnym krojem czcionki oraz bezpośredniej symboliki tytułu - do związku miasta z nurtami największych rzek.

Kontekst miejsca - położenie, historia, narracja

Nurty rzek i ich wpływ na dzieje miasta

Nowy Dwór Mazowiecki leży u ujścia rzeki Narew do Wisły, a także Wkry do Narwi. Jednym z rozpoznawalnych elementów wystawy jest motyw fali, która biegnie wzdłuż głównego pomieszczenia ekspozycyjnego. Na nim to umieszczone jest cała historia miasta z zaznaczeniem zdarzeń odwołujących się do stricte do wody, z symbolicznym zaznaczeniem kataklizmów nawiedzających mieszkańców, takich jak powódzie, pożary i zarazy, co było związane z niepowtarzalnym położeniem miasta oraz jego znaczeniem transportowo- handlowym.

Na wystawie symbolicznie zaznaczono zjawisko łączenia się nurtów, który faktycznie można zaobserwować dwoma kolorami wód w miejscu łączenia się obu największych rzek, poprzez zaznaczenie na posadzce zarysu fali dwoma odcieniami szarości.

Ulica z XX-lecia międzywojennego

Jako medium do prezentacji okresu największego rozkwitu multikulturowego i handlowego miasta wykorzystano stylizowaną uliczkę z okresu dwudziestolecia międzywojennego. Dekoracyjne elewacje i fronty z witrynami sklepowymi na wzór starych drewnianych budynków, z których dawniej w większości składał się Nowy Dwór Mazowiecki zanurzają zwiedzającego w panujący wówczas w mieście klimat. Spacer rozpoczyna się wśród sklepów specjalistycznych, w których witrynach wkomponowane są stanowiska informatywne i interaktywne, opowiadające o specyfice miasta, a także wielkoformatowej projekcji na ścianie z animacją ruchliwej, zrekonstruowanej uliczki miasta. Zabieg ten pozwala na wizualne powiększenie przestrzeni, ale przede wszystkim wprowadza gościa w klimat wystawy oraz przybliża zakres wiedzy jaka zostanie zaprezentowana oraz zachęcając do eksploracji wszystkich przygotowanych stanowisk. Stara ulica jest również pretekstem do pokazania kunsztu rzemieślników, fotografów, grafików tamtych czasów oraz estetyki reklamowej w przestrzeni publicznej.

Zabudowa drewniana - wielowyznaniowość

Nowy Dwór Mazowiecki będąc ważnym punktem tranzytowym na szlaku wodnym stał się także miastem wielokulturowym, gdzie spotykali się i przedstawiciele takich religii jak: prawosławia, protestantyzmu, judaizmu i katolicyzmu. Zarówno miejsca kultu religijnego jak i charakterystyczna drewniana zabudowa mieszkalna zostały zaprezentowane w najnowocześniejszy sposób- technologią rzeczywistości rozszerzonej (AR, ang. Augmented Reality), w formie autorskiego stanowiska interaktywnego- zwanego "Cyfrowym okiem". Technologia AR umożliwiła

obejrzenie precyzyjnie odtworzonych w trójwymiarze budowli od zewnątrz, jak i od środka, a obraz kontrolowany jest przez samego zwiedzającego. Dzięki tej technologii zaprezentowana będzie trójwymiarowa architektura sakralna oraz tzw. Czynszówka z podziałem na mieszkania reprezentantów różnych wyznań oraz wskazaniem poszczególnych funkcji pomieszczeń.

Stanowiskiem łączącym funkcję wrażeńiową, informatywną, a także reklamową samej wystawy jest aranżacja okienna wzdłuż ściany zachodniej budynku, w których zaproponowaliśmy rekonstrukcję okiennic oraz elementów fasad- charakterystycznych dla nowodworskich drewnianych budynków mieszkalnych. Wewnątrz trzech okiennic zamocowane będą dwustronne wydruki wielkoformatowe, które przedstawiać mają trzy rodziny różnych wyznań, w tym samym ujęciu, podczas codziennej wieczerzy. Zabieg ten ma pokazać różnice w wystroju wnętrz, codziennych tradycyjnych praktykach czy rytuałach, a także stroju charakterystycznym dla religii: judaistycznej, chrześcijańskiej, prawosławnej, a także będzie zewnętrzną reklamą samej wystawy widoczną z poziomu ulicy.

Stanowiska interaktywne, informatywne i wrażeńiowe

Ważnym z elementów wystawy narracyjnej jest oddziaływanie zmysły zwiedzającego, dlatego istotne jest umiejętne wprowadzenie gościa w nową, nieznaną dotychczas przestrzeń, gdzie w kontrolowany sposób można zapomnieć o świecie zewnętrznym i pozwolić sobie na zanurzenie w przygotowaną opowieść.

Efekt ten został osiągnięty przez przywitanie gościa na gwarnej, stylizowanej i historycznej uliczce miasta, gdzie czeka na nas projekcja z lektorem zwracającym się bezpośrednio do nas, łamiąc tym samym tzw. "4-tą ścianę", czyli granicę między widzem, a narratorem wystawy. W formie stanowiska wrażeńiowego przygotowano także stanowisko opowiadające o fenomenie kin nowodworskich, fotografów oraz drukarni ksiąg hebrajskich.

Trudna historia wojenna opowiedziana natomiast będzie głosami aktorów- lektorów- świadków tamtych zdarzeń uzupełniona o prezentację wideo.

Jednym z ważniejszych stanowisk jest interaktywny wideo-mapping na symbolicznej mapie fizycznej miasta, który intrygująco, a jednocześnie niezwykle informatywnie opowiada o historii i rozwoju miasta. Nie pominięta została także historia Modlina i koszar wojskowych, znajdując swoje miejsce na przeciwnym brzegu tego stanowiska.

Zwiedzanie zakończone jest stanowiskiem zachęcającym do spaceru po mieście jednym z proponowanych szlaków, który można pobrać na urządzenie mobilne dzięki zeskanowaniu wybranego kodu QR.

Na wystawie zaproponowano 16 stanowisk interaktywnych informatywnych i wrażeńiowych oraz 5 przestrzeni na wystawy czasowe, w których także zaproponowano treści w formie wydruków fotografii, grafik oraz informatywnych infografik.

Wystawa wychodzi poza mury

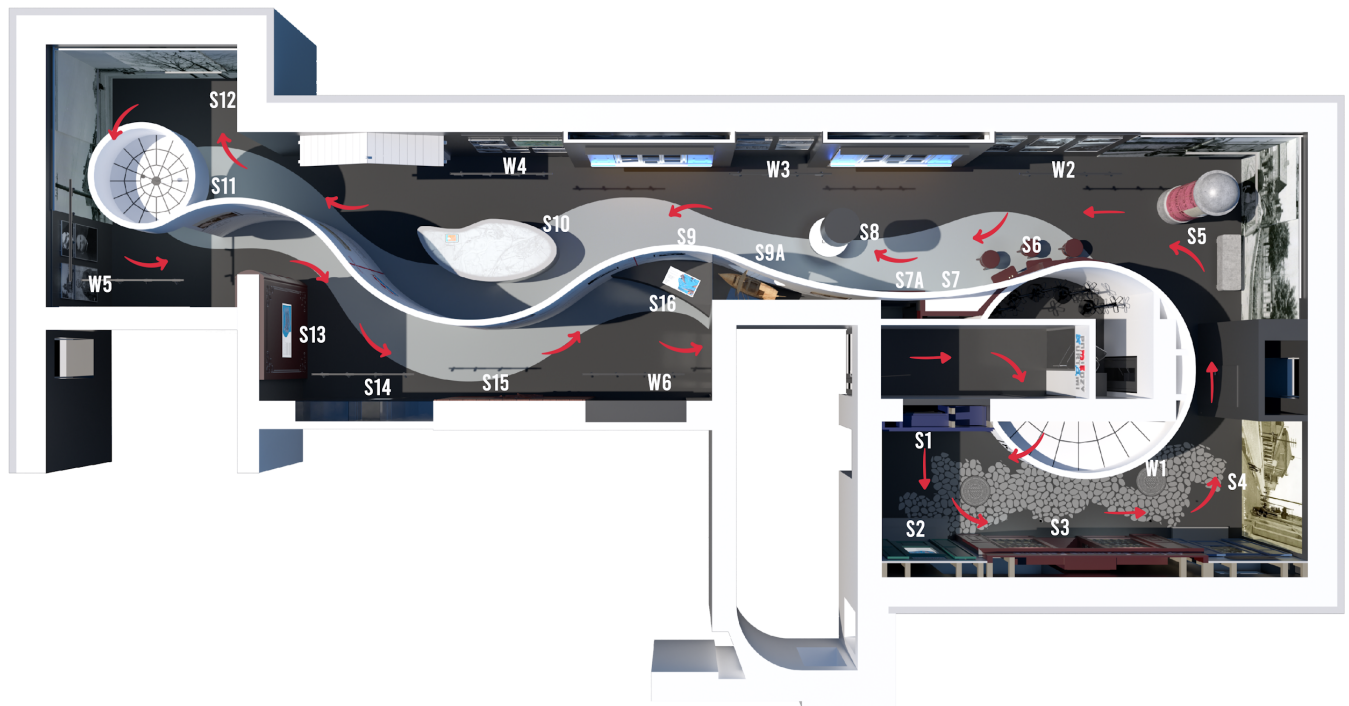
Na wystawie przygotowano kilka stanowisk, których treści zwiedzający może elektronicznie zabrać ze sobą na urządzenie mobilne lub wysyłając na podany adres e-mail. Są to: ciekawe przepisy na potrawy kulinarne różnych

kultur, które można samodzielnie przygotować w domu; przepisy na zdrowe i smaczne mieszanki ziołowe; stylizowane na XX-wieczne własne fotografie, wykonane na wystawie w jednym z cyfrowych zakładów fotograficznych; a także opracowane ścieżki dalszego spaceru po mieście z ciekawymi atrakcjami, punktami turystycznymi oraz miejscami omawianymi na ekspozycji.

Sekcje wystawy:

1. Historyczne miasteczko okresu międzywojennego, z działającą apteką, kinem, licznymi zakładami fotograficznymi, fotoplastykonem opowiadającą krótkie historie z życia miasta oraz bogata ofertą kulturalną.
2. Miasto jego położenie i historia- od początków osady z XI wieku po dzisiaj
3. Miasto 4-ch religii
4. Przemysł i technologie
5. II Wojna Światowa
6. Współczesny Nowy Dwór Mazowiecki- miasto pomiędzy nurtami- inwestycje, mosty, dzisiejsz mapa ze ścieżkami zwiedzania.

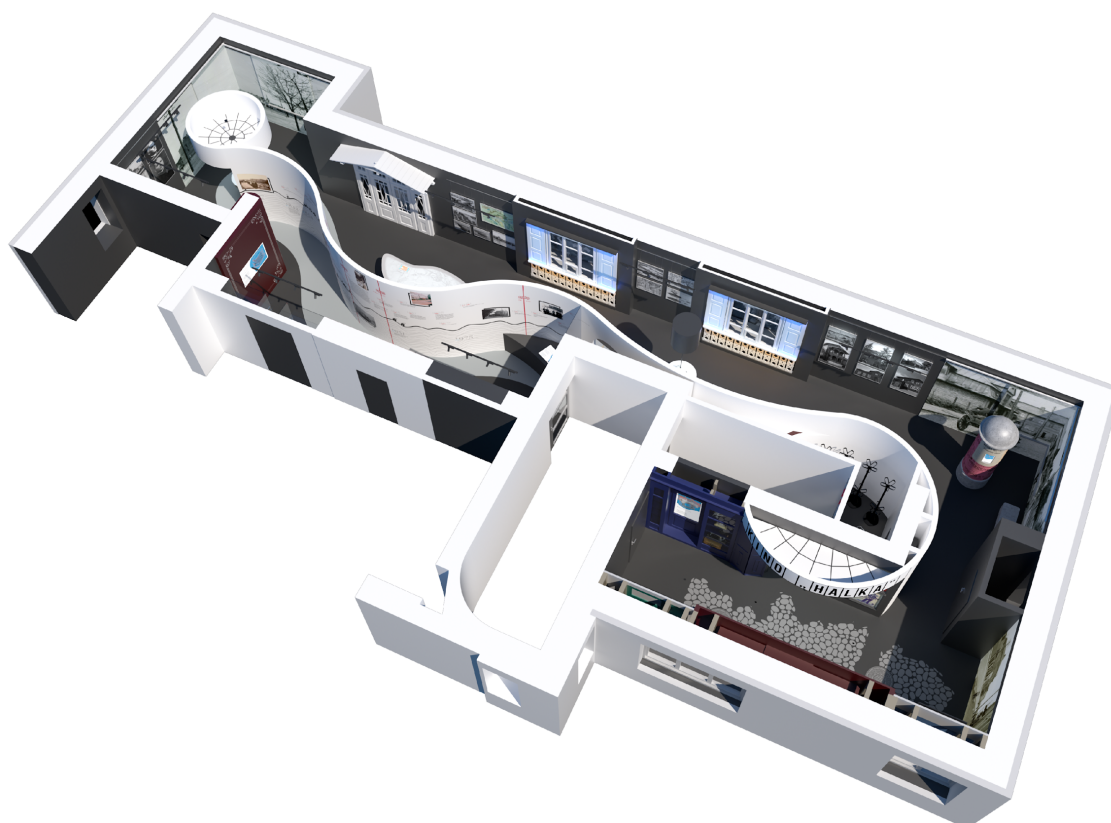
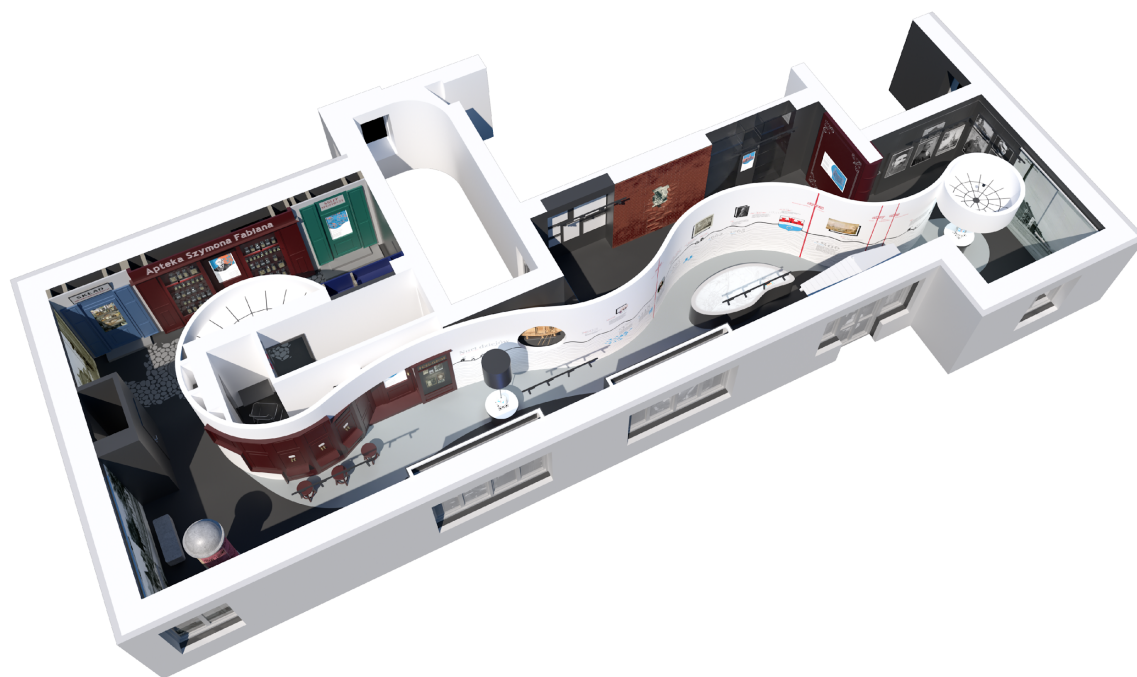
Kierunek zwiedzania

Wizualizacje 360° wystawy

Zapraszamy na wirtualny spacer trójwymiarowy wnętrzem przygotowanej koncepcji wystawy:

<https://bzbpartners.com/PomiedzyNurtami/>

Legenda

Każde stanowisko zostało zatytułowane, posiada swój unikalny kod, opis działania, a także zawiera informacje na temat niezbędnego zakresu merytorycznego, ilości wkładu multimedialnego oraz wymaganych urządzeń multimedialnych. Dla każdego stanowiska, dla ułatwienia pracy przy opracowaniu wystawy oraz potwierdzenia prawdziwości zebranych faktów historycznych, przygotowany został precyzyjnie zebrany przez Panią historyk zestaw źródeł merytorycznych.

Technika

Wszystkie elementy wystawy powinny być połączone w sieci LAN, ułatwiającej serwisowanie oraz włączanie i wyłączanie urządzeń. Sieć musi mieć dostęp do internetu w celu wysyłania materiałów do zwiedzających przez zewnętrzny serwer pocztowy (stanowisko S2, S3, S7, S16). Całość systemu powinna być obsługiwana z poziomu komputera/serwera w pomieszczeniu recepcji. Miejsce na szafę RACK jest przewidziane w pomieszczeniu obsługi wystawy. Sugerujemy również zainstalowanie systemu CCTV ułatwiającego obsłudze monitorowanie przestrzeni wystawy.

Wszystkie ekrany i projektory powinny działać w jakości minimum fullHD z możliwością serwisowania i obsługi z poziomu sieci LAN.

Jednostki centralne to odtwarzacze digital signage np. Bright Sign XT1144 lub analogiczne, bądź komputery klasy mini-pc (min i5, 8GB RAM, 256 GB SSD).

Sugerujemy zastosowanie głośników aktywnych oraz odtwarzanie audio z jednostek centralnych powiązanych z głośnikami.

Sterowanie wystawą i uruchomienie stanowisk

Wszystkie stanowiska uruchamiane przez załączenie dedykowanych obwodów elektrycznych w recepcji. Urządzenia muszą być dobrane tak, aby uruchamiały się przez pojawienie się napięcia w gniazdku.

Zarządzanie treścią

Dla stanowisk opartych o odtwarzacze digital signage, zarządzanie odbywa się z poziomu laptopa w recepcji, przez połączenie LAN, Dobre odtwarzacze muszą posiadać scentralizowane oprogramowanie do zarządzania treścią po sieci LAN

Podgląd CCTV

Możliwość podglądu z kamer wystawy na laptopie obsługi w recepcji.

Radiowęzeł, muzyka tła

Na sześciu głośnikach w systemie 100V odtworzona jest 10- minutowa zapętłona muzyka tła, składająca się z 4 sekcji, charakteryzujących każdą z omawianych 4 kultur i nawiązująca do charakterystycznego instrumentarium z omawianego okresu.

System daje również możliwość nadawanie komunikatów głosowych przez obsługę muzeum.

Pętle indukcyjne dla osób z dysfunkcją słuchu

Stanowiska S4, S10 oraz S15 posiadają pętle indukcyjne dla osób z aparatami słuchowymi. Okablowanie powinno być umieszczone jest pod sufitem GK, ułożonym w kwadrat o boku około 2m na 2m.

Audioprzewodnik

W opisie stanowisk są wskazane elementy ekspozycji, które wykorzystują audioprzewodnik (W1, W2, W3, W4, W5, W6, S9A, oraz S9- wiele punktów). Opisane stanowiska muszą być graficznie oznaczone przez numer dla audio opisu dla audioprzewodnika oraz posiadać identyfikującą ikonę, a także możliwość odsłuchania audio. Nagrania lektorskie muszą być 2 dwóch językach: polskim i angielskim.

Aplikacje

Aplikacje powinny być wykonane wielopoziomowo i intuicyjnie, z konsekwentnym, spójnym projektem graficznym i UX dla całej wystawy. Płynne przejścia, animacje, czytelne opisy, unikanie długich jednolitych bloków tekstu. Treści wystawy powinny charakteryzować się nowoczesną typografią oraz składem tekstów.

Aplikacje powinny posiadać łatwo dostępny index treści dla danego stanowiska, bądź zaznaczony pasek postępu czasu projekcji lub zapętłonej prezentacji.

Aplikacje przygotowane w dwóch językach, polskim oraz angielskim. Możliwość wybrania języka odbywa się na każdym poziomie aplikacji (bez konieczności powrotu do np. menu głównego). W czasie bezczynności, kiedy stanowisko jest nieużywane przez około 2-3 minuty, powinno wracać do strony startowej, zawierające nazwę stanowiska i informacje zachęcają do interakcji.

Aktualizacja stanowisk listopad 2021

Na etapie projektu wykonawczego zostały fizycznie usunięte stanowiska S2 (część multimedialna), S8 i S12. W związku tym, treści tychże stanowisk powinny znaleźć się w sąsiadujących stanowiskach, tj.

Treści stanowiska S2 należy przenieść do stanowiska S1 do sekcji restauracja wraz z możliwością wysłania przepisów na e-mail zwiedzającego.

Prezentację 1 drewnianego domu w AR ze stanowiska S8 należy przenieść do stanowiska S11.

Treści stanowiska S12 powinny zostać zaprezentowane na wydrukach systemów galeryjnych W5.

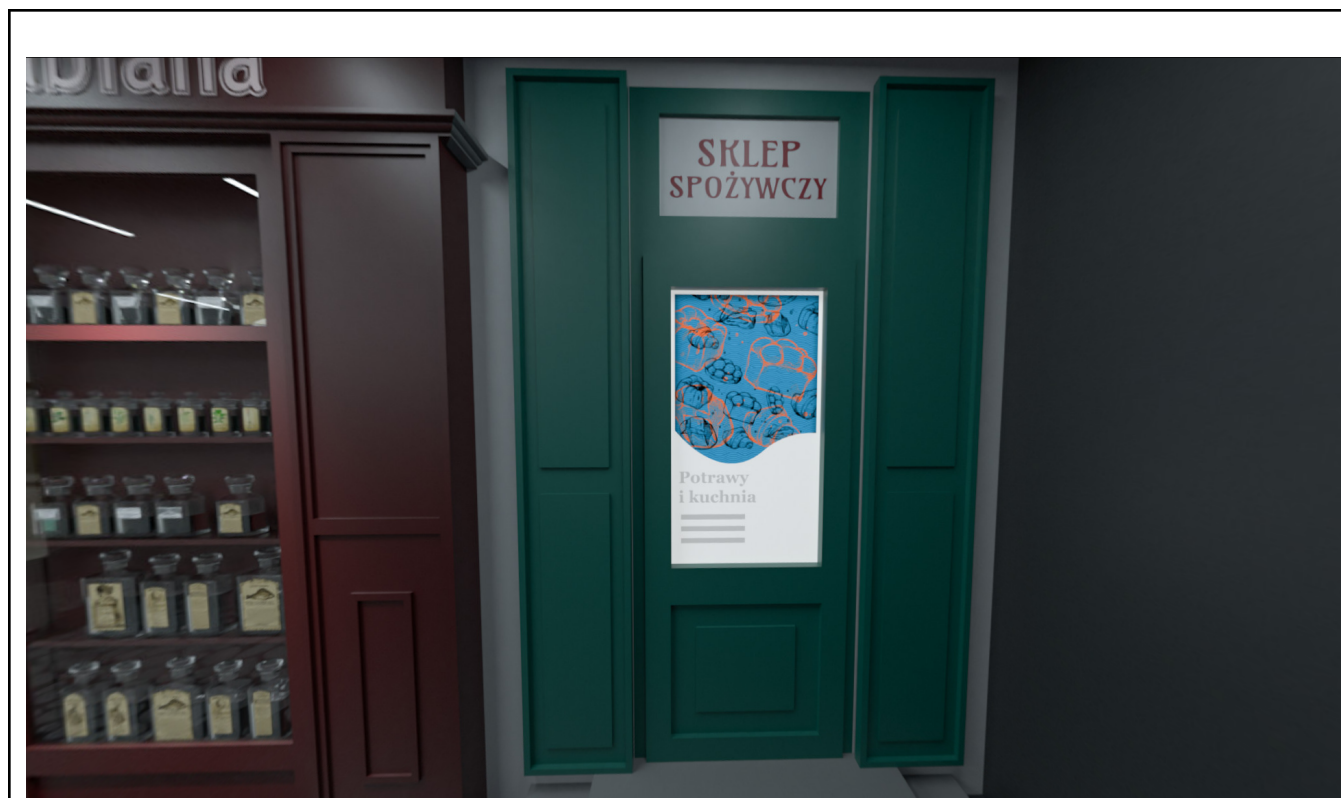
OPIS STANOWISK

Tytuł	Fach w ręku	S1
Typ	Stanowisko informatywne, interaktywne, scenografia wrażeńiowa.	
Opis	<p>Stanowisko składające się z ekranu dotykowego w orientacji pionowej, które w połączeniu z kamerą głębi rozpoznaje obecność użytkownika i wyświetla wnętrze jednego z trzech specjalistycznych zakładów rzemieślniczych.</p> <p>Przygotowane wnętrze ma być przygotowane w formie panoramy 180° - użytkownik podchodząc do ekranu może rozejrzeć się po wnętrzu z efektem interaktywnej głębi (obraz porusza się wraz z ruchem użytkownika) oraz dowiedzieć się więcej o danym miejscu dzięki klikalnym punktom. W trakcie oglądania wnętrza danego zakładu, stylizowany graficznie na lata XX-lecia międzywojennego szyld reklamowy nad ekranem wyświetla właściwą nazwę miejsca.</p> <p>Grafika na szyldzie "Fach w ręku".</p>	

<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Przygotowane 3 wnętrza wraz z grafiką szyldu reklamowego nad wejściem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krawiec, 2. Kowal, 3. Restauracja <p>Panorama wnętrza jest interaktywna, tzn. wyposażona w klikalne punkty tzw. "Hot-pointy", które informują o procesie produkcyjnym w danym miejscu (np. 1-8) oraz zawarte są informacje o ciekawostkach (np. Extra) związanych z danym zawodem/ miejscem. Przykład: <i>"Krawcy nowodworscy byli oskarżani o przyczynę bezrobocia warszawskich krawców, ponieważ przyjmują zamówienia z warszawskich sklepów na hurtowe szycie odzieży. Towar dostarczany przez nowodworzan jest tańszy, niż ten wytwarzany w Warszawie, bo życie na prowincji jest tańsze i tamtejsi krawcy biorą za taką samą pracę mniejsze stawki."</i></p> <p>Stanowisko stylistyką ma przybliżyć okres XX-lecia międzywojennego.</p>
<p>Wkład multimedialny</p>	<p>Aplikacja interaktywna zawierająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trzy panoramy 180° wnętrza 3D z efektem interaktywnej głębi podczas oglądania (obraz porusza się wraz z ruchem użytkownika) <p>Technologia: Wysokiej jakości wizualizacje 3D 180° Oprogramowanie htm5 + javascript +css</p>
<p>Urządzenia multimedialne</p>	<p>Ekran dotykowy 49"-50" pionowy. 1 x Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.</p>
<p>Wyposażenie/ Gablota</p>	<p>Witryna sklepowa z przykładowymi produktami.</p>
<p>Źródła</p>	<p>"Pamiętki i zabytki kultury żydowskiej w Polsce" P. Burchard, Warszawa 1990 Shamri A, First D., Pinkas Nowy Dwór, Tel Aviv 1965, t. IV, Warszawa i Region. Są dwie wersje w jidysz i po angielsku. Uwaga czasami błędne podpisy pod</p>

	<p>zdjęciami (krawcach i hafciarkach)</p> <p>“Społeczność żydowska w Nowym Dworze w latach 1918-39” D. Bielecka, w: Rocznik Mazowiecki t.XIV, Warszawa 2002, s.99-114</p> <p>Fotografie zakładów w posiadaniu Biblioteki Miejskiej</p> <p>Polona.pl</p> <p>„Widmo Nowego Dworu” Dobry Wieczór – Kurjer Czerwony nr 40 9 II 1933- artykuł</p>
--	---

Tytuł	Potrawy i kuchnia	S2
Typ	Stanowisko informatywne, interaktywne.	
Opis	Infokiosk z treściami dotyczącymi kulinarnych przysmaków przedstawicieli różnych 4 kultur zamieszkujących Nowy Dwór Mazowiecki.	
Zakres merytoryczny	Przepisy kulinarne i potrawy, przykłady fotograficzne, min 5 przykładów dań dla każdej z kultur:	

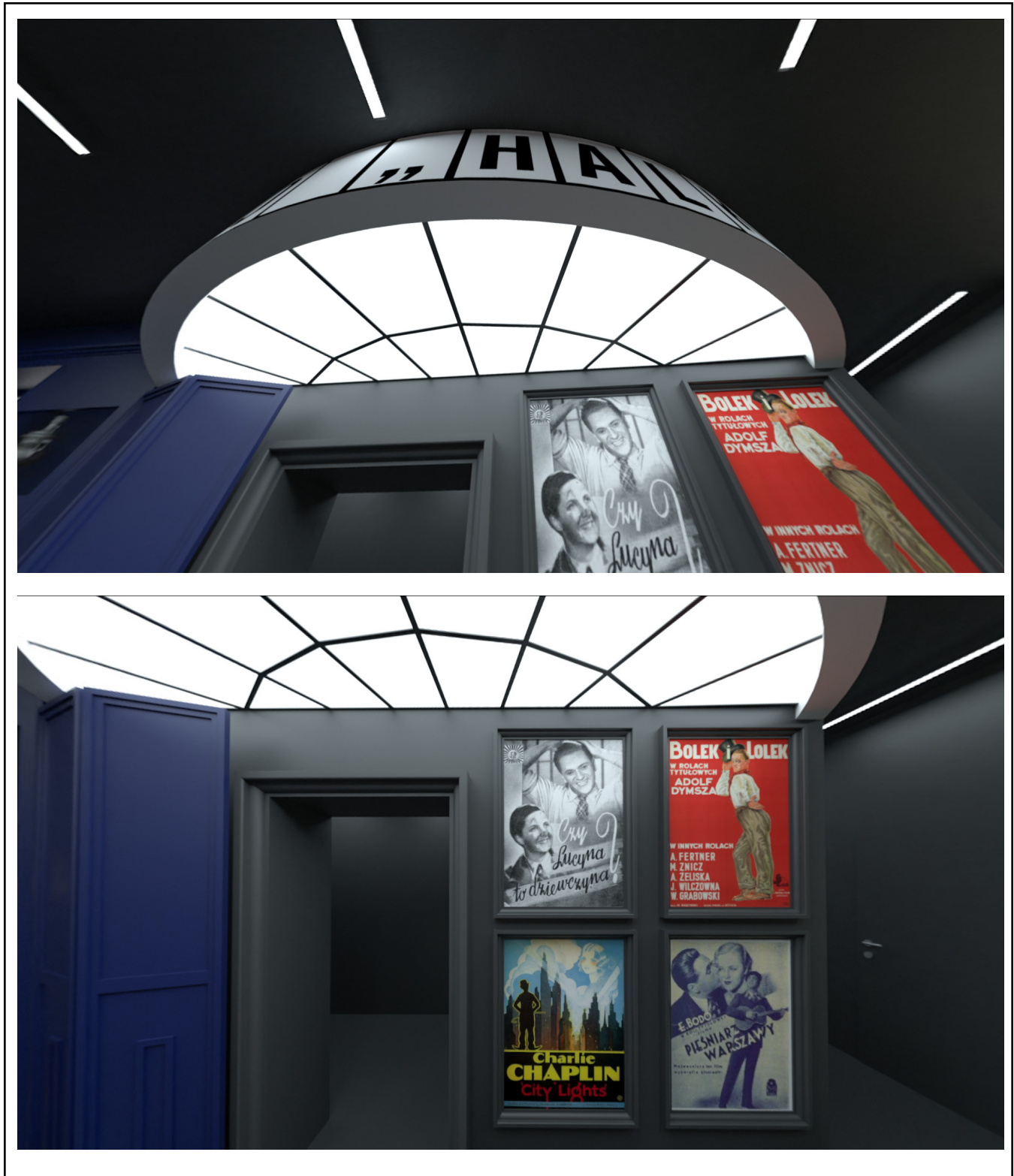
	<ul style="list-style-type: none"> • polskiej - tradycyjnie jadalnej na terenie mazowsza północnego (np. żur, parzybroda, czernina zwana czarną polewką, kapuśniak, karp po żydowsku czyli polski odpowiednik na potrawę Gefilte fish), • żydowskiej (np. Gefilte fish- karp po żydowsku, czulent, kugel, chałka, bajgiel, cymes), wyjaśnić na czym polegają koszerność potraw, • niemieckiej (np. knedle z farszem mięsnym, a w wersji polskiej ze śliwką, sznyceł wiedeńskie, czyli nasz kotlet schabowy), • rosyjskiej (np. babka ziemniaczana, kartacze, placki ziemniaczane, pierogi z kaszą gryczaną).
Wkład multimedialny	<p>Aplikacja interaktywna zawierająca minimum 5 przykładów tradycyjnych dań dla każdej z kultur wraz z fotografią prezentującą dane danie oraz przepisem kulinarnym. Możliwość wysłania przepisu na e-mail lub pobranie pdf na telefon przy pomocy kodu QR.</p> <p>Oprogramowanie stanowiska HTML5+javascript+css+node.js Aplikacja wysyłająca email np. php. Komunikacja via LAN z aplikacją wysyłającą email np. php, wgraną na istniejący serwer w bibliotece.</p>
Urządzenia multimedialne	<p>Ekran dotykowy 49"-50" pionowy. Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.</p>
Wyposażenie/ Gablota	brak
Źródła	<p>"Kuchnia dwudziestolecia. Co i jak jadano. 100 najlepszych przepisów" Agnieszka Jeż-Kaflik, RM, 2016</p> <p>"Polska kuchnia koszerna" Rebeka Wolff, Warszawa, 1877 kuchnia.cerwiew.pl</p> <p>"Specjały kuchni mazowieckiej" Robert Sypek, Województwo Mazowieckie, Warszawa, 2009</p>

Tytuł	Apteka	S3
Typ	Stanowisko informatywne, interaktywne, scenografia wrażeniowa.	
Opis	<p>Stanowisko składające się z ekranu dotykowego wkomponowanego w witrynę sklepową apteki. Ekspozycja poświęcona aptece prowadzonej przez Szymona Fabiana, który napisał pierwszy w Polsce podręcznik farmacji. Stanowisko zawierać ma także przepisy na ziołowe mikstury do domowego przyrządzenia, które można wysłać na e-mail zwiedzającego lub pobrać na urządzenie mobilne poprzez kod QR.</p> <p>Witryna apteczna uzupełniona jest o tradycyjne opakowania szklane - apteczne i przykładowe narzędzia laboratoryjne.</p>	
Zakres merytoryczny	<p>Aplikacja interaktywna zawierająca m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biografię Szymona Fabiana Szymon Fabian - praktyk i teoretyk, autora pierwszego w kraju, napisanego w języku polskim, monumentalnego trzutomowego podręcznika „Farmacya”, które dawało podstawy botaniki, zoologii, chemii organicznej i farmakognozji (nauka o substancjach pochodzenia 	

	<p>naturalnego wykorzystywanych jako leki). W Nowym Dworze prowadził aptekę i laboratorium, szkolił tu również studentów farmacji. Jego dzieci także obrały drogę naukową: jeden z synów był fizykiem i matematykiem, profesorem Uniwersytetu Lwowskiego, drugi przejął profesję dziadka (ojciec aptekarza) zostając lekarzem.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Przykładowe skany podręcznika „Farmacya” ● Przepisy na ziołowe mikstury, minimum 8 receptur (np. nalewka z czosnku, sok z pokrzywy, miód z mniszka lekarskiego itp)
Wkład multimedialny	<p>Aplikacja interaktywna zawierająca teksty, fotografie, skany oryginalnych dokumentów oraz przepisy do pobrania poprzez skan kodu QR lub bezpośrednio wysyłane na wpisany e-mail zwiedzającego.</p> <p>Oprogramowanie stanowiska: HTML5+javascript+css+node.js Aplikacja wysyłająca email np php. Komunikacja via LAN z aplikacją wysyłającą email np. php, wgraną na istniejący serwer w bibliotece.</p>
Urządzenia multimedialne	<p>Ekran dotykowy 49"-50" pionowy. Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.</p>
Wyposażenie/ Gablota	<p>Na ekspozycji apteki znajdować się powinno wyposażenie laboratorium aptecznego, a także farmaceutyki w tradycyjnych opakowaniach szklanych. W tle wielkoformatowe wydruki przedstawiające wnętrze. Nad witryną stylizowany szyld.</p>
Źródła	<p>"Encyklopedia Powszechna Orgelbranda" (1898-1904), tom 5, str. 268 "Wielkopolski Słownik Biograficzny" Antoni Gąsiorowski, Jerzy Topolski (red.), Warszawa-Poznań, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1981, s. 177 Wiadomości Farmaceutyczne nr 9, 1885. Wiadomości Farmaceutyczne nr 11, 1882 Kurier Warszawski nr 107, 7/19.04.1885 Zdigitalizowany podręcznik "Farmacya" Szymon Fabian w posiadaniu Pana Janusza Gołąb.</p>

Szczegółowe receptury ziołowe w posiadaniu Muzeum Farmacji w Krakowie
Wyposażenie apteki przekazano do Muzeum Farmacji w Krakowie, tam też
miało trafić popiersie Fabiana wykonane przez Teofila Godeckiego.

Tytuł	Kino	W1
Typ	Stanowisko informatywne, scenografia wrazeniowa.	
Opis	<p>Scenografia stanowiska ma nawiązywać do portalu wejściowego do kina z dwudziestolecia międzywojennego, gdy w Nowym Dworze Mazowieckim były aż trzy działające miejsca projekcji filmowych. Stanowisko składać się ma z efektownego neonu nad stylizowanym wejściem do kina, które jest jednocześnie wejściem na salę ekspozycyjną oraz zestawem afiszy kinowych zapowiadających projekcje.</p> <p>Jedno z miejsc plakatowych ma być zarezerwowane na informatywną (w formie infografiki) prezentację na temat kin w Nowym Dworze oraz kręconych w mieście produkcji filmowych.</p>	
Zakres merytoryczny	<p>4 wydruki plakatów/ afiszy kinowych, w miarę możliwości plakaty mają pochodzić z filmów rzeczywiście wyświetlanych w nowodworskich kinach.</p> <p>Stylizowana na plakat infografika zawierająca informacje o działalności kin Nowego Dworu i ich charakterystyce, oplecione materiałami archiwalnymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kino Juressa wyświetlającego tzw. "Żywe obrazy"; 2. Kino Junkra "Czar", które zmieniało adres; 3. Przedwojenne kino "Halka", którego właścicielem był Michał Śliwiński. Po wojnie w tym miejscu od 1948 r działało kino "Lenino" (ul. Mazowiecka). Zlikwidowane w 1989 roku i przebudowane na salon meblowy, mieszczący się przy ulicy Warszawskiej. 4. Kino na terenie Batalionu Elektrotechnicznego; 5. Dzisiejsze kino w NOK- Nowodworski Ośrodek Kultury, które organizuje także sezonowe projekcje pod gwiazdami; 6. Informacje dotyczące produkcji filmowych realizowanych w Modlinie: "Pan Tadeusz", "CK Dezerterzy", "1920 Bitwa Warszawska", "Jarosław Dąbrowski", a także „Czas Nadziei”, 	

	„Klincz”, „Bigda Idzie”, „Nowy” - filmy kręcone z udziałem mieszkańców miasta w roli statystów.
Wkład multimedialny	Nie dotyczy
Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy
Wyposażenie/ Gablota	<p>Wydruki afiszy/ plakatów kinowych powieszone w ramach oraz infografika z danymi historycznymi nt. kin Nowego Dworu Mazowieckiego z archiwalnymi materiałami fotograficznymi, jeśli są dostępne.</p> <p>Nad wejściem do sali ekspozycyjnej- stylizowana rotunda z neonowym napisem KINO, przypominająca portal wejściowy do kina.</p>
Źródła	<p>Fotografie archiwalne ze zbiorów Pana Janusza Gołąb;</p> <p>Wydanie specjalne miesięcznika samorządowego Fakty Nowodworskie z maja 2014</p> <p>https://www.nowydwormaz.pl/plik,1308,fakty-specjalne-ostatnie-pdf.pdf</p> <p>Ilustrowana monografia miasta Nowego Dworu Mazowieckiego z historią Twierdzy Modlin, Ryszard Gołąb, 2006</p> <p>Artykuł „Kino i teatr przy ul. Paderewskiego” z historii batalionu elektrotechnicznego, Alfred Kabata</p> <p>„Michel Junkiel Juress - fotograf nowodworskich luteran” Maria Kaucz, 2018</p>

Tytuł	Wstęp do wystawy - projekcja	S4
Typ	Stanowisko wrazeniowe, informatywne, wideo - projekcja z lektorem.	
Opis	<p>Zapętlona projekcja animacji 3D pokazująca jedno ujęcie ruchliwej uliczki historycznego Nowego Dworu Mazowieckiego w trakcie zwykłego dnia. W kadrze pojawiają się przechodnie- z uwzględnieniem charakterystycznego ubioru postaci z epoki i różnych kultur. Animacja przeplatana jest archiwalnymi zdjęciami miasta, a lektor opowiada historię. Należy przedstawić zarysu tematycznego wystawy oraz krótko opowiedzieć o stanowiskach przygotowanych do eksploracji. Narracja powinna być prowadzona w sposób lekki, bezpośrednio zwracać się do przybysza, intrygować i zachęcać do zagłębiania się w treści prezentowane w dalszej części wystawy. Celem projekcji jest wytłumaczenie zwiedzającemu, dlaczego znalazł się na uliczce z okresu XX-lecia międzywojennego, czyli okresu największego rozkwitu miasta oraz szczytu jego różnorodności kulturowej.</p>	

<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Projekcja z lektorem minimum 5-minutowa. Na podstawie fotografii odtworzona jest ulica 3D Nowego Dworu Mazowieckiego, która wizualnie ma stanowić przedłużenie ekspozycji. Animacji przeplatana jest archiwalnymi fotografiami miasta, które powinny się powtarzać z materiałami prezentowanymi w dalszej części wystawy.</p> <p>Projekcja ma być kolażem zdjęć animowanych jako uzupełnienie scenografii. Wybrane zdjęcie ma dawać iluzję kontynuacji uliczki ekspozycyjnej w projekcji (dopasowanie kadru).</p> <p>Na filmie należy uwzględnić pasek postępu czasu projekcji, aby nowo przybyli zwiedzający mogli zdecydować, w którym momencie rozpocząć pokaz.</p> <p>Elementami ruchomymi powinny być np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przejeżdżająca dorożka lub wóz konny, ● rowerzysta, ● przechodnie w strojach z epoki (XX-lecie międzywojenne) w uwzględnieniem różnorodności kulturowej mieszkańców miasta. <p>Lektor powinien wspomnieć także o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● historii budynku- Biblioteka ma swoją siedzibę w starej kamienicy, ● wytłumaczyć ideę wystawy oraz rozwinąć symboliczne znaczenie jej tytułu "Pomiędzy nurtami". <p>Lektor zwraca się bezpośrednio do zwiedzającego, łamiąc tzw. "4 ścianę", czyli granicę między widzem, a narratorem. Charakter narracji lekki bez zbędnych szczegółów historycznych. Animacja ma intrygować, zachęcać do zagłębiania się w treści prezentowane w dalszej części wystawy oraz opowiadać o stanowiskach przygotowanych do eksploracji. (Przykład narracji: <i>Zapraszamy Państwa na spacer ulicami naszego dawnego miasta. Przejdźcie proszę koło zakładu fotograficznego i nie zapomnijcie zrobić sobie fotografię w najmodniejszych strojach. Posłuchajcie gwary XIX- wiecznego</i></p>
----------------------------	--

	<i>miasteczka i sprawdźcie, czy wiecie skąd pochodzą słowa, których używacie na co dzień? Zapraszamy też nad rzekę, na plażę...).</i>
Wkład multimedialny	Animacja z lektorem w języku polskim, minimum 5 minut z zaznaczonym paskiem postępu czasu projekcji. Animacja zapętlna, bezobsługowa. Napisy z tłumaczeniem na język angielski. Animacja łącząca różne techniki, min. odtworzenie fragmentu miasta w wysokiej jakości 3D, kolaże ze zdjęć i filmów.
Urządzenia multimedialne	Projektor podwieszany minimum 4000 ANSI, rozdzielczość minimum fullHD. Szerokość projekcji około 264 cm, wysokość ma około 260 cm, wypełniając w całości ścianę. Proporcja może być dostosowana przez odpowiednie przygotowanie materiału filmowego. 2 Głośniki aktywne Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage Pętla indukcyjna dla osób z dysfunkcją słuch
Wyposażenie/ Gablota	Ściana pokryta farbą przeznaczoną do projekcji.
Źródła	Zdjęcia archiwalne Nowego Dworu w posiadaniu Pana Janusza Gołąb będące w dyspozycji Pracowni Dziejów Miasta fotopolska.eu

Tytuł	Skład materiałów różnych - Misz masz	S4A
Typ	Scenografia wrazeniowa.	
Opis	Gablota będąca przykładem witryny sklepu z różnorodnym asortymentem.	
Zakres merytoryczny	Wystawa sklepowa ma nawiązywać do charakterystycznych sklepów przedwojennych, w których można było nabyć artykuły wszelakie.	
Wkład multimedialny	Nie dotyczy	
Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy	
Wyposażenie/ Gablota	Wyposażenie gabloty np. kalosze na buty, proszek do prania Radion, mydło w bloku na wagę, maść na odciski, proszek do zębów, czekolada Wedla, buty Bata, pasta do butów, pańska skórka, herbata, kawa, krem Nivea, zapalki, papierosy, ale również tytoń i gilzy, cygara, piwo z Nowego Dworu, żyletki, Aspiryna, przyprawa Knorra, kwas do picia, maść na piegi, kulki na mole, płyn	

	<p>na porost włosów, płyn na odciski, klamerki do włosów (takie specjalne do robienia fal, ale nie wątki).</p> <p>W 1858 otwarto sklep z towarem rosyjskim, w którym można było zaopatrzyć się w: samowary, tace, formy do galaret, przedmioty mosiężne, słońcę, sadło, makaron w skrzynkach, dziegieć, towary rosyjskie i kolonialne, a także świece stearynowe, świeczniki ofiarne, a w 1859 otwarto sklep z następującym asortymentem: cukier w głowach, śledzie, świece, mydło twarde kamieniami.</p>
<p>Źródła</p>	<p>Kurier Warszawski nr 300, 31.10/12.11.1858</p> <p>Kurier Warszawski nr 151, 1/13.06.1860</p> <p>Kurier Warszawski nr 305, 5/17.11.1859</p> <p>NAC</p>

		
<p>Tytuł</p>	<p>Znajomo obce - nauka języków</p>	<p>S5</p>
<p>Typ</p>	<p>Stanowisko interaktywne, wrażeniowe.</p>	

<p>Opis</p>	<p>Stanowisko nawiązujące od miejskiego skweru i różnorodności językowej, jaką można było usłyszeć na ulicach Nowego Dworu, gdzie zwiedzający może usiąść, odpocząć i wsłuchać się w dźwięki miasta z początku XX-wieku.</p> <p>Przygotowana ławeczka, przy której mogli spotykać się mieszkańcy, aby porozmawiać o aktualnych wydarzeniach, znajduje się przy interaktywnym słupie ogłoszeniowym, na którym zawieszono plakaty zapowiadające ciekawe wydarzenia z epoki największego rozkwitu miejscowości. Z głośnika kierunkowego zawieszono nad stanowiskiem wydobywają się dźwięki miasta wraz z "przypadkowo zasłyszonymi" rozmowami mieszkańców (różnorodna gwara). Na słupie ogłoszeniowym w jeden z plakatów ma być wkomponowany ekran dotykowy- w formie ogłoszenia o nauce języków, na którym będzie przygotowany quiz odnoszący się do zapożyczeń językowych do dzisiaj używanych.</p> <p>Tło skweru stanowi wielkoformatowy wydruk z archiwalną fotografią miasta dający efekt kontynuacji wystawy.</p>
<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Minimum 2 kopie oryginalnych nowodworskich plakatów.</p> <p>Archiwalne zdjęcie ulicy Nowego Dworu.</p> <p>Użyte zapożyczenia, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z jidysz i nie tylko - bajgiel, cymes, hałka, belfer, ciuch, mecyje, bachor, bajzel, sitwa, machlojka, rejwach, maca itp.; • z niemieckiego - ratusz, kino, kibel, prysznic, szyld, żołdak, szmalcownik, szmal, kit, lufcik, szlafrok, flaszka, kartofel, knajpa, fajny, majster, kapota, jarmark; • oraz inne słowa, które się spolonizowały. <p>Rozmowy przedstawicieli wielu kultur zamieszkujących Nowy Dwór Mazowiecki- urywki rozmów mieszkańców odtwarzane w zapętleniu, trwające około 5 minut przeplatane gwarem miejskim (przejazd dorożki, dźwięk dzwonka roweru, dźwięk rozkładanej gazety, zabawa dzieci).</p>

<p>Wkład multimedialny</p>	<p>Nagrane urywki rozmów mieszkańców głosami różnych aktorów- lektorów trwające około 5 minut, odtwarzane w sposób ciągły i bezobsługowy.</p> <p>Dźwięk miasta z początku XX-wieku np. przejazd dorożki, dźwięk dzwonka roweru, dźwięk rozkładanej gazety, zabawa dzieci.</p> <p>Aplikacja interaktywna - quiz działający na zasadzie dopasowania wyrazu z jego graficznym odpowiednikiem oraz językiem, z którego zapożyczenie pochodzi.</p> <p>Oprogramowanie stanowiska HTML5+javascript+css</p>
<p>Urządzenia multimedialne</p>	<p>Ekran dotykowy 22' pionowy wkomponowany w plakat ogłoszeniowy umiejscowiony na słupie.</p> <p>Głośnik ultrakierunkowy.</p> <p>Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.</p>
<p>Wyposażenie/ Gablota</p>	<p>Słup ogłoszeniowy z wkomponowanym ekranem dotykowym.</p> <p>Kopie oryginalnych plakatów.</p> <p>Wydruk wielkoformatowy nowodworskiej uliczki dający wrażenie kontynuacji przestrzeni wystawienniczej, naklejony na system zasłon okiennych, zamontowanych na prowadnicach dających kontrolę nad oświetleniem oraz umożliwiający otwieranie umiejscowionych tam okien przez obsługę placówki.</p> <p>Ławeczka.</p>
<p>Źródła</p>	<p>“Wielki słownik wyrazów obcych”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa Polona.pl</p>

Tytuł	(nie)Legendy nowodworskie	S6
Typ	Fotoplastikon, pokaz fotografii stereoskopowych.	
Opis	<p>Stylizowana sekcja z półokrągłą bryłą fotoplastykonu składającym się z trzech stanowisk do oglądania krótkich opowieści nowodworskich w formie zdjęć stereoskopowych. Unowocześnienie znanej już w XIX wieku techniki symulacji trójwymiarowości będzie polegało na wyświetlaniu kilku stereoskopowych ilustracji uzupełnionych tekstem w stylu niemego kina, tworząc cztery krótkie opowieści anegdotyczne z życia Nowego Dworu Mazowieckiego.</p> <p>Na każdym stanowisku można obejrzeć te same historie, a ich uruchomienie odbywa się przez czujnik zbliżeniowy przy każdym stanowisku.</p> <p>W zależności od uzyskanego materiału na każdym stanowisku może być inna prezentacja. Przykładowo, archiwalne zdjęcia miast na dwóch jednym, opowieści na trzeci.</p>	

<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Przykładowe opowieści z książki Pani Marii Moźdżyńskiej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Cukierki przed sądem", w formie ilustracji: <ol style="list-style-type: none"> i. samochód ciężarowy z grafiką cukierka na bagażniku wyjeżdża z fabryki krochmalu, w tle składowane są ziemniaki; ii. Skandal!- krzyczy pierwsza strona gazety- wizerunek cara na fałszywych monetach dołączany do cukierków; iii. Milicja konfiskująca zapas słodczy; iv. Scena z sala sądowej - a na pierwszym planie duży czerwony napis w formie pieczętki z akt "Winny! obrażenia cara". 2. "Skarbówka w Nowym Dworze" (budynek do dzisiaj istnieje przy przy ul. Słowackiego)- wrzucono do skrytki bryłę lodu zamiast worka z pieniędzmi. 3. "Uczynny strażnik" - dozorca aresztu dostarczający alkohol, a nawet wypuszczający więźniów w nocy "do pracy". 4. "Awantura po balu" - dymisja za kłamstwo. <p>Archiwalne zdjęcia stereoskopowe innych miast z omawianego okresu.</p>
<p>Wkład multimedialny</p>	<p>Każda z opowieści powinna składać się z 3-4 ilustracji, adekwatnych fotografii archiwalnych lub zdjęć stylizowanych na historyczne, następnie przetworzone na grafiki stereoskopowe (efekt trójwymiarowości po zastosowaniu odpowiednich soczewek).</p> <p>Ilość opowieści/ historyjek -4 szt.</p> <p>Pomiędzy historiami powinny być wplecione z zdjęcia stereoskopowe z innych miast i miejsc z omawianego okresu.</p> <p>Zdjęcia odtwarzane są w pętli, uruchamianej przez czujnik zbliżeniowy. Cały materiał musi być opracowany zgodnie z zasadami stereoskopii i dawać złudzenie trójwymiaru.</p>

Urządzenia multimedialne	<p>Ekran 10-15" - 3 szt.</p> <p>Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage- 3 szt.</p> <p>Czujnik zbliżeniowy (GPIO) - 3 szt.</p> <p>Para soczewek do stereoskopii - 3szt.</p>
Wyposażenie/ Gablota	<p>Stylizowany fotoplastykon wyposażony w soczewki stereoskopowe i okucia żeliwne wraz z krzeselkiem - 3 szt.</p>
Źródła	<p>"(Nie)Legendy nowodworskie" Maria Możdżyńska, Wydanie I, 2014, str. 65, 144, 146, 203 oraz inne historie znane mieszkańcom miasta</p>

Tytuł	Nowodworscy fotografowie- fotobudka	S7A
	AR	
Typ	Stanowisko interaktywne, informatywne, scenografia wrażeniowa, rzeczywistość rozszerzona.	

<p>Opis</p>	<p>Stanowisko w formie witryny zakładu fotograficznego ma przypominać o fenomenie nowodworskich fotografów. Na witrynę składać się ma ekran dotykowy wpasowany w drzwiach do zakładu z treściami interaktywnymi i fotobudką rzeczywistości rozszerzonej (ang. Augmented Reality, AR).</p> <p>Stanowisko interaktywne ma zawierać informacje o fotografach, prezentować zachowane materiały archiwalne, fotografie oraz wyrafinowane sygnatury, a także opisać metody wykonywania zdjęć w tamtym czasie.</p> <p>Ekran dotykowy będzie wyposażony w kamerę i dzięki zastosowaniu techniki rzeczywistości rozszerzonej (AR, ang. Augmented Reality), zwiedzający będzie mógł się zabawić w przymierzenie XIX-wiecznego stroju wizytowego lub ślubnego, zrobić sobie w nim zdjęcie, a następnie wysłać elektroniczną pocztówkę z wystawy na wpisany adres e-mail.</p>
<p>Zakres merytoryczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● 1896 – w mieście jest 2 fotografów ● Abram (Awram) Borensztej (Berenstein) (1903) -Zakroczymska 44, ● Henoch Peretz (1903) s. Motela – Plac Kościelny 1, ● Antoni Stokowski (1903) – fotograf warszawski, zakład na stacji kolei Nadwiślańskiej, ● zakład Michel Junkel Juress (1908) - Plac kościelny później Mickiewicza 4 ● Enta (Eugenia) Rachstain - pierwsza kobieta fotograf w Nowym Dworze 1904-1097, ● J. Rozenstein (Rosenstein) Foto „Kunst” i Fotografia Artystyczna „Studio” – ul. Zakroczymska ● Antoni Sidorenko ● Arje-Lejb Sgal (Zgał) ● R. Gancwol ● Foto „Dorys” Warszawska 35 ● Foto „Ero” – Mickiewicza 2 ● Julian Jankowski „Photo (Foto) – Lit” – okres okupacji, na miejscu

	<p>zakładu Juresa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imię Müller – okres okupacji • Kazimierz Ciszewski - okres powojenny- prowadził zakład w tym samym miejscu co Jures i Jankowski
Wkład multimedialny	<p>Aplikacja składa się z dwóch modułów: prezentacji interaktywnej dotyczącej nowodworskich fotografów oraz fotobudki AR.</p> <p>Fotobudka AR:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiedzający wybiera jeden z przygotowanych strojów z epoki (minimum 5 do wyboru); • wykonuje zdjęcie (bezobslugowo- aplikacja odlicza na ekranie czas do wykonania zdjęcia); • twarz zwiedzającego jest automatycznie dodana do przygotowanego wzoru fotografii (z dopasowaniem skali); • po akceptacji zwiedzający wysyła elektroniczną pocztówkę z wystawy na wpisany adres e-mail. <p>Aplikacja wysyłająca email np. php.</p> <p>Oprogramowanie stanowiska HTML5+javascript+css+node.js, rzeczywistość rozszerzona oparta o np. algorytmy rozpoznawania twarzy.</p> <p>Dopuszczalna jest inna technologia i oprogramowanie umożliwiające wykonanie aplikacji AR.</p> <p>Komunikacja via LAN z aplikacja wysyłająca email np. php wgrana na istniejący serwer w bibliotece.</p>
Urządzenia multimedialne	<p>Ekran dotykowy 49-50” pionowy.</p> <p>Kamera HD.</p> <p>Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage lub miniPC w zależności od wybranej technologii AR.</p>
Wyposażenie/ Gablota	<p>Stylizowana witryna zakładu fotograficznego wchodząca w skład także stanowiska S7B.</p>

Źródła	<p>“O modach i strojach” Małgorzata Moźdzynska - Nawotka, Wrocław, Wydaw. Dolnośląskie, 2003.- 195 s.: il.; 20 cm; seria “A to Polska właśnie” -ISBN 83-7384-051-6</p> <p>“Michel Junkiel Juress - fotograf nowodworskich luteran” Maria Kaucz, 2018</p> <p>Fotografie i sygnatury z kolekcji Pana Janusza Gołąb - Zdjęcia z zakładów fotograficznych będących w dyspozycji Pracowni Dziejów Miasta (w tym zbiór rewersów kart gabinetowych z winietami atelier oraz pieczętek zakładów z okresu po 1918 r.)</p>
--------	--

Tytuł	Witryna zakładu fotograficznego	S7B
Typ	Stanowisko interaktywne, scenografia wrażeniowa, pokaz archiwalnych fotografii.	
Opis	Stanowisko w formie witryny reklamowej zakładu fotograficznego ma przypominać o działalności nowodworskich fotografów na przestrzeni	

	<p>dziejów. Ekran z prezentacją zdigitalizowanych fotografii archiwalnych pochodzących z wybranych zakładów wkomponowany jest w stylizowaną witrynę. Pokaz uruchamia się po stanięciu przez zwiedzającego w obrębie zainstalowanego czujnika ruchu. Zabieg ten pozwoli na zaprezentowanie rozwoju artystycznego i technicznego tej dziedziny sztuki poprzez: wybór takich zdjęć, które zaprezentują różne style pracy, zmieniające się cechy charakterystyczne fotografii i podejścia samego fotografa jak i osób fotografowanych do utrwalania wizerunku.</p>
Zakres merytoryczny	<p>Na przykładzie fotografii (minimum 5 dla każdego zakładu):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedwojennej Peretza, • Międzywojennej zakładu Michała Juressa, • Okresu okupacji Juliana Jankowskiego, • Okresu powojennego Kazimierza Ciszewskiego.
Wkład multimedialny	<p>Aplikacja uruchamiająca pokaz zdjęć przez czujnik ruchu. Minimum 5 fotografii reprezentujących dany zakład. Pokaz powinien uwzględnić dyskretny pasek postępu prezentacji.</p>
Urządzenia multimedialne	<p>Ekran 50" do prezentacji sekwencji zdjęć. Czujnik zbliżeniowy. Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.</p>
Wyposażenie/ Gablota	<p>Stylizowana witryna zakładu fotograficznego wchodząca w skład także stanowiska S7A.</p>
Źródła	<p>Kurier Warszawski nr 3, 22.12/3.01.1896/1897 Księga adresowa Królestwa Polskiego 1903 Kurier Warszawski nr 114, 25.04.1908 oraz nr 115 Fotografie i sygnatury z kolekcji Pana Janusza Gołąb</p>

Tytuł	Drewniane domy AR	S8
Typ	Stanowisko informatywne, wrazeniowe, rzeczywistość rozszerzona.	
Opis	<p>Stanowisko w formie interaktywnej makiety rzeczywistości rozszerzonej (ang. Augmented Reality, AR), która prezentować będzie interaktywne, trójwymiarowe modele dwóch wybranych drewnianych nowodworskich domów wielorodzinnych wraz z krótkim opisem. Dzięki wykorzystaniu tej techniki zwiedzający będzie mógł obejrzeć dookoła fasadę budynku 3D, "zdjąć" dach i kondygnacje, a także zobaczyć trójwymiarowe wnętrze budynku z podziałem na pomieszczenia oraz przykładowym wyposażeniem (umeblowaniem). Dzięki takiemu wyborowi zabudowy zwiedzający dowiedzą się, że Nowy Dwór Mazowiecki nie posiadał dzielnic jednorodnych etnicznie.</p>	
Zakres merytoryczny	<p>Dwa modele 3D- AR wybranych domów wielorodzinnych (na przykładzie tzw. czynszówki), w których mieszkali obok siebie lokatorzy różnego pochodzenia i wyznań. Zwiedzający oglądając trójwymiarowy</p>	

	<p>budynek może obserwować podstawowe wyróżniki kulturowe, różnice wyposażenia mieszkań.</p> <p>Aplikacja powinna zawierać krótki opis budynku, jego części, elementów wyposażenia i funkcji pomieszczeń.</p>
Wkład multimedialny	<p>Aplikacja interaktywna sterująca pokazem renderowanych w czasie rzeczywistym modeli 3D - AR rekonstrukcji drewnianych domów wraz z umeblowanymi wnętrzami (modele trójwymiarowe wraz z teksturowaniem).</p> <p>Dwa modele budynków mieszkalnych.</p> <p>Teren na którym stoi dom powinien być odwzorowany w 3D i licować z kształtem podestu na którym odbywa się prezentacja.</p>
Urządzenia multimedialne	<p>Ekran 10”.</p> <p>Kamera.</p> <p>Wydajny mini komputer oparty o system Android.</p>
Wyposażenie/ Gablota	<p>Tabliczka znamionowa z graficzną instrukcją, jak korzystać ze stanowiska oraz podstawowymi informacjami o treści stanowiska.</p> <p>Wydrukowany marker.</p> <p>Obudowa w formie kuli wydrukowana w 3D.</p>
Źródła	<p>W posiadaniu Ratusza istnieje dokumentacja- biała księga: ul. Stefana Okrzei 1 (dom już nie istnieje), ul. Ignacego Paderewskiego 28 oraz Poczta konna (zabudowa nieistniejąca); Kolekcja fotografii nieistniejącej zabudowy miasta (zburzonej, spalonej, przebudowanej) ze zbiorów Pana Janusz Gołąb, Urzędu Miasta, Gminnej Ewidencji Zabytków.</p>

Tytuł	System galeryjny 1 - Zabudowa drewniana i zabytkowa	W2
Typ	Stanowisko informatywne, galeria wystawy czasowej.	
Opis	<p>Stanowisko ma nawiązywać do treści ze stanowiska “Drewniane domy AR” i przybliżyć wybraną architekturę miasta.</p> <p>Należy przedstawić zachowane fotograficzne przykłady drewnianej zabudowy mieszkalnej (także już nieistniejącej) uwzględniając zabudowę holenderską w osadach będących niegdyś na obrzeżach Nowego Dworu (np. Kępa Nowodworska, Nowy Kazuń) oraz innych drewnianych i zabytkowych budynków miasta pełniących funkcje publiczne.</p> <p>Przynajmniej jedna z antyram ma być infografiką omawiającą historię, charakterystykę i konieczność zabudowy drewnianej/ murowanej, a także tłumaczyć korelację między budynkami drewnianymi, gęstością zabudowy, a częstością pożarów.</p> <p>Wspomnieć należy także powstanie w 1880 r. Ochotniczej Straży Pożarnej, która składała się z osób różnych wyznań i narodowości.</p>	

<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Zdjęcia wraz z opisem (funkcje, charakterystyka) specyficznej dla Nowego Dworu zabudowy drewnianej, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drewniany dom przy ulicy Daszyńskiego 18; • Willa w stylu rosyjskim, druga połowa XIX w. zbudowana dla inżyniera Walentego Dubeltowicza-Paderewskiego 9; • Drewniany dom z końca XIX wieku przy ulicy Focha 9; • Dawny dom rybacki np. z początku XIX wieku przy ulicy Kościuszki 9 lub ul. Sukiennej; • Drewniany wielorodzinny dom przy ulicy Sukiennej 48; • Dom wielorodzinny - tzw. Czynszówka na rogu ul. Wybickiego i Zdobywców Kosmosu, znajdująca się obecnie w rękach prywatnych- dom w dobrym stanie, zachowany; • Zabudowa holenderska - Kępa Nowodworska 2. <p>Zdjęcia wraz z opisem (funkcje, charakterystyka) specyficznej dla Nowego Dworu zabudowy zabytkowej, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamienica przy ulicy Nałęczka 37 (w której mieściła się rozlewnia piwa, biura przedsiębiorstwa oraz mieszkanie dyrektora); • Dom z najstarszą apteką w mieście przy ulicy Kościuszki 5 (apteka założona była około 60 lat wybudowaniem budynku); • Dawny budynek Magistratu na ul. Warszawskiej; • Kamienica, w której mieści się rozbudowana biblioteka przy ul. Ignacego Jana Paderewskiego 22.
<p>Wkład multimedialny</p>	<p>Wybrane fotografie archiwalne/ istniejącej zabudowy drewnianej i budynków zabytkowych miasta wraz z opisem galerii oraz infografika.</p> <p>Opis lektorski w dwóch językach: angielskim i polskim dla audioprzewodnika.</p>
<p>Urządzenia multimedialne</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>Wyposażenie/</p>	<p>System galeryjny składa się z ruchomego systemu podwieszanych</p>

Gablota	antyram, który jest przestrzenią na ekspozycję dla organizowanych wystaw czasowych.
Źródła	<p>Kolekcja fotografii nieistniejącej zabudowy miasta (zburzonej, spalonej, przebudowanej) ze zbiorów Pana Janusz Gołąb, m.in.: Słowackiego 3 i 5 przy cmentarzu, Legionów róg Okrzei, Okrzei 1 i 5, Paderewskiego 28, Modlińska róg Legionów, Zdobywców Kosmosu 20 i 22, Sukienna 48, Nałęczka 14, Sobieskiego róg Przejazd, Sportowa, Wybickiego, Sukienna 15, Daszyńskiego, Zakroczymska róg Przejazd, Bohaterów Modlina 77, 79, 81 oraz w posiadaniu Urzędu Miasta i Gminnej Ewidencji Zabytków.</p> <p>Materiały źródłowe ze stanowiska "Nurt dziejów"</p> <p>Notatki Płockie, Pismo Towarzystwa Naukowego Płockiego nr 2/56, Płock 1970. s.2</p> <p>http://holland.org.pl/art.php?kat=art&dzial=konf_2001&id=22</p> <p>http://holland.org.pl/art.php?kat=objekt&id=67</p>

Tytuł	Trzy domy - elementy scenografii	D1-3
Typ	Scenografia wrazeniowa, druki wielkoformatowe, dwustronne.	
Opis	<p>Elementy scenografii składające się z okiennic oraz elementów fasady- charakterystycznych dla nowodworskich drewnianych budynków mieszkalnych. Wewnątrz trzech okiennic zamocowane powinny być wydruki wielkoformatowe, które przedstawiać mają trzy rodziny różnych wyznań, w tym samym ujęciu, podczas codziennej wieczerzy z okresu XX-lecia międzywojennego.</p> <p>Każde ze zdjęć powinno przedstawiać wnętrze, typowej dla danego wyznania izby w której znajduje się stół, a rodzina powinna być zastana podczas przygotowywania posiłku lub w trakcie jego spożywania. Zabieg ten ma pokazać różnice w wystroju wnętrz, codziennych tradycyjnych praktykach czy rytuałach, a także stroju charakterystycznym dla religii: judaistycznej, chrześcijańskiej, prawosławnej.</p> <p>Ujęcie powinno pokazywać ten sam kadr w w/w różnicami. Zdjęcia te powinny być także widoczne z zewnątrz będąc dodatkową reklamą</p>	

	wystawy.
Zakres merytoryczny	<p>3 fasady drewnianych, nowodworskich domów do wyboru, w tym jeden odwzorowujący werandę domu przy ul. Focha 9 (próba rekonstrukcji ze względu na wysokość pomieszczenia wystawowego).</p> <p>Trzy inscenizowane, stylizowane fotografie przedstawiające tę samą scenę (np. przy stole) w domach rodzin różnych wyznań (żydowskiej, protestanckiej i katolickiej) z okresu międzywojennego.</p>
Wkład multimedialny	<p>3 stylizowane, inscenizowane fotografie wysokiej rozdzielczości do wydruku wielkoformatowego.</p> <p>Opis lektorski w dwóch językach: angielskim i polskim dla audioprzewodnika</p>
Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy
Wyposażenie/ Gablota	Podświetlone LED elementy maskujące okna nawiązujące do charakterystycznych dla Nowego Dworu Mazowieckiego fasad drewnianych domów. Wewnątrz witryn wydruki wielkoformatowe dwustronne, tak, aby przechodnie także widzieli kadr.
Źródła	Na podstawie fotografii archiwalnych.

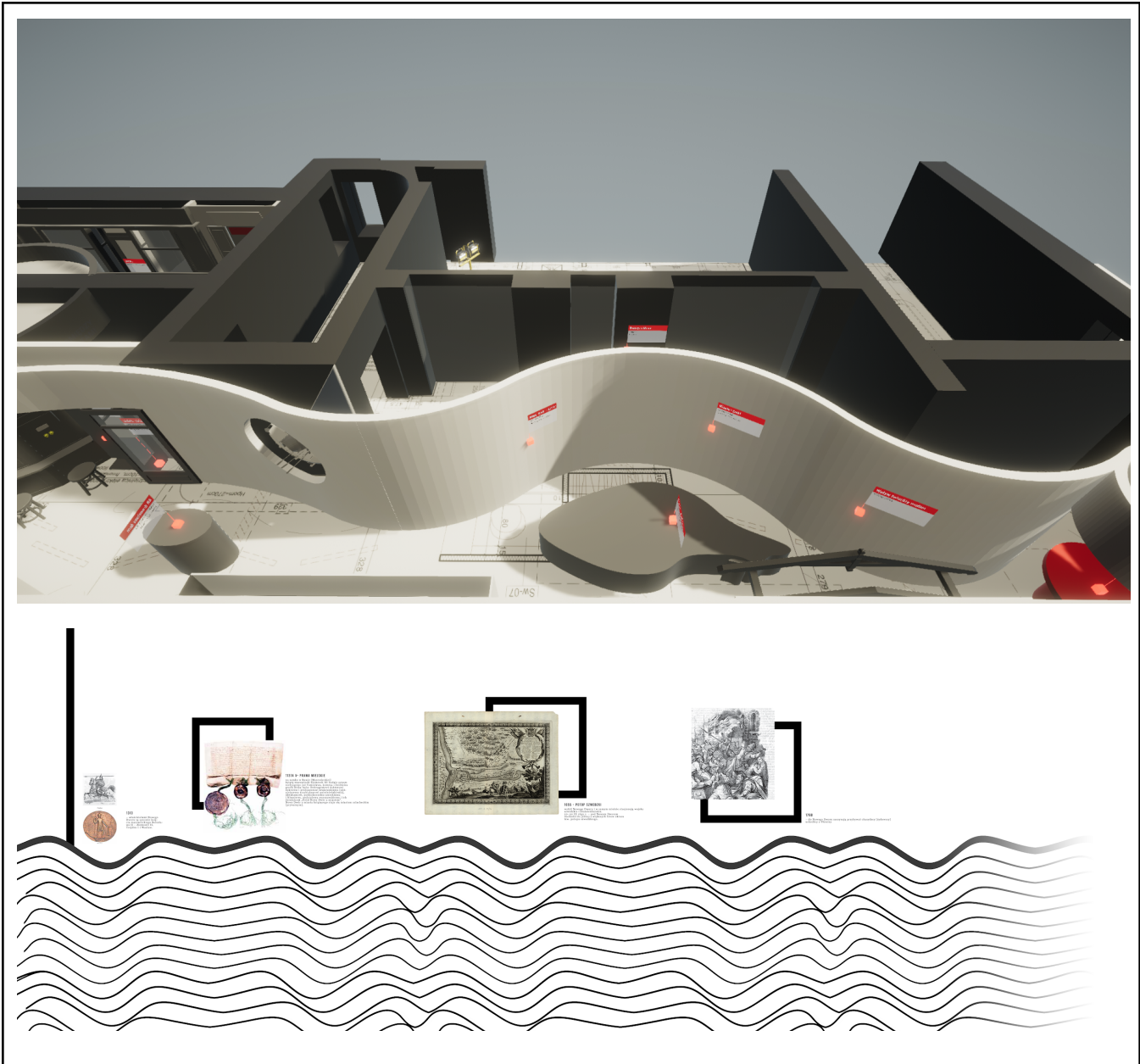
Tytuł	Model berlinki	S9A
Typ	Scenografia wrażeniowa.	
Opis	Stanowisko ma prezentować model tradycyjnej dla żeglugi rzecznej łodzi - berlinki, służącej do transportu zboża, drewna.	
Zakres merytoryczny	<p>Odwzorowanie łodzi w skali z 1838 – nowy rodzaj berlinki.</p> <p>Wydruk na ścianie obok modelu łodzi tekstu z “Nowego Kalendarzyka Politycznego na Rok 1825” o treści:</p> <p><i>“Nowydwór, miasto przy którym rzeka Narew wpada do Wisły. JO król Szwedzki Carol Gustaw w zbyt pamiętney dla zruynowaney wówczas Polski, woynie, polecił założenie warownego stanowiska w wtem mieyscu gdzie do końca teyże woyny Szwedzi utrzymywali się. Miasto to ma ludności 1105. to jest Chrześcijan 787. Żydów 518. domów 104 z nich 10. murowanych, naywiecey tam osiada właściciele berlinek i innych statków, lubo i sukiennicy osiadać także już zaczęli.”</i></p>	

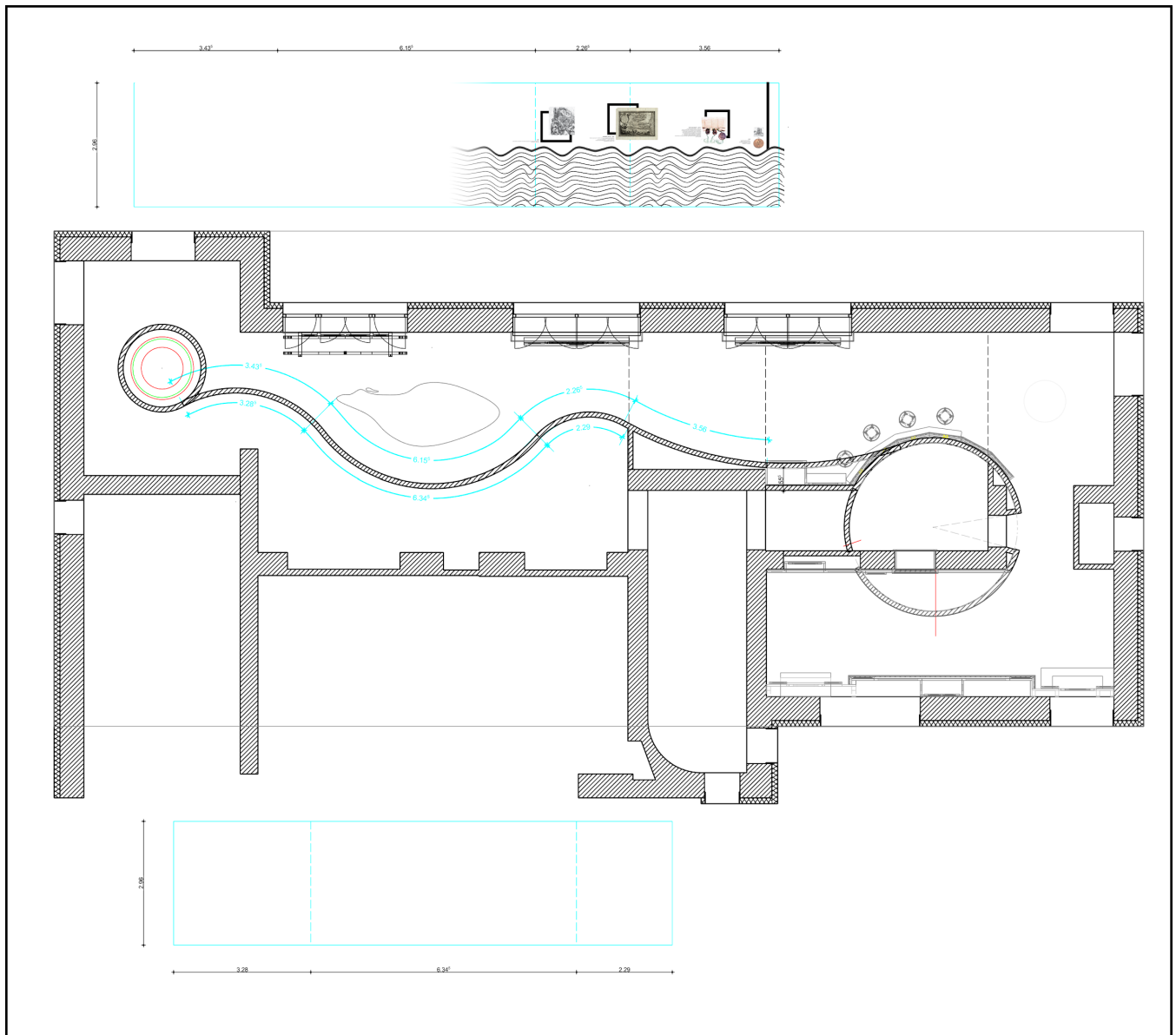
Wkład multimedialny	Opis lektorski w dwóch językach, angielskim i polskim dla audioprzewodnika.
Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy
Wyposażenie/ Gablota	Rekonstrukcja / model łodzi wraz z cytatem.
Źródła	Nowy Kalendarzyk Polityczny na Rok 1825 Kurier Warszawski nr 294, 4.11.1838 „Niewolnik pod żaglami” Alfred Jan Paruszewski, wydawnictwo URAN 2011 “(Nie)Legendy nowodworskie” Maria Moźdzysłowska, Wydanie I, 2014, str 180-181, 210

		
Tytuł	System galeryjny 2 - Łódzie	W3

Typ	Informatywne, galeria wystawy czasowej.
Opis	Stanowisko ma prezentować różne typy łodzi jakie pływały po Narwi i Wiśle. Jedna z antyram powinna w formie infografiki zawierać graficzne i tekstowe informacje o typach i cechach tych łodzi oraz zawodach i cechach rzemieślniczych związanych z rzeką/ wodą.
Zakres merytoryczny	<p>Od około 1796 r. do około 1816 umiejscowiony pod Nowym Dworem był tzw. zakład berlinek. Sprowadzono tu 20 berlinek dla rozwożenia soli i frachtu kupieckiego, jednocześnie powstała też niewielka stocznia.</p> <p>Berlinki (1838 – nowy rodzaj) przewoziły zboże i drewno.</p> <p>Inne pływające tratwy, berlinki, baty, holowniki, barki, statki</p> <p>Oryginalna treść z publikacji z 1849 roku autorstwa Ludwika Wolskiego: <i>“Do budowy statków żaglowych zupełnie nowych, mamy warsztaty jedynie tylko w mieście Włocławku nad Wisłą, i tu w r. 1848 zbudowano berlinek 3, których wartość rub. sr. 3,600. Miasto Wyszogród nad Wisłą, m. Nowydwór przy ujściu Narwi, i wieś Wywłoka nad Bugiem, dla mniejszej zamożności lasów, przyjmują tylko do naprawy stare lub uszkodzone statki.</i> <i>Narew. Spławna dla berlinek większych i mniejszych, tratw z drzewa, oraz galarów idących z rzeki Bugu.”</i></p> <p>Zawody związane z wodą: oryli, flisacy (przewożenie towarów-spływ drewna), retmanow, szypr, skutnik (byli profesjonalni, ale także domorośli, tzw. krakówkę czyli łódkę zbitą z kilku desek i uszczelnioną można było bez trudu wykonać samodzielnie) rybank, koszykarz- plecionkarz oraz historyczne zawody związane np. z produkcją sukna, za czasów Poniatowskiego.</p>
Wkład multimedialny	<p>Fotografie, infografika i teksty opisujące galerię.</p> <p>Opis lektorski w dwóch językach: angielskim i polskim dla audioprzewodnika.</p>

Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy
Wyposażenie/ Gablota	System galeryjny składa się z ruchomego systemu podwieszanych antyram, który jest przestrzenią na zmienną ekspozycję dla organizowanie wystaw czasowych.
Źródła	<p>“Obraz Królestwa Polskiego w okresie konstytucyjnym” t. 1: Raporty Rady Stanu Królestwa Polskiego z działalności rządu w latach 1816-1828”, do dr. przyg. i wstępem opatrz. Janina Leskiewiczowa, Franciszka Ramotowska, Warszawa 1984, s. 66</p> <p>“Spław na Narwi. Tratwy, oryle i orylka” A. Chętnik, wyd. Kasy im. Mianowskiego Instytutu Popierania Nauki, Warszawa 1935.</p> <p>“Rys hydrografii Królestwa Polskiego. Z wiadomością o spławach” Ludwik Wolski, 1849</p> <p>„Rola Narwi w dziejach i współczesności Mazowsza i Podlasia” Elżbieta Żegalska, sprawozdanie z konferencji naukowej, 2003</p> <p>Kurier Warszawski nr 294, 4.11.1838</p> <p>„Niewolnik pod żaglami” Alfred Jan Paruszewski, wydawnictwo URAN 2011</p> <p>“(Nie)Legends nowodworskie” Maria Możdżyńska, Wydanie I, 2014, str 180-181, 210</p>

Tytuł	Nurt dziejów / linia czasu - historia miasta i związek z rzeką	S9
Typ	Stanowisko informatywne, wrażliwe.	
Opis	<p>Infografika o długości ponad 30 m i wysokości 2,96 m podzielona horyzontalnie na 2 części, oddzielone jedna od drugiej grubszą falistą linią, tak, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● górną część opowiada historię miasta (kolor czzerwony i czarny w zakresie merytorycznym) wraz z informacjami o handlu i przemyśle; ● dolną część, opowiada o związku miasta z rzeką (kolor zielony w zakresie merytorycznym); ● z zaznaczeniem ikonami kataklizmów takich jak powódzie, pożary i zarazy na osi oddzielającej. <p>Na całej długości infografiki znajdują się pionowe czerwone linie, które reprezentują zmianę przynależności państwowej wraz ze wskazaniem daty.</p>	

	<p>Multimedia:</p>
--	---------------------------

Punkty z opisem lektorskim w dwóch językach: angielskim i polskim dla audioprzewodnika.

<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Historia miasta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1292 - 94 – pierwsza pisana wzmianka. Wojewoda Jan herbu Nałęcz zapisuje kościołowi w Nowym Dworze ziemię w Kietpinie 2. 1355 – Król Kazimierz, po zgonie ks. Kazimierza I, nadaje w lenno ks. Siemowitowi III z. warsz. oraz grody Ciechanów, Sochaczew, Wiskitki, Nowogród nad rzeką Pisą i Nowy Dwór nad rzeką Narwią z ich terytoriami 3. 1371 – Tomisław herbu Nałęcz oraz jego synowie Dobrogost, Abraham i Niemierza są dziedzicami Nowego Dworu 4. 29.06.1374 - ks. Siemowit III z synami Januszem I i Siemowitem IV zwracają braciom Dobrogostowi doktorowi dekretów [późniejszy arcybiskup gnieźnieński], prepozytowi krakowskiemu, Abrahamowi podkomorzemu czerskiemu i Niemierzy podstolemu warszawskiemu, synom komesa Tomisława z Nowego Dworu, gród Nowydwór z miastem i komorą celną na Narwi oraz z prawem chełmińskim i przywilejem sądowym 5. 1377 - ks. Janusz I daje Dobrogostowi i Niemierzy oraz synom zmarłego Abrahama podkomorzego czerskiego, prawo poboru cła na Wiśle celem utrzymania ich grodu w Nowym Dworze, tak samo, jak mają cło na rzece Narwi z nadania ks. Siemowita III, oraz zezwala im na wolny połów ryb w Wiśle i Narwi w granicach dóbr 1448 - ks. Bolesław IV darowuje temuż Dobrogostowi z Nowego Dworu kasztelanowi zakroczymskiemu rzekę Wisłę powyżej ujścia Narwi aż do granic Czosnowa z dwoma brzegami i wyspą Jeżeniec oraz rzekę Narew do granic Pomnichowa [dziś Pomiechowo] z dwoma brzegami i wyspą Wisielec; zastrzega, że jeśli Dobrogost nie pozostawi potomka męskiego, nadanie powróci do dóbr książęcych 6. 1544 - król Zygmunt Stary potwierdził i odnowił Nowodworskim dziedzicom przywileje nadane w 1374 i 1377 r. Nowodworscy posiadali przywileje połowu ryb w Wiśle i Narwi, mogli pobierać cło za spław rzekami budulca i pobierać opłaty od przepływających flisaków. Król potwierdził także prawo do sądu nad ludźmi płynącymi oboma rzekami, o ile zostaną aresztowani i pozostawiał dziedzicom prawo sądenia mieszkańców miasta 7. 1545 – Anna Nowodworska w imieniu własnym oraz swoich synów nadała miastu Nowy Dwór przywilej organizowania siedmiu targów i dwóch jarmarków rocznie 8. 1595 – komora celna; Sebastian Klonowic (309), pisze w “Flis to jest spuszczenie statków Wisłą” <i>Tuć się otworzy Nowydwór na piasku,</i>
----------------------------	--

*Tu już bądź pewien najpierwszego trzasku,
Tratuj do łądu, już tu panie młody
Daj cło od wody.*

9. **Przed 1618 – po 1633 w Nowym Dworze funkcjonuje klasztor i kościół bernardynów ufundowane przez właścicieli biskupa poznańskiego Adama i kasztelana raciańskiego Jana Nowodworskich**
10. **20 – 30.09.1655 bitwa pod Nowym Dworem pomiędzy wojskiem szwedzkim a pospolitym ruszeniem mazowieckim**
11. **1655 – 1656 zniszczenie Nowego Dworu**
12. **1662 – komora celna, rodzaj spławianego towaru**
13. **1765-66 – wykazy osób płynących rzeką**
14. **1703 przed i po. Właścicielami Nowego Dworu są Lubomirscy**
15. **1775 – właścicielem Nowego Dworu jest książę Kazimierz Poniatowski,**
16. **1778 – Powstaje projekt oczynszowania (i uwolnienia od poddaństwa) włościan w Nowym Dworze, Olszewnicy i Janówku, który na prośbę księcia Stanisława Poniatowskiego sporządził Józef Wybicki. Dochód księcia od holendrów nowodworskich - 2.454 zł.**
17. **1780 – około 1830 rozwija się przemysł. Istnieją: drukarnia ksiąg hebrajskich J.A.Krügera, fabryka sukna, niewielka stocznia rzeczna. W Nowym Dworze osiedla się duża grupa ewangelików przybyłych z Niemiec i Żydów, głównie chasydów z Ukrainy**
18. **26.06.1782 książę Stanisław Poniatowski, bratanek króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, podnosi Nowy Dwór do godności miasta, nadaje liczne przywileje mieszkańcom.**
19. **1783 zaczyna funkcjonować parafia ewangelicko augsburska**
20. **1792 r. przeniesienie siedziby parafii z Okunina do Nowego Dworu, poświęcenie kościoła św. Michała,**
21. **Około 1796 r. właścicielem Nowego Dworu zostaje hrabia Ludwik Gutakowski**
22. **Przed 1801 przy kościele katolickim istnieje szpital dla ubogich – rodzaj schroniska dla osób bezdomnych, do parafii należą w Nowym Dworze 362 osoby zamieszkałe w 37 domach [dotyczy katolików, których w tym momencie było najwięcej]**
23. **1806 Nowy Dwór zamieszkiwało 600 osób, w tym 150 obywateli pochodzenia żydowskiego**
24. **Po 1806 r. Wybudowanie stałego połączenia między brzegami rzek i budowa Twierdzy Modlińskiej doprowadziły do cofnięcia przywileju pobierania cła od przewozu towarów i przeznaczaniu go na własne potrzeby, którym Nowy Dwór cieszył się od XIV w.**

Został on ograniczony gdyż znaczna część nurtu przylegających do Nowego Dworu Narwi i Wisły stała się strefą militarną. Pod budowę Twierdzy zabrano część gruntów miejskich.

25. 1808 r. liczba mieszkańców Nowego Dworu wynosiła 745 osób, w tym 183 obywateli pochodzenia żydowskiego
26. 1813 r. dwie śmiertelne klęski zgotował Nowodworowi: niesłychana powódź zalała całe miasto, zniszczyła budowle i z nimi mieszkańców, a oblężenie twierdzy dopełniło ruiny przez upadek handlu i przemysł. Na skutek wybuchu prochów zniszczony został ratusz miejski, w którym ewangelicy mieli swoją kaplicę
27. 1816 za miastem rozpoczyna formalną działalność poczta wózkowa i stacja przepręgowa wozów i dylizansów
28. 1824 co do propinacji w mieście i na Kępie Szwedzkiej jest ona wdzierżawiona J.W. hrabiemu Gutakowskiemu do 1826 roku; co do Kępy Nowodworskiej dzierżawia ją koloniści pod warunkiem, że bez żadnego odszkodowania w każdej chwili będzie zwrócona Fortecy Modlin; na koniec co do jarmarków dotąd miastu nie nadanych to po naradzeniu się z Urzędem Miejskim najdogodniej tak dla samego miasta jako też dla okolic ustanowione być mogą w liczbie sześciu w terminach następujących:
 - a. 1 - w dniu 15 stycznia na świętego Pawła,
 - b. 2 - w dniu 19 marca na świętego Józefa,
 - c. 3 - w dniu 13 maja na świętego Serwacego,
 - d. 4 - w dniu 15 lipca na świętego Henryka,
 - e. 5 - w dniu 15 września na świętego Nikodema,
 - f. 6 - w dniu 16 listopada na świętego Marcina.
 - g. Na których wszystkiego rodzaju artykuły a mianowicie zboże, drewno, sukno, wełna, płótno, odzież, sprzęty gospodarskie, konie, inwentarz rogaty i chlewny spieniężanymi być mogą
29. 1825 wybudowano nowy most między Wyspą Szwedzką, a Twierdzą, który zaprojektował i zbudował ppor. Feliks Pancer. Most był drewniany, zwodzony, przystosowany do przepuszczania barek i tratw. Zbudowano także drugi most na Narwi i udostępniono go dla ruchu publicznego. Jednak most ten nie wpłynął na podniesienie budżetu Nowego Dworu, gdyż myto za przejazd pobierało wojsko
30. 1830- 1831 Miasto jest własnością państwową. Od grudnia 1830 r. władzę w mieście przejmują powstańcy tworząc między

innymi oddziały własnej policji.

Miasto zostaje zniszczone

31. **Przed 1832 skład soli**

32. **1833 r. Rada Administracyjna Królestwa oraz rosyjskie władze wojskowe wydały dekret, który uwzględniając militarny charakter twierdzy modlińskiej, zakreślał 2 strefy budowlane, jedną 100 (170 m.) a drugą 500 sążni (850 m.) od umocnień. Strefa pierwsza miała pozostać pusta, w drugiej mogły stać jedynie domy drewniane. Z uwagi, że na terenie pierwszej strefy od strony Nowego Dworu już znajdowały się domy, pozwolono je zostawić, jednak zabronione były remonty. Przeprowadzona w mieście wizja lokalna wykazała, że większość istniejących budynków znajdowała się w odległości mniejszej niż 400 sążni (680 m.) od umocnień. Pozwolono na budowę w tym miejscu nowych domów drewnianych, ze względu na mieszczący się tu mały rynek i kramy kupieckie. Budynki murowane można było budować jedynie na wschodnich krańcach miasta, poza rynkiem wielkim**

33. Wybudowanie mostu Singelsa

34. **1842 kursuje z Nowego Dworu statek parowy do Gdańska**

35. 1848 W Nowym Dworze na stałe mieszka 2.300 osób, a ludność niestała dochodzi do 600 osób, **W istniejącej tu komorze celnej sprawdzano paszporty flisaków i szyprów oraz sprawowano dozór nad transportami rzecznyymi, a szczególnie nad transportem soli.** Do więzienia w twierdzy modlińskiej prowadzono tędy aresztantów, stacja transportowa przyjmowało około 700 więźniów rocznie.

Istnieje szkoła elementarna

36. 1854 domów jest 193, ludności 2.750, **stacja Żeglugi Parowej**

37. 1857 - 210 domów, w tym 42 murowane

38. 1858r. duża liczba kwaterującego tu wojska spowodowała pojawienie się zjawiska prostytucji

39. **1860 oddano do użytku nowy, co najmniej trzeci ratusz [stoi do chwili obecnej]**

40. 1863 między Warszawą i Twierdzą Nowogeorgiewską przez Nowy Dwór rusza stałe połączenie omnibusem

41. 1864 utworzenie w Nowym Dworze aresztu dla oskarżonych o przestępstwa polityczne, w którym przebywało ponad 300 osób były wówczas 234 domy, z tym, że do miasta należała jedynie szopa, w której mieścił się skład soli oraz dom dla strażników przy trakcie biegnącym do twierdzy Z budynków publicznych znajdowały się tu dwa kościoły rzymskokatolicki i ewangelicki,

bożnica starozakonnych, szkoła elementarna, do której uczęszczały dzieci wszystkich wyznań, ekspedycja poczty oraz apteka. Mieszkało tu ogółem 3.939 osób z czego: „Polaków 243, rodzin ich 686, Żydów 612, rodzin ich 2.328, Niemców 26, rodzin ich 10, innych 14, rodzin ich 20”

42. Przed 1876 na stacji jest telegraf

43. 17 VIII 1877 oddano do użytku odcinek nowodworski Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej.

Jeden pociąg pocztowy i jeden towarowo osobowy,

44. 1878 likwidacja omnibusów

45. 1880 r.w mieście działała Ochotnicza Straż Pożarna złożona z osób różnych wyznań i narodowości [proszę nie podawać przez kogo utworzona bo sama OSP podaje błędne informacje]

46. 1881 r. w mieście żyło 5.268 osób zajmując 336 domów, fabryka świec, fabryka krochmalu Scholtena, wykolejenie pociągu

47. 1885 otwarto kancelarię adwokacką; istnieje biuro sędziego pokoju

48. 1888 gigantyczna powódź, także pożar i zraza

49. 1890 istnieje w mieście kancelaria hipoteczna sędziego pokoju

50. 1895 bardzo duży pożar [jedynolitą zabudowę ulicy Kościuszki - jego skutek widać do dziś]

51. 1897 na 7.292 mieszkańców Żydów było 4.737, było 370 domów, fabryka mydła i świec, fabryka fajansu, fabryka krochmalu oraz fabryki mączki, syropów i żelatyny, a także tartak, gorzelnia i kopalnia piasku. Nadal głównym zajęciem mieszkańców był handel i rzemiosło. Latem, dzięki dobremu połączeniu z Warszawą, do Nowego Dworu przyjeżdżali letnicy. W mieście działała poczta, telegraf, urząd miejski i sąd pokoju

52. 1899 utworzenie policji zamiejskiej, rewir w Nowym Dworze z oddziałami Cząstków, Nowy Dwór, Jabłonna i Nieporęt

53. 1900 przeniesienie sądu pokoju do Warszawy

54. 1901 otwarto szkołę dla dzieci wyznania ewangelickiego, jest to druga szkoła w mieście, wcześniejsza dwuklasowa dla wszystkich dzieci

55. Przełom XIX i XX w. za miastem budowane są murowane koszary

56. 1903 Zderzenie pociągów

Założono Towarzystwo pożyczkowo oszczędnościowe [należą i są w radzie obywatele różnych wyznań i narodowości]

57. 1907 gigantyczny pożar, zderzenie pociągów

58. 1910 oddano nowy most wiślany, w 1911 otrzymuje nazwę Aleksiejewski

Istnieje Towarzystwo Ratowania Tonących

59. 1912 Stacjonuje oddział aeronautyczny wojska rosyjskiego.
Stowarzyszenie robotników chrześcijańskich około 80 osób
60. 1914 bilety kolejowe pasażerskie do Nowego Dworu i Twierdzy sprzedawane tylko osobom, które mają zgodę komendanta Twierdzy
61. 1915 ustanowienie sądu w Jabłonie dla gmin Góra, Jabłonna, Nieporęt, Zegrze i Nowy Dwór
Rosjanie wywożą z Nowego Dworu fundusze miejskie, kościelne itp.
Po wkroczeniu Niemców w mieście jest wybrany burmistrz i działa milicja
62. 1916 rada opiekuńcza powiatu, w jej składzie Bolesław Konarski aptekarz z Nowego Dworu
Działa Rada Miejska Opiekuńcza
W Warszawie skazano na śmierć i wyrok wykonano na Julianie Wert z Nowego Dworu oskarżonego o szpiegowanie wojska niemieckiego
Żydowska Biblioteka Ludowa im. „Szalom Alejchem”
63. 1917r. zorganizowano w Nowym Dworze szpital polowy
Istnieje ochronka
Rabin Neufeld optuje za ekonomiczną kolonizacją Palestyny
Obowiązek rejestrowania łodzi, także rybackich
Schronisko dla żebraków
64. 1918 Biblioteka Związku Klasowych Związków Zawodowych
65. 5 sierpnia 1919 powstał w Warszawie Batalion Maszynowy Saperów, który w styczniu 1925 zmienił nazwy na Batalion Elektrotechniczny.
66. 1919 Julian Łabęda ślusarz z Nowego Dworu z ramienia Chrześcijańskiej Demokracji zostaje
67. **1920 W mieście został ponadto zakwaterowany sztab 5 Armii**
Wysiedlenie Żydów
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Nowym Dworze i Biblioteka przy Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej w Nowym Dworze przy parafii św. Michała wybrany posłem na Sejm ustawodawczy
68. 1921 8.300 mieszkańców, w tym 4.300 Żydów, fabryka fajansu – żydowska, browar – żydowski, 3 młyny – żydowskie, 3 tartaki dawniej żydowskie, krochmalna
Biblioteka przy Radzie Zawodowej Związku Klasowego Związków Zawodowych w Polsce oddział w Nowym Dworze; Miejskowa Rada Zawodowa Klasowych Związków Zawodowych; Cech Budowlany i Włókienniczy

69. 1922 Skład osobowy sejmu. Chrześcijański Związek Jedności Narodowej. Ponownie obrani – Julian Łabęda
70. Rozkład głosów w wyborach w Nowym Dworze: Blok Mniejszości Narodowych – 990 głosów, Bund – 430, Chrześcijański Związek Jedności Narodowej – 1356, Folkiści – 23
Spożywcza Spółdzielnia Robotnicza w Nowym Dworze, upadłość 1927
71. 1923 Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Nowym Dworze
Żydowskie Towarzystwo Muzyczne w Nowym Dworze
72. 1925 powstaje Robotnicza Spółdzielnia Nowodworzanka dla budowy własnych domów z jedną działką przeznaczoną pod szpital
Otwarcie przychodni zdrowia
Mieszkańców 7.829 w tym katolików 3.366, ewangelików 406, innych chrześcijan 136, Żydów 3.916, innych 5, narodowość – polska 4.147, niemiecka 57, żydowska 3.582, inna 43
73. 1926 podczas demonstracji pierwszomajowej od strażaków policji ginie Szczepan Łapow [taka wersja nazwiska obowiązywała w czasach PRL gdy był patronem ulicy przy której zginął]
Znaczna aktywność PPS
Przychodnia przeciwgruźlicza
Kino – teatr „Czary” właściciel Lewek Junkier
Stowarzyszenie Społeczności Chrześcijańskiej oddział w Nowym Dworze; Stowarzyszenie Robotników Wychowania Fizycznego JUTRZANIA w Nowym Dworze; Zjednoczenie Szkół Żydowskich w Nowym Dworze
74. 1927 wybory do rady miasta, Rezultat następujący: Nr. 2. P. P. S. – otrzymała 919 głosów – 6–7 mandatów. Lista 4 „Bund” – 5 mandatów. Lista 5 Poalej Sjon prawica 99 głosów – 0 mandatów. Lista 7, komuniści – 342 głosy – 2 mandaty. Lista 8, Blok żydowski, 935 głosów – 6–7 mandatów. Lista 10, żydzi, właściciele nieruchomości, 101 gł. – 0 mandatów. Lista 11, blok reakcyjny, 721 głosów – 4 mandaty.
Julian Turek – socjalistyczny burmistrz
Unieważnienie wyborów
Młodzieżówka TUR
Stowarzyszenie Młodzieży Katolickiej

	<p>Towarzystwo Domu Ludowego Organizacji Chrześcijańsko-Społecznej w Nowym Dworze; Cech Kowali, Ślusarzy, Blacharzy i Kotlarzy w Nowym Dworze</p> <p>75. 1928 Rozwiązanie rady miejskiej, wiec PPS Konflikt o obraz z Matką Bożą na sztandarze wojskowym wyrzucony przez socjalistycznego burmistrza i jego bundowskiego zastępcę na strych – znieważenie wojska i uczuć religijnych Zmiana burmistrza Żydowski Robotniczy Klub Sportowy KRAFT; Wiejskie Kółko Myśliwskie w Nowym Dworze; Oddział Organizacji Syjonistycznej w Nowym Dworze</p> <p>76. 1929 Szkoła dokształcająca zawodowa rok szkolny 1929/30 Biblioteka przy Towarzystwie Uniwersytetu Robotniczego; Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego; Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Nowym Dworze</p> <p>77. 1930 Sąd Pokoju w Nowym Dworze Nowodworski Klub Wioślarski Obóz dla młodzieży rzemieślniczej na terenie batalionu Cech Rzeźniczo – Masarski;</p> <p>78. 1931 Kasa Kredytowa dla Przemysłu i Handlu, Spółdzielnia z o.o. w Nowym Dworze Urząd pocztowy, Szpital powiatowy, Kasa Chorych Mieszkań 2.100, mieszkańców 9.386 Budynki mieszkalne: ceglane – 58, drewniane – 530, niewiadome – 4 Klub Sportowy URZJON w Nowym Dworze; ZZZ w Polsce, Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego w Polsce oddział w Nowym Dworze; Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Odzieżowego w Nowym Dworze Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Odzieżowego w Nowym Dworze; Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych</p> <p>79. 1932 odbudowa mostu na Wiśle, poświęcenie 1934</p> <p>80. 1933 liczba mieszkańców 9.386, liczba radnych 16, liczba ławników 3 Klub sportowy „Świt”</p> <p>81. 1934 Koło Rodzin Wojskowych – 96 członkiń założyły ogródek jordanowski i kółko dramatyczne Katastrofa statku „Warszawa” uderzył o most, pasażerowie na ląd, bez strat w ludziach Budowa bloków dla podoficerów [stoją]</p>
--	---

82. 1937 zmiana nazwy na Nowy Dwór Mazowiecki
Premier Sławoj Składkowski honorowy obywatel Nowego Dworu
83. 1938 Kino Czary, PPS
Zaczyna działać kino teatr Halka
84. 1939 Stowarzyszenie Kupców Polskich
Zaczyna działać w nowo wybudowanym budynku Urząd Skarbowy [budynek stoi]
85. 1-30 września - 1 IX niemiecki samolot zbombardował most kolejowo - pieszy na Narwi, bomby nie trafiły w cel, ale zginęło kilku żołnierzy oraz kilka osób cywilnych łowiących ryby. Batalion Elektrotechniczny wycofano z miasta, wraz z wychodzącym wojskiem miasto opuścili kupcy, lekarze i urzędnicy. Tego samego dnia ewakuowano do Warszawy Zarząd Miejski, Urząd Skarbowy, Sąd oraz Policję. Pozostali mieszkańcy utworzyli Milicję Obywatelską, Radę Miejską i Straż Ogniówą. Mężczyzn pochodzenia niemieckiego od 16 do 60 roku życia zebrano na dziedzińcu browaru, a następnie poprowadzono ich do Berezki Kartuskiej, gdzie zostali internowani. Przed 6 IX przerwany został most na Narwi. Bombardowane miasto gnębiły pożary. Wiele osób zginęło w zbombardowanych domach. Spłonął młyn na Pólku, większość zabudowy ulicy Warszawskiej w tym położona obok synagoga, domy przy Zakroczymskiej od placu targowego do początku miasta, częściowo stocznia, zupełnie fabryka fajansów Abrama Winogradowa, częściowo browar, częściowo koszary, częściowo kościół katolicki Październik – Nowy Dwór został wcielony do III Rzeszy, wymiana urzędników na niemieckich, częściowo miejscowych częściowo na przybyłych z Rzeszy. Na terenie miasta zorganizowano niemiecką policję kryminalną i gestapo, żandarmerię, służby celne i służby graniczne. Niemcy przeprowadzili spis ludności żydowskiej i nałożyli na nią kontrybucję
Zmieniono nazwy ulic, przełożono na niemiecki nazwę miasta na Neuhof.
86. 1940 W styczniu w lesie Kadzielnia rozstrzelano około 70 osób chorych przewlekłe, chorych psychicznie i upośledzonych. Pierwsze masowe aresztowania 2 IV 1940 r., objęły one głównie inteligencję, urzędników, działaczy kulturalnych i społecznych, a także oficerów, studentów, bogatszych gospodarzy i kupców. Grupę tą, liczącą kilkadziesiąt osób, wywieziono do obozów koncentracyjnych. Jednym z aresztowanych był pastor Robert

Nitschman. Został zadenuncjowany przez parafian ze wsi Skierdy jako osoba sprzyjająca władzy polskiej i Polakom. Pastor zginął w czerwcu tegoż roku w Sachsenhausen. Do obozów trafiały też osoby pochodzenia niemieckiego, które odmawiały podpisania tzw. volks listy. Sklepy, warsztaty, najlepsze domy i mieszkania oraz lepsze gospodarstwa przejmowane były przez Niemców przybyłych z Prus lub miejscowych. Dzieci innego pochodzenia niż niemieckie miały zakaz nauki szkolnej i nakaz pracy od 13 roku życia. Wiosną na tzw. Piaskach zorganizowano getto. Osoby zamieszkałe w getcie wykorzystywano do prac fizycznych na terenie miasta, w Twierdzy Modlin, a także w obozie pracy w Pomiechówku. Wysoko kwalifikowanych rzemieślników, głównie krawców i szewców, zgromadzono w jednym z budynków położonym na obrzeżach getta. Wykonywali tam prace przymusowe na rzecz wojska.

87. 1941 od marca do września w III forcie w Pomiechówku utworzono filię nowodworskiego getta, do której przetransportowano osoby chore, stare i matki z małymi dziećmi. Strażnicy obozowi cieszyli się zasłużoną sławą osób bezwzględnych i sadystycznych. Szczególnie okrutni byli miejscowi, w tym także żydowscy policjanci. Po kilku miesiącach pobytu w obozie tę część więźniów, która przeżyła zwolniono. Getto w Nowym Dworze dosiedlano Żydami przywożonymi z innych miast mazowieckich.
88. 1942 w grudniu zlikwidowano getto wywożąc jego ostatnich mieszkańców do obozu śmierci w Oświęcimiu. Na Placu Solnym powieszono w pokazowej egzekucji 4 osoby **Zostaje zmieniona nazwa miasta z Neuhof (Nowy Dwór) na Bugmünde (ujście Bugu).**
89. 1943 Wielu nowodworzan więzionych jest w obozie karno śledczym na III forcie w Pomiechówku. Wśród ofiar, w 1943 r. ginie poseł Julian Łabęda. Znaczną część funkcyjnych w obozie stanowią miejscowi Niemcy
90. 1944 masowe egzekucje na terenie ruin fabryki krochmalu i na cmentarzu katolickim
W czasie gdy front przesuwiał się na wschód Niemcy wywożą lub niszczą dokumenty, likwidują również obóz śledczy karny w Pomiechówku mordując jego więźniów. Obywatele pochodzenia niemieckiego dostają nakaz ewakuacji. Wywiezione zostaje wyposażenie fabryki dykty

91. 26 VII – przez Nowy Dwór przemaszerowuje otwarcie, w biały dzień oddział AK ze zgrupowania Stołpecko – Nabolickiego pod dowództwem Adolfa Pilcha pseudonim Dolina
92. 1945 18 stycznia do miasta wchodzi armia radziecka. Niemcy opuszczając miasto podpalają kilka budynków w tym nową szkołę i wysadzają mosty na Wiśle i Narwi. Rosjanie również podpalają kilka budynków
szpital na 70 łóżek
powstaje pierwsze przedszkole oraz dwie 7-klasowe szkoły podstawowe
Odbudowa mostu na Wiśle. Wojewódzkie Kierownictwo Odbudowy Mostów w Nowym Dworze
Zniszczenie fabryk i domów mieszkalnych [około 70 %]
spowodowały znaczny odpływ ludności na tzw. Ziemie Odzyskane
93. 1947
III. – powódź. Miasto zostaje zalane. Zniszczony zostaje drewniany most drogowy na Narwi i kilka przęseł mostu kolejowego
30.IV. Zostaje oddany do użytku odbudowany most drogowy na Narwi. Pracami kieruje inż. Władysław Pajchel. Prace wykonuje firma „K. Rudzki i S-ka”, która poszerzyła także filary mostu pod drugi tor kolejowy. Otwarcie mostu nastąpiło po poświęceniu go przez proboszcza Nowego Dworu księdza Henryka Jóźwika w obecności premiera Rządu Tymczasowego Edwarda Osóbki Morawskiego i generała Mariana Spychalskiego.
94. 1948 powstała trzyletnia Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa Kształciła w dwóch kierunkach handlowym i mechanicznym. Prowadzono w niej także klasę wstępną dla tych, którzy nie mieli ukończonej szkoły powszechnej.
95. 1949 katastrofa kolejowa [obrosło legendą bo w zagranicznych czasopismach pojawiło się, że było 200 ofiar. Nie było tyle, najwyżej kilkanaście. Więcej ofiar było gdy pociąg wypadł z szyn na zakręcie przed mostem. Niestety brak potwierdzenia przez naocznych świadków zdarzenia]
96. 1951 Otwarcie na Narwi nowego mostu stalowego kolejowo-drogowego. Projekt mostu opracował inż. Leon Pszenicki. Montaż prowadziła firma „Mostostal” Utworzenie powiatu nowodworskiego.
97. 1952 Nowy Dwór zostaje miastem powiatowym, do miasta zostaje włączony teren byłej stoczni modlińskiej z gminy Pomiechówek

Zawodowa Straż Pożarna w Nowym Dworze

98. 1953 Zakończyła się trwająca od 1951 r. odbudowa mostu na Wiśle. Prace prowadzone były przez Zarząd Okręgowy Odbudowy Mostów w Płocku i „Mostostal” Kraków.
99. 1956 oddano do użytku nowy budynek szpitala, jego budowę rozpoczęto jeszcze przed wojną
100. 1959 Zostaje oddany do użytku budynek szkolny na ul. Słowackiego [Szkoła podstawowa nr 1 / Gimnazjum nr 1 / Szkoła Podstawowa]
101. 1960 powstaje Spółdzielnia Mieszkaniowa „Dążność”
102. 1961 do Nowego Dworu zostaje przyłączony: Stary Modlin, Modlin Letnisko, Modlin Twierdza, bez przysiółka Utrata i Okunin Pierwszy
103. 1962 Ukończono wały przeciwpowodziowe na Narwi. Pod ich budowę zburzono część budynków z ulicy Sukiennej – te które stały bezpośrednio nad rzeką oddano do użytku nowo wybudowany, przy wydatnej pomocy żołnierzy JW. 3432, gmach Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Długiej. Była to kolejna szkoła wybudowana w ramach akcji „Szkoła Pomnik 1000-lecia Państwa Polskiego”
104. 1968 oddano do użytku gmach nowego budynku szkolnego przy ul Górskiej. Swoją siedzibę znalazł tam Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 oraz Technikum Chemiczne. Uruchomione zostają także nowe kierunki kształcenia. Powstaje Technikum Mechaniczne, Technikum Mechaniczno-Samochodowe, Mechaniczne Liceum Zawodowe.
105. 1969 powołana zostaje 6-oddziałowa szkoła specjalna mieszcząca się początkowo w budynku Szkoły Podstawowej Nr 2, następnie w Szkole Podstawowej Nr 5.
106. 1969 – 70 zasiedlone zostaje osiedle „Wschód” czyli Pólko, pomimo prób zmiany utrzymało swoją przedwojenną nazwę [tak nazywała się przedwojenna ulica, obecna Spacerowa]
107. 1972 na teren historycznego Nowego Dworu zostaje przeniesione z Modlina Liceum Ogólnokształcące
108. utworzony zostaje Zespół Szkół Budowlanych w oparciu o nowo wybudowany przez „Kablobeton” budynek przy ul. Warszawskiej. Szkoła kształci fachowców w dziedzinie budownictwa na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej.
109. 1975 Ukończono wały przeciwpowodziowe na Wiśle
110. Nowy Dwór przestaje być miastem powiatowym do miasta zostają przyłączone: Kępa Małocka (enklawa) z gm. Cząstków;

Kępa Nowodworska (gromada), Łęczna (gromada), Nowo Łęczna (osiedle), Księża Góra (lasy), Dębina (lasy) z gminy Góra.

111. 1977 do miasta zostaje przyłączona Wólka Górska (część sołectwa) z gminy Jabłonna
112. 1999 Nowy Dwór zostaje ponownie powiatem
113. 2002 do miasta dołączono Okunin

Szczegółowy zakres merytoryczny dotyczący przemysłu i handlu:

1. Przed 1790 – około 1830 fabryka sukna Fabryka ta składała się z 48 stanowisk, sukiennicy dysponowali odrębnym przywilejem. Otrzymali od dziedzica domy w zamian za umówiony czynsz. Obrót fabryki określany był przez dostawy dla Polskiej Gwardii Konnej. Warsztaty produkowały sukno jedynie dla wojska. W latach 1790 - 93 roczny obrót fabryki wynosił 1100 sztuk po 7 - 8 florenów. Pracownikami fabryki byli głównie sprowadzeni przez księcia Poniatowskiego Niemcy.
2. Ok. 1796 – 1816 Sprowadzono 20 berlinek dla rozwożenia soli i frachtu kupieckiego, jednocześnie powstała też niewielka stocznia
3. 1781 – około 1818 drukarnia ksiąg hebrajskich J.A.Krügera
4. Garbarnia Jerzy Schrange przed 1808
5. 1820 Rybołówstwo
6. 1832 skład soli, dostawy soli do Twierdzy, magazynów strzegła straż wojskowa złożona z podoficera i 6 żołnierzy. Miesięcznie sprzedawano w Nowym Dworze od kilku pudów zimą do 100 (1638 kg) latem.
7. 1846 Warunki sprzedaży soli dla mieszkańców Nowego Dworu
8. 1857 drewniany magazyn soli wystawiono na sprzedaż
9. 1870 magazyn solny
10. 1874 towarzystwo importu soli z Wieliczki przejęło dotychczasowy rządowy magazyn solny
11. Przed 1834 młyn i garbarnia Tochtermana
12. 1834 Zakład spławu pod Nowym Dworem – potrzebne berlinki do przewozu soli
13. 1834 Magazyn zbożowy pod Nowym Dworem [stoją ruiny]
14. 1836 poświęcenie kamienia węgielnego pod spichlerz dla banku polskiego
15. 1841 ukończenie budowy; sposób korzystania ze spichlerza
16. 1857 magazyn zbożowy wystawiony na sprzedaż, został zakupiony przez wojsko
17. Przed 1840 Wiatrak koźlak Wertha

18. 1854 stocznia statków rzecznych w Nowym Dworze przy ujściu Narwi do Wisły
19. 1857 do Nowego Dworu sprowadzono 24, 63 sztuki bydła stepowego, podobnych informacji jest bardzo dużo. W mieście produkowano żywność na potrzeby Twierdzy ale także dla mieszkańców i na wywóz do Warszawy
20. 1858 sklep z towarem rosyjskim, asortyment: samowary, tace, formy do galaret, przedmioty mosiężne, słonina, sadło, makaron w skrzynkach, dziegieć, towary rosyjskie i kolonialne
21. 1860 sklep z towarem rosyjskim, asortyment: słonina, świece stearynowe, świeczniki ofiarne
22. 1859 sklep, asortyment: cukier w głowach, śledzie, świece, mydło twarde kamieniami
23. l. 60 XIX w. miasto czerpało zyski z rybołówstwa, jatek rzeźniczych, bydłóbójni, jatek piekarskich, szynków i prowizji od kapitałów. Oprócz tego istniały dochody niestałe pochodzące z opłat od szynkarzy trunków krajowych i zagranicznych, od handlarzy nie objętych klasyfikacją
24. 1863 dostawy do Twierdzy opału, światła [świec, oleju] i słomy
25. 1864 Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu jest dziedziczką, która dochód z propinacji i czynsze pobiera na rzecz swoją bez udzielania zasiłku dla miasta, żadne opłaty nie mają miejsca, ponieważ jarmarki nie odbywają się, a na targ z powodu stanu wojennego do miasta bardzo mało przybywają
26. 1870 handel wódek Frenkiel, Lipiński, Celnik
Fabryka fajansu zatrudnia 15 ludzi, istniała już rok wcześniej
Fabryka fajansu Augusta Krygera
27. 1874 drewno w tratwach na sprzedaż; Fabryka materiałów wybuchowych
28. 1876 przewozy berlinkami z i do Nowego Dworu: szmaty, drewno opałowe, szyny, cement, żywica, drzewo towarowe, żelazo, cegła, klepki
29. 1878 warsztat kowalski
30. 1879 pociągi wycieczkowe latem
31. 1881 fabryka krochmalu Scholtena, zalana w 1888, spłonęła 1890, fabryka na sprzedaż 1891,
32. 1881 fabryka świec, 1893 zamknięta ze względów sanitarnych
33. 1884 nowe fabryki – browar w Nowym Dworze; fabryka wody sodowej
34. 1885 tartak parowy Volkmera
35. 1888 licytacja fabryki porcelany w Nowym Dworze
Zalany tartak Franciszka Broswitza

36. 1893 Zniszczoną fabrykę Scholtena kupuje spółka Piotr Górski i Edward Morawski; 1896 –mąka i krochmal na wystawie w Niżnym Nowogrodzie
1905 właściciele skracają dniówki do 9 godzin
37. 1893 rzeźnia miejska
38. 1896 budowa jatek mięsnych
39. 1898 młyn walcowy, gazowy przy kolei i szosie
40. 1900 spółka Albert Betcher i Chil Mendel Rozenbaum „Młyn parowy w Nowym Dworze” ;
od 1901 Bechter Mołczanow w mieście działają: skład towarów manufakturalnych S.Borenszteina, także J.Frydmana, fabryka porcelany M. Mołczanowa [w tym czasie raczej już Winogradowa], tartak G.Peretza;
tartak parowu Jana Gąsowskiego
41. 1903 budowa berlinek;
W mieście funkcjonują: apteka Ignacego Flatta, fabryka fajansów Michała Mołczanowa [w tym czasie już Winogradowa], manufaktury S.Borenstejna, Joska Friedmana, Szlamy Mundlaka, Abrama Tasimowicza, wyroby tabaczne Josek Friedman, tartak Jan Gąsowski, drewno Kazimierz Hordliczka
Browar
Fabryka guzików [wytwarzała guziki z masy perłowej czyli z małży]
42. 1905 Skład drzewa Cecylii Niedzielskiej, spalił się 1908
Garbarnia Izydora Birnbauma
Browar
Fabryka żelatyny
43. 1906 PPS w fabryce guzików i w fajansowej
44. 1908 strajk w fabryce guzików Filara
Józef Bytner właściciel browaru
45. 1912 bocznica kolejowa do fabryki krochmalu,
Skład nafty braci Nobel
Budowa tartaku Zibertala
Tartak M.Lenera
46. 1913 targ wyłącznie na świnie
47. 1914 pompa do nafty - Sidorenko
48. 1915 młyn parowy Gołembiker i spółka
49. 1918 elektrownia
Towarzystwo Akcyjne Przetworów Kartoflanych Nowy Dwór,
P.Górski i E.Mórawski
50. 1919 podwyżki w fabrykach fajansu i krochmalnej
Izrael Kałuski i ska – fabryka mydła i świec

51. 1921 przedsiębiorstwo przerobu materiałów drzewnych, eksploatacja tartaku Fuchs i Skórecki A.Radzymiński i S.Wrocławski spółka ma prowadzić dzierżawiony od Józefa Bytnera browar;
fabryka mydła i świec Juressa, Turkieltauba i Kalwaryjskiego
Handel leśny Adler i Wolanow w Nowym Dworze
52. 1922 strajk krawców
Zakłady Przemysłowo Budowlane Westrich spółka akcyjna osada Pólko, Zakłady Przemysłowo Budowlane Westrich spółka akcyjna osada elektrownia w Nowym Dworze
Wiec przedwyborczy PPS
Sprzedaż łokciowych materiałów Estera Małka Griner i Mindla Drohciner
53. 1923 przedsiębiorstwo zbożowo handlowe Jerzego Mundlaka, likwidacje 1924
Spółka Akcyjna Nowodworskie Tartaki Parowe
Moszek Berman – zakup i sprzedaż furazu i twardej jarzyny
Zakup i sprzedaż artykułów spożywczych dla wojska – Moszek Goldfenig
Rywka Tykocińska sklep spożywczy
Nowodworskie Tartaki Parowe Spółka Aukcyjna, 1924 zmiana na Anglopolskie Towarzystwo Leśne, Przemysłowe i eksportowe Anglolaspol SA
54. 1924 Młyn parowy Nuchem Majer Neufeld
Stocznia
Ustawa o odbudowie mostu na Wiśle
Strajk hafciarek
Dom handlowy Mieczysław Kotulski i ska
Mazowiecka Spółka Budowlana, spółka z o.o. Graniczna 1, zarządzający Stanisław Gregorczyk
55. 1926 Elektrownia i tartak Nowy Dwór, spółka z o.o. dzierżawa Browar J.Bytner w Nowym Dworze spółka z o.o. – wyrób i sprzedaż piwa, siodu i lemoniady
56. 1927 „Stanisław Kaszyński” w Nowym Dworze, Magistracka 6.
Sprzedaż wapna, żelaza i cementu
57. 1928 strajk w fabryce fajansowej
Wędliniarnia Bolesław Wiernicki dostawy dla wojska
58. 1929 Przebudowa rzeźni miejskiej
59. 1930 Fabryka dykt klejonych i fornierów „Fadak” właściciel Abram Klejman, upadłość 1934;
dzierżawa przez spółkę „Dykt – olch”, w 1936 – Polish Adler Plywood Company

60. 1931 ślizgacz wykonany w stoczni demonstrowany w Argentynie
61. 1932 „Moszek Berman” cel firmy – prowadzenie hurtowego składu piwa
Strajk robotników fabryk prywatnych [tylko stocznia była państwowa]
„Dawid Weintraub” w Nowym Dworze Sukienna 8 tartak
62. 1933 Hurtownia spożywcza Kalwaryjski, Filkielsztein, Cukierman, Sygałowicz – hurt mąki pszennej i kartoflanej, kasz, grochu, fasoli, cukru, bielidła, papieru i zapalek
Browar Nowodworski spółka z o.o.
Zakup i sprzedaż artykułów spożywczych dla wojska Moszek Goldfenig w Nowym Dworze - likwidacja
63. 1936 „«Palnik», Mendel Mędzigórski i Spółka, Spółka Firmowa” właścicielami byli Mendel Mędzigórski, I. Zylberstrom, P. Finkielsztajn. Zajmowało się handlem hurtowo-detalicznym naftą, smarów i olejów gazowych.
Wyroby fajansowej na wystawie przemysłowej na Wołyniu
64. 1938 Doszczętnie płonie fabryka krochmalu i kończy swoją działalność
65. 1939 Skład drzewa M.Miedziogórski i ska. w Nowym Dworze Strajkują żwirnicy
We wrześniu 1939 r. zniszczeniu uległy: fabryka fajansowa i stocznia
66. 1949 Robotnicza Spółdzielnia Pracy produkująca odzież ochronną, przed 1969 producent odzieży dziecięcej Spółdzielnia Pracy „Nadnarwianka”
67. 1961 Nowodworskie Zakłady Chemii Gospodarczej Pollena, rozbudowa w 1971 r. o oddział proszków do prania; 1992 zakupione przez firmę Benckiser.
68. 1967 Spółdzielnia Pracy „Wisła” – przetwórstwo rybne
69. 1969 Warszawskie Przedsiębiorstwo Budowlane Kablobeton, Warszawskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Wodno – Inżynieryjnego Hydrobudowa I, Zjednoczone Zakłady Gumowe, Warszawskie Przedsiębiorstwo Obrotu Surowcami Włókienniczymi i Skórzanymi, Spółdzielnia Pracy Nadnarwianka
70. 1970 Warszawskie Przedsiębiorstwo Obrotu Surowcami Włókienniczymi i Skórzanymi
71. 2012 otwarcie Portu Lotniczego Warszawa/Modlin

Szczegółowy zakres merytoryczny dotyczący powodzi, pożarów i zaraz:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1656 – powódź i zaraza 2. 1803 miasto zalewa powódź 3. 1813 - powódź 4. 1830 cholera 5. 1834 - powódź 6. 1836, 1837 - cholera 7. 1840 - powódź 8. 1844 - lipiec, do dziś uważana za największa klęska jaka nawiedziła nasz kraj- obie rzeki wylały, składowiska soli położone w pobliżu Narwii także zostały zalane. 9. 1850 – płonę 6 domów 10. 1855 – płonę 31 zabudowań 11. 1856 – płonę 26 domów mieszkalnych, 8 oficyn, kilkanaście innych zabudowań 12. 1866 - cholera 13. 1877 - powódź 14. 1884 - powódź 15. 1886 – powódź, połowa miasta pod wodą; pożary 16. 1888 – powódź, pożar, zaraza 17. 1889 powódź 18. 1890 pożar fabryki krochmalu Scholtena 19. 1892, 1893, 1894 cholera 20. 1895 duży pożar i 2 małe 21. 1901 – czarna ospa 22. 1907 – duży pożar 23. 1910 - pożar 24. 1912 pożar 25. 1924 powódź, 26. 1934 - powódź 27. 1938 – spłonęła fabryka przetworów ziemniaczanych 28. 1947 - powódź 29. 1958 powódź
Wkład multimedialny	Infografika wielkoformatowa wraz z treściami graficznymi.
Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy
Wyposażenie/ Gablota	Treści rozmieszczone na infografice mają tak się układać, aby poszczególne przedziały czasowe czy sekcje tematyczne

	<p>korespondowały z treścią stanowisk rozmieszczonych na wystawie, np. okres II Wojny Światowej powinien być umiejscowiony vis-à-vis ceglanej ściany ze stanowiskiem o tym temacie.</p>
<p>Źródła</p>	<p>Historia miasta: <i>Trzydzieści dokumentów katedry płockiej, wydał W. Kętrzyński, Lwów 1888; Nowy Kodeks Dyplomatyczny Maz. 2 nr 96</i> <i>Nowy Kodeks Dyplomatyczny Maz. 2 nr 338-339</i> <i>AGAD, Księgi ziemskie i grodzkie warszawskie z lat 1417 - 1794, nr 2, k. 167v- 168.</i> <i>Nowy Kodeks Dyplomatyczny Maz. 3 nr 149; A.Supruniuk Uzupełnienia i uwagi do „Nowego Kodeksu Dyplomatycznego Mazowsza, 139; A.Wolff Studia nad urzędnikami mazowieckimi 1370- 1526, 270; AGAD, Księgi ziemskie i grodzkie warszawskie z lat 1417 - 1794</i> <i>Dokument zachowany znajduje się w zbiorze rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu</i> <i>Nowy Kodeks Dyplomatyczny Maz. 3 nr 196; K.Pacuski, Uzupełnienia i sprostowania do „Nowego Kodeksu Dyplomatycznego Mazowsza” 186; A.Supruniuk Uzupełnienia i uwagi do „Nowego Kodeksu Dyplomatycznego Mazowsza 146-147; AGAD, Księgi ziemskie i grodzkie warszawskie z lat 1417 - 1794</i> <i>Metryka Koronna 4, 82; Warsz. 6, 667</i> <i>AGAD, Metryka Koronna 66, f. 89 - 93.</i> <i>Metricularum Regni Poloniae Summaris 1615, oprac.T.Wierzbowski t. IV, cz.3, s.359 poz.272, supl. 9</i> https://pl.wikisource.org/wiki/Flis_to_jest_spuszczanie_statków_Wisłą/Tekst_poematu <i>H. Wyczawski, Klasztory Bernardyńskie w Polsce w jej granicach historycznych, Kalwaria Zebrzydowska 1985, s. 275, 415</i> <i>Polska w okresie II wojny północnej 1655 - 1660, t. II, PWN, Warszawa 1957, s. 57 - 257, aneks nr 6</i> <i>Zachowane 2 grafiki i odręczny rysunek Grafiki i mapy Erika Dahlbergha w zbiorach Biblioteki Narodowej - wersja cyfrowa na Polona.pl</i> <i>Z przeszłości Żydów polskich od XVI do końca XX w.</i> <i>Polityka-gospodarka-kultura- społeczeństwo. Wydział Humanistyczny Akademii Świętokrzyskiej i IPN oddział w Krakowie.</i> <i>Konferencja naukowa 25-27 X 2004</i> <i>AGAD. Archiwum Kameralne III, nr 1620</i> <i>1795 Gazeta Warszawska nr 37 , 9.05.1795</i> <i>Gazeta korespondenta Warszawskiego i Zagranicznego nr 39, 14.05.1816 (Zakupy pszenicy w Nowodworze w komorze celnej)</i></p>

Orzeł Biały T.III, nr 13, 30.03.1819 (Komora celna II klasy szczególnie dla towarów spławianych Bugiem, Dzierżawa mostu na Narwi Komora Celna) <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/430311/edition/343026>

Archiwum Diecezjalne Płockie, Odpowiedź podczas wizyty generalnej na punkta podane w roku 1775 - tym d. 15 X - bris., k. 55

Projekt do puszczenia ludzi na czynsz i uwolnienia ich od poddaństwa roku 1778 przez J. Wybickiego, w: Historia Polski 1764 - 95, PWN, Warszawa 1957, s.14 - 16; Tadeusz Korzon,

Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta [1764-94] t. I; Z Olszewnicy dnia 22 VIII, w: Gazeta Warszawska nr 68, 26 VIII 1778, Suplement

E. Ringelblum, Johann Anton Kruger - drukarz ksiąg hebrajskich w Nowym Dworze, Biuletyn ŻIH, nr 42, 1962, s. 44 - 57; Słownik pracowników książki polskiej, PWN, Warszawa, Łódź 1972, s. 474; Emanuel Ringelblum, Z dziejów książki i drukarstwa żydowskiego w Polsce w drugiej połowie XVIII w., „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1962, nr 41; Red. Krystyna Koratajowa, Joanna Krauze-Karpińska, Drukarze dawnej Polski od XV do XVIII w., t. III, cz. 2, Mazowsze z Podlasiem, Instytut Badań Literackich PAN Stowarzyszenie „Pro Kultura Litteraria”, Warszawa 2001; Miasta Polskie w tysiącleciu, t. II, Zakład Naukowy Ossolińskich, Warszawa 1967; Tadeusz Korzon, Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta [1764-94], t.II; Obraz Królestwa Polskiego w okresie konstytucyjnym t. I, Raporty Rady Stanu Królestwa Polskiego z działalności rządu w latach 1816 - 28, PWN, Warszawa 1984. s.66;

Opis miast polskich z lat 1793 - 94, Poznań 1962, t. II.

AGAD, Zbiory dokumentów papierowych, nr 20099, AGAD, Dokumenty pergaminowe nr 4356. [graficznie ciekawszy jest dokument niemieckojęzyczny dla miasta Neuhoj]; AGAD, KRSW sygn. 460 h.

Archiwum Parafialne: Extractus Authenticus ex Actis Visitationis Ecclesiae Parochialis in Nowydwór per Illustrissimum Execllutissimum Ac Reyerendissimum Dominum Josephum Bończa Miaskowski Episcopum Varsaviensem Ordinis Aquilae Rubrae Equitem Anno Domini 1801 die vero 22 Mensis Novembris personaliter factae

Opis miast polskich z lat 1793 - 94, Poznań 1962, t. II.

Extractus Authenticus ex Actis Visitationis Ecclesiae Parochialis in Nowydwór per Illustrissimum Execllutissimum Ac Reyerendissimum Dominum Josephum Bończa Miaskowski Episcopum Varsaviensem Ordinis Aquilae Rubrae Equitem Anno Domini 1801 die vero 22 Mensis Novembris personaliter factae

Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, Warszawa 1886, t. VII, s. 293

Korespondencja Lubeckiego z ministrami sekretarzami stanu Ignacym

Sobolewskim i Stefanem Grabowskim, wyd. S. Smolka, Kraków 1909, t. IV
B. Wasiutyński, *Ludność żydowska w Polsce w wiekach XIX i XX. Studium statystyczne*, Wyd. im. Mianowskiego Instytutu Popierania Nauki, Warszawa 1930, s. 23.

O. Flatt, *Brzegi Wisły od Warszawy do Ciechocinka z dopełniającym poglądem na przestrzeni od Torunia do Gdańska*, Drukarnia Gazety Codziennej, Warszawa 1854, s. 20.

AGAD, CWWKP, nr 1272, *Prośba mieszkańców Skierd z 11 VII 1816 r., oraz Wójt gminy Góra do Komisarza Obwodu Warszawskiego nr 96, s. Nienumerowane.*

Gazeta Warszawska nr 50, 22.06.1816

AGAD, *Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji, nr 1368, Komisja Województwa Mazowieckiego do Komisji Rządowej 29 V 1824*

Gazeta Warszawska nr 102, 16.04.1851

AGAD, KRSWiD nr 1275, *Wyjaśnienie byłego pastora Traugutta Schultza dotyczący prośby o wsparcie 20 IV / 2 V 1851*

AGAD, ARN nr 146, WCP 1830 / 31 s. 254 - 255

AGAD, KRSWiD nr 1273, *Prośba od Kolegium kościoła ewangelickiego i parafian w Nowym Dworze z 24 października 1832*

Księga chrztów parafii Nowydwór 1826 - 1833, s. nienumerowana.

AGAD, RGW nr 1851, *Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu 19 IV/1 V 1845*

AGAD, *Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych nr 1396, Do generała leytnanta Połowina 27 VII/8 VIII 1834 r.*

Archiwum diecezji warszawsko praskiej, Księga zejść z aktami cywilnymi parafii Nowydwór wyznania katolickiego 1836

Kurier Warszawski nr 220, 9/21.08.1852

Kurier Warszawski nr 214, 13.08.1836

Gazeta Krakowska nr 124, 3.06.1842

AGAD, KRSWiD nr 1570, *Magistrat miasta Nowydwór 3 / 15 VII 1848.*

Dziennik Urzędowy guberni Warszawskiej nr 40, 18/30.09.1848

O. Flatt, *Brzegi Wisły od Warszawy do Ciechocinka z dopełniającym poglądem na przestrzeni od Torunia do Gdańska*, Drukarnia Gazety Codziennej, Warszawa 1854

Słownik geografii powszechnej. Opis geograficzno-statystyczny państw, krajów, okolic, miast, wysp, mórz, rzek, jezior, Warszawa 1857, t. II

AGAD, RGW nr 2838, s. 58

AGAD, KRSWiD nr 1373, *Protokół rewizji ekonomicznej miasta Nowy Dwór za rok 1861.*

Kurier Warszawski nr 249, 19/31.10.1863

AGAD, RGW nr 4367, s.325.

AGAD, KRSWiD nr 1372, k. 78

Kurier Warszawski nr 97, 20.04/2.05.1876
 W. Zuziak, Droga Nadwiślańska w latach 1874 - 98, w: Studia z dziejów kolei żelaznych w Królestwie Polskim (1840 - 1914), PWN, Warszawa 1970;
<https://bcu.lib.uni.lodz.pl/dlibra/publication/1576/edition/1227>
 Gazeta Warszawska nr 241, 19/31.10.1877
 Kurier Warszawski nr 74, 18/30.03.1878
 Rocznik „Strażak” na rok 1883, staraniem J-W.K, w drukarni E.Pańskiego Miasta Polskie w Tysiącleciu, Zakład Naukowy Ossolińskich, Warszawa 1967, t. II, s. 90
 Gazeta Warszawska nr 252, 29.10/10.11.1881;
 Kurier Warszawski nr 144, 19.06/1.07.1881
 Gazeta Świąteczna nr 17, kwiecień 1881
 Kurier Warszawski nr 182b, 22.06/4.07.1885
 Kurier Warszawski nr 125b, 25.04/7.05.1885
 Gazeta Warszawska. R. 115, 5.04.1888, nr 90; Gazeta Warszawska. R. 115, 3.04.1888, nr 88;
 Gazeta Warszawska. R. 115, 24.08.1888, nr 222 ; Pożar Nowego Dworu, w: Gazeta Warszawska 10(31) V 1888, nr 151; Pożar w Nowym Dworze, w: Gazeta Warszawska 1(13) VI 1888, nr 153;
 Tyfus plamisty, w: Gazeta Warszawska 4(16) VIII 1888, nr 214;
 Gazeta Warszawska nr 109, 14/26.04.1890
 Czas nr 202, 4.09.1895, Kurier warszawski nr 244, 23.08/4.09.1895
 Wasutyński B., Ludność żydowska w Polsce w wiekach XIX i XX. Studium statystyczne, Wydawnictwo im. Mianowskiego Instytutu Popierania Nauki, Warszawa 1930.
 Miasta Polskie w tysiącleciu, t. II, Zakład Naukowy Ossolińskich, Warszawa 1967
 Plewczyński M., Wagner M., Województwo Stołeczne Warszawskie, KAW, Warszawa 1980
 Kronika krajowa, w: Przegląd Katolicki nr 34, 1890 r.
 A. Bobiński, J. Bazewicz, Przewodnik po Królestwie Polskim, Warszawa 1900, t. II, s. 22.
 Kurier Warszawski nr 214, 24.07/5.08.1899
 Rozwój nr 208, 12.09.1900
 Zwiastun Ewangeliczny nr 1, 2/15.01.1901
 Daty na istniejących budynkach
 Kurier Warszawski nr 355, 11/24.12.1903
 Kurier Warszawski nr 109, 7/20.04.1904
 Kurier Warszawski nr 355, 11/24.12.1903
 Kurier Warszawski nr 109, 7/20.04.1904
 Słowo polskie nr 490, 21.10.1907, Rozwój nr 209, 18.10.1907
 Ludzkość nr 38, 23.01.1907

Praca dyplomowa 2015: Zniszczenia wojenne w mostownictwie na Wiśle na ziemiach polskich latach 1939-19945 i ich powojenna odbudowa inż. Tomasz Bładyniec

Kurier Warszawski nr 304, 3.11.1910; Roczniki informacyjne o nowych prawach w Królestwie Polskim obowiązujących, rok 1911 tom VI, Warszawa 1914

Sport Powszechny nr 25, 16.06.1912

Kalendarz kroniki rodzinnej na rok 1912 z uwzględnieniem spraw robotniczych

Kurier Warszawski nr 263, 23.09.1914

Kurier Warszawski nr 334, 3.12.1915

Godzina Polski nr 340, 7.12.1916

Kurier Warszawski nr 241, 1.09.1915

Kurier Warszawski nr 21, 21.01.1916

R.G.O. działalność Rady Opiekuńczej Powiatu Warszawskiego w roku 1916

Gazeta Świąteczna nr 1838, 23.04.1916

Biblioteki oświatowe tabele statystyczne na dzień 1 stycznia 1930 r.

Archiwum diecezji warszawsko praskiej Zgony 1910 - 1918,

Kurier Warszawski nr 157, 9.06.1917

Głos Żydowski nr 28, 29.08.1917

Kurier Warszawski nr 199, 21.07.1917

Głos nr 249, 28.09.1917

Sikorski W., Nad Wisłą i Wkrą, Lwów 1928.

J. Szczepański, Wojna 1920 roku na Mazowszu i Podlasiu, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych w Warszawie, Warszawa, Pułtusk 1995, s. 106

APmsW oddział w Grodzisku Maz., Urząd miasta Nowy Dwór nr 22, Wykaz zarejestrowanych i zalegalizowanych przez władze związków i stowarzyszeń działających na terenie Nowego Dworu powiatu Warszawskiego 1931r.

Gazeta rzemieślnicza nr 12, 18.06.1921

Głos Polski nr 318, 18.11.1922

Nowiny codzienne pismo poświęcone sprawom żydostwa w Polsce nr 27, 1.11.1922

Świat pracy nr 8, 15.04.1922; Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika rządowego ministerstwa sprawiedliwości nr 28, 6.04.1927

Dziennik Urzędowy Województwa Warszawskiego nr 5, 15.03.1923

APmsW oddział w Grodzisku Maz., Urząd miasta Nowy Dwór nr 22, Wykaz zarejestrowanych i zalegalizowanych przez władze związków i stowarzyszeń działających na terenie Nowego Dworu powiatu Warszawskiego 1931r.

Goniec krakowski nr 184, 13.08.1924

Gospodarka sanitarna samorządów ziemskich na podstawie budżetów z r.

1924

Stołeczny Kurier Wieczorny nr 55, 1.12.1924

Kurier Warszawski nr 149, 28.05.1924; Postęp dziennik chrześcijański i narodowy nr 124, 29.05.1924

A.Kabata, Zarys historii wojennej pułków polskich w kampanii wrześniowej.

Batalion elektrotechniczny, Pruszków 1994, s.15

Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika rządowego ministerstwa sprawiedliwości nr 88, 4.11.1925

Rzeczpospolita nr 24, 24.01.1925

Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej opracowany na podstawie wyników pierwszego powszechnego spisu ludności z dn. 30 września 1921 r. i innych źródeł urzędowych t. I, 1925 r.

Robotnik nr 120, 2.05.1926

Robotnik nr 36, 5.02.1926, Robotnik centralny organ PPS nr 338, 9.12.1926,

Kurier Warszawski nr 290, 21.10.1926

Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 27a, 2.04.1930

Nasz dziennik nr 168, 29.06.1927, Robotnik nr 174, 27.06.1927

Robotnik nr 224, 17.08.1927

Łódzkie echo wieczorne nr 204, 31.08.1927; Łódzkie echo wieczorne nr 201, 27.08.1927

Robotnik nr 271, 3.10.1927

Łowiczanie nr 43, 2.10.1927

Robotnik nr 57, 26.02.1928

Ziemia Rzeszowska nr 3, 20.01.1928; Gazeta Narodowa nr 4, 22.01.1928

Zorza nr 29, 8.07.1928

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego RP nr 4 [224], 28.04.1929

Ilustrowany kurier codzienny nr 136, 24.05.1930

Władysław Grzelak, Łódką z biegiem Wisły, 1930; także Sport wodny nr 1, styczeń 1933

Kurier Warszawski nr 202, 26.07.1930

Nasz Przegląd organ niezależny nr 54, 6.03.1931

Mieszkania dane tymczasowe na podstawie drugiego powszechnego spisu ludności z dn. 9 XII 1931 r. Warszawa 1933

Główny Urząd Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej. Drugi Powszechny Spis Ludności z dnia 9 grudnia 1931r., 23.06.1933, Nieruchomości i budynki w miastach

Gazeta świąteczna nr 2704, 27.11.1932

Ilustrowana Republika nr 270, 1.10.1934

Ustrój samorządu miejskiego w województwach centralnych, Warszawa

1933

<https://www.mksswit.pl/historia/>

Sprawozdanie Stowarzyszenia „rodzina wojskowa” za rok sprawozdawczy 1933/34, Warszawa 1934

Echo nr 203, 27.07.1934

Kurier Warszawski nr 253, 14.09.1934, Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 63, 8.08.1934

5ta rano nr 35, 4.02.1936

Łodzianin organ PPS nr 122, 26.04.1937

Dzień Dobry nr 328, 26.11.1937

Falanga pismo narodowo – radykalne nr 22, 7.06.1938

Robotnik nr 158, 9.06.1938

Warszawski Dziennik Wojewódzki nr 25, 15.10.1938

Nowiny żołnierska gazeta ścienna nr 88, 9.11.1938

Jolanta Załączny, Powiat warszawski w latach II Rzeczypospolitej

ABC nr 26 a, 26.01.1939

ABC nr 213 A, 24.07.1939

Archiwum parafii św. Michała Archaniota: Kronika Parafialna; Pomiechówek, Zakroczym, Modlin, Nowy Dwór, Kuzuń. Wrzesień 1939, wyd. Komisja Historyczna Towarzystwa Przyjaciół Nowego Dworu Mazowieckiego im. Jana Nałęczka, Nowy Dwór Mazowiecki 1992;

B. Pretzlaff, Wrogiem urodzony, Agencja Wydawnicza Remix, 1983

Lewandowska, Okupowanego Mazowsza dni powszechnie 1939-45, Książka i Wiedza, Warszawa 1993,

Davis E., Nowy Dwór Mazowiecki, w: Encyclopaedia Judaica, Jerusalem b.r., t. XII; Shamri A, First D., Pinkas Nowy Dwór, Tel Aviv 1965, t. IV, Warszawa i Region.

MAREK TADEUSZ FRANKOWSKI JADWIGA URSZULA FRANKOWSKA
APARAT SS I POLICJI NIEMIECKIEJ

ELEMENTEM TERRORU I ZAGŁADY W REJENCJI CIECHANOWSKIEJ W
LATACH 1939-1945 w: Notatki Płockie nr 4/249, 2016;

Grynberg M., Getta w rejencji ciechanowskiej, w: Biuletyn ŻIH 4/1980;

Grynberg M., Obozy w rejencji ciechanowskiej, w: Biuletyn ŻIH 1/198;

Shamri A, First D., Pinkas Nowy Dwór, Tel Aviv 1965, t. IV, Warszawa i Region.

Ankieta o przebiegu działań wojennych na terenie gminy w
latach 1939 - 45;

Przemysł i handel:

Opis miast polskich z lat 1793 - 94, Poznań 1962, t. II.

Raporty prezesa komisji województwa mazowieckiego z lat 1823 -1830

Obraz Królestwa Polskiego w okresie konstytucyjnym, t. I, Raporty Rady

Stanu Królestwa

Polskiego z działalności Rządu w latach 1816 - 1828, PWN, Warszawa 1984, s. 66.

E. Ringelblum, Johann Anton Kruger - drukarz ksiąg hebrajskich w Nowym Dworze, Biuletyn ŻIH, nr 42, 1962, s. 44 - 57; Słownik pracowników książki polskiej, PWN, Warszawa, Łódź

1972, s. 474; Emanuel Ringelblum, Z dziejów książki i drukarstwa żydowskiego w Polsce w drugiej połowie XVIII w., „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1962, nr 41; Red. Krystyna Koratajowa, Joanna Krauze-Karpińska, Drukarze dawnej Polski od XV do XVIII w., t. III, cz. 2, Mazowsze z Podlasiem, Instytut Badań Literackich PAN Stowarzyszenie „Pro Kultura Litteraria”, Warszawa 2001

Gazeta Warszawska nr 34, 26.04.1808

Gazeta Korespondenta Warszawskiego i Zagranicznego nr 43, 1.04.1820

Księga chrztów parafii Nowydwór 1826 - 1833, s. nie numerowane.

AGAD, RGW nr 1851, Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu 19 IV/1 V 1845

AGAD, RGW nr 237, s. 27.

AGAD, RGW nr 2838, s. 41

Kurier Warszawski nr 254, 25.09.1846

Kurier Warszawski nr 127, 4/16.05.1857

Dziennik warszawski nr 211, 14/26.09.1866

Przewodnik warszawski informacyjno adresowy 1870

Kurier Warszawski nr 165, 17/29.07.1874; Kurier Warszawski nr 54, 27.02/11.03.1874

Dziennik Powszechny nr 361, 31.12.1834

Kurier Warszawski nr 229, 28.08.1834

Tygodnik Petersburski część XIII nr 48, 26.06/8.07.1834

Gazeta Lwowska nr 84, 18.07.1836; Kurier Warszawski nr 180, 10.07.1836

Gazeta Warszawska nr 167, 26.06.1841; Kurier Warszawski nr 348, 31.12.1841

Kurier Warszawski nr 143, 23.05/4.06.1857

Gazeta rządowa nr 137, 13/25.06.1842

Kurier Warszawski nr 251, 13/25.09.1854

Kurier Warszawski nr 220, 12/24.08.1857; Kurier Warszawski nr 288, 21.10/2.11.1857

Kurier Warszawski nr 300, 31.10/12.11.1858

Kurier Warszawski nr 151, 1/13.06.1860

Kurier Warszawski nr 305, 5/17.11.1859

AGAD, KRWiD nr 1372, k. 12.

Dziennik urzędowy guberni warszawskiej nr 38, 7/19.09.1863

Kurier Warszawski nr 229, 8.10.1863
AGAD, KRSWiD nr 1372, k. 78
Kurier Warszawski nr 60, 6/18.03.1870
Dziennik Warszawski nr 113, 26.05/7.06.1871
Gazeta przemysłowo - rzemieślnicza nr 35, 19/31.08.1872
Dziennik Warszawski nr 152, 19/31.07.1874
Kurier Warszawski nr 20, 15/27.01.1875
Korespondent Płocki nr 66, 10/22.08.1876
Korespondent Płocki nr 27, 23.03/4.04.1876
Korespondent Płocki nr 60, 20.07/1.08.1876
Korespondent Płocki nr 52, 22.06/4.07.1876
Korespondent Płocki nr 45, 28.05/9.06.1876
Korespondent Płocki nr 34, 20.04/2.05.1876
Korespondent Płocki nr 30, 2/14.04.1876
Korespondent Płocki nr 76, 14/26.09.1876
Korespondent Płocki nr 70, 24.08/5.09.1876
Korespondent Płocki nr 68, 17/29.08.1876
Korespondent Płocki nr 58, 13/25.07.1876
Korespondent Płocki nr 50, 15/27.06.1876
Korespondent Płocki nr 41, 14/26.05.1876
Korespondent Płocki nr 51, 18/30.06.1876
Kurier Warszawski nr 61, 2/14.03.1878
Kurier Warszawski nr 126, 27.05/9.06.1879
Kurier Warszawski nr 144, 19.06/1.07.1881
Gazeta Warszawska nr 74, 6/18.03.1888
Kurier codzienny nr 99, 24.03/11.04.1890
Kurier warszawski nr 77, 6/18.03.1891
Kurier Warszawski nr 95a, 23.03/4.04.1884
Kurier Warszawski nr 147b, 16/28.05.1884
Kurier Warszawski nr 102b, 2/14.04.1885
Kurier codzienny nr 187, 4/16.10.1888
Gazeta Warszawska nr 74, 6/18.03.1888
Gazeta Warszawska nr 244, 4/16.09.1893, Gazeta Warszawska nr 93,
29.03/10.04.1893
Kurier Warszawski nr 95, 23.03/4.04.1896
Kurier Warszawski nr 73, 1/14.03.1905
Kurier Warszawski nr 222, 1/13.08.1893
Kurier Warszawski nr 69, 26.02/9.03.1896
Kurier Warszawski nr 204, 14/26.07.1898
Kurier Warszawski nr 266, 13/26.09.1900
Kurier Warszawski nr 235, 13/26.08.1901
Rocznik adresowy Królestwa polskiego na rok 1900, K.Kossakowski

Kurier Warszawski nr 267, 14/27.09.1900
Kurier Warszawski nr 286, 3/16.10.1903
Księga adresowa Królestwa Polskiego 1903
Kurier Warszawski nr 273, 20.09/3.10.1903
Kurier Warszawski nr 9, 27.12.1903/9.01.1904
Kurier warszawski nr 329, 18.11.1905, Nowa gazeta nr 539, 21.11.1908
Kurier Warszawski nr 104, 1/14.04.1905
Czerwony sztandar nr 81, 23.06.1906
Kurier Warszawski nr 169, 20.06.1908
Lista członków czwartego warszawskiego towarzystwa wzajemnego kredytu za rok 1908
Kurier Warszawski nr 294, 23.10.1912
Wiadomości budowlane nr 33, 18.08.1912
Wiadomości Budowlane nr 23, 9.06.1912
Warszawskie stowarzyszenie dla dozoru nad kociami parowymi, rocznik II za rok 1912, Warszawa 1913
Kurier Warszawski nr 14, 14.01.1913
Wiadomości Budowlane i Miejskie nr 14, 4.04.1914
Kurier Warszawski nr 337, 6.12.1915
Przegląd Techniczny 33-38, 21.10.1918
Przewodnik przemysłu i handlu polskiego, red. Leon Pączewski, 1926
Robotnik Polski nr 44, 23.11.1919
Przewodnik przemysłu i handlu polskiego, red. Leon Pączewski, 1926
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennik urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 95, 7.12.1921
Obwieszczenia Publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 9a, 5.02.1921
Tygodnik Handlowy nr 5, 15.01.1923
Rzeczpospolita nr 292, 26.10.1922
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennik urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 96, 9.12.1922
Robotnik nr 244, 7.09.1922
Tygodnik Handlowy nr 7, 1.04.1923
Obwieszczenia publiczne dodatek do Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości nr 95, 28.11.1923; Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 18 a, 14.02.1924
Rzeczpospolita nr 322, 24.11.1923
Tygodnik Handlowy nr 26 i 27, 5.12.1923,
Tygodnik Handlowy nr 23, 9.11.1923

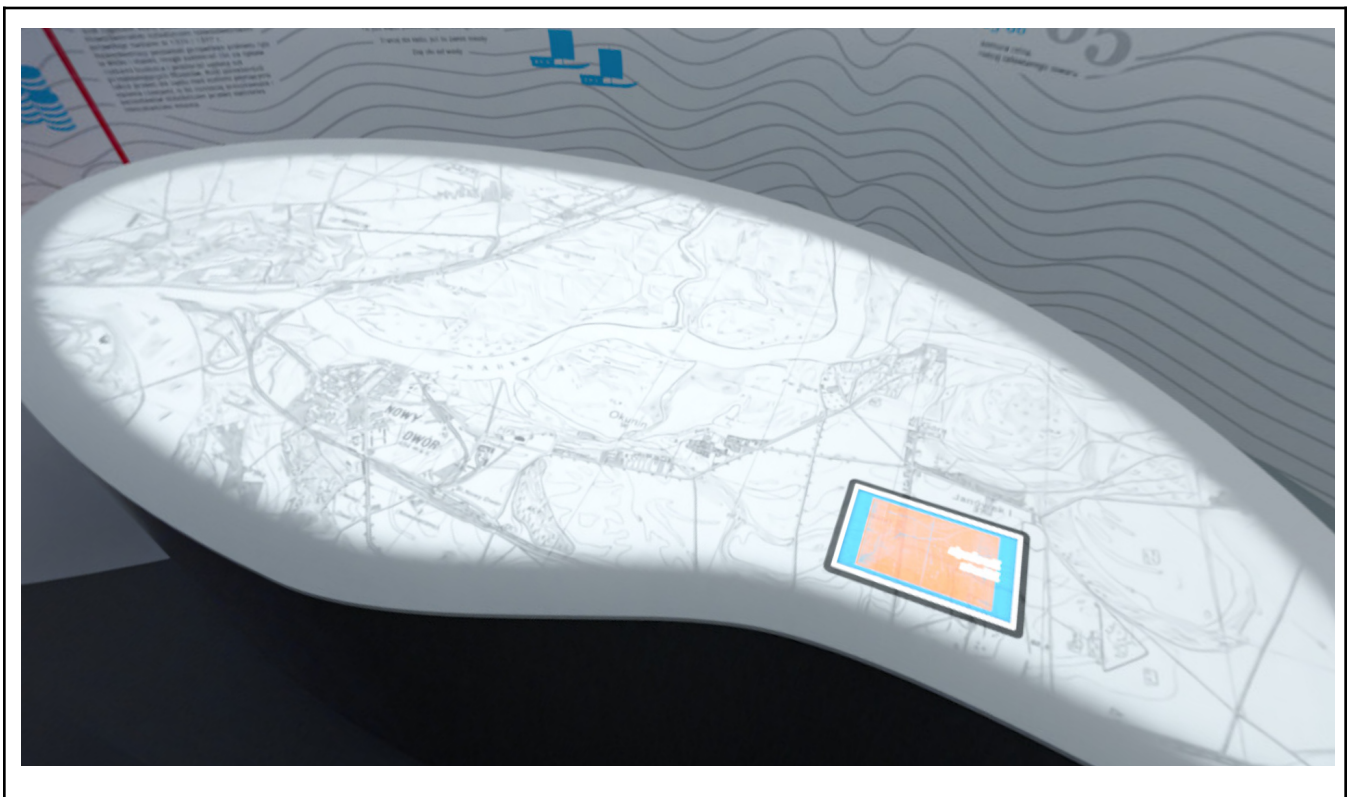
Tygodnik Handlowy nr 28, 14.12.1923
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 97,
5.12.1923; Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 18 a, 14.02.1924
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 54, 7.06.1924
Polska zbrojna nr 23, 23.08.1924
Republika nr 57, 27.02.1924
Robotnik nr 33, 2.02.1924
Przewodnik przemysłu i handlu polskiego, red. Leon Pączewski, 1926
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 92a, 18.11.1931
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennik urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 95, 27.11.1926
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennik urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 64, 11.08.1926
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 60a, 29.07.1933
Nasz przegląd organ niezależny nr 212, 1.08.1928
Rocznik Oficerski 1928
Kurier Warszawski nr 221, 14.08.1929
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 52a, 28.06.1930;
Ziemia Lubelska nr 209, 4.08.1931
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 51a, 25.06.1932
Robotnik nr 96, 17.03.1932
Polska gospodarcza nr 39, 24.09.1932
Obwieszczenia publiczne dodatek do dziennika urzędowego ministerstwa sprawiedliwości nr 89, 8.11.1933
Kongres piwowarów polskich w Łodzi. Ilustrowane wydanie poświęcone sprawom przemysłu piwowarskiego [chemiczno-rolniczego] piwowarom i odbiorcom piwa w Polsce. 9,10,11.09.1933
Polska Gospodarcza Tygodnik zeszyt 51, 23.12.1933 Rocznik polskiego przemysłu i handlu, Warszawa 1938, nr 1230
Wołyńskie wiadomości techniczne nr 4, kwiecień 1936; Codzienna gazeta Handlowa nr 212, 13 i 14.09.1936
Robotnik nr 103, 12.04.1938
Obwieszczenia publiczne nr 15, 22.02.1939
Robotnik nr 160, 25.05.1939

Archiwum parafii św. Michała Archaniola: Kronika Parafialna
Trybuna Mazowiecka nr 52, 2.03.1972, Trybuna Mazowiecka nr 83,
9.04.1969;
Województwo Warszawskie 1944-1974; Trybuna Mazowiecka nr 69,
23.03.1971; Jerzy Kwiatek, Teofil Lijewski, Leksykon miast polskich, Muza
SA, Warszawa 1998. s.551 i n.
Trybuna Mazowiecka nr 58, 9.03.1967
Trybuna Mazowiecka nr 53, 4.03.1969; Trybuna Mazowiecka nr 80,
4.04.1969; Trybuna Mazowiecka nr 83, 9.04.1969
Trybuna Mazowiecka nr 221, 16.09.1970

Katakлизmy:

Polska w okresie II wojny północnej 1655 - 1660, PWN 1957, t. II, s. 91
S. Niemczyńska, Kronika klęsk elementarnych w Polsce i krajach sąsiednich w
latach 1648-1696, t. I, s.164 - 165
Gazeta Warszawska nr 42, 25.05.1804
W.Łysiak, Dzieje twierdzy modlińskiej w dobie Królestwa Warszawskiego, w:
Mówią Wieki nr 9, 1970 s. 32; Brzegi Wisły od Warszawy do Ciechocinka z
dopełniającym poglądem na przestrzeni od Torunia do Gdańska (przewodnik
żelugi parowej) przez Oskara Flatta, Drukarnia Gazety Codziennej,
Warszawa 1854, s.20
AGAD, ARN nr 146, WCP 1830 / 31 s. 254 - 255.
Gazeta Warszawska. R. 115, 5.04.1888, nr 90
Archiwum Diecezjalne Warszawsko Praskie, Księga zejść z aktami cywilnymi
parafii Nowydwór wyznania katolickiego 1836
Gazeta Krakowska nr 54, 5.03.1840; Kurier Warszawski nr 56, 27.02.1840
(Nie)Legendy nowodworskie, Maria Moźdzynska, Wydanie I, 2014, str
95
Gazeta Warszawska nr 202, 4.08.1850
Gazeta Warszawska nr 346, 19/31.12.1855
Kurier Warszawski nr 77, 8/20.03.1856
Dziennik warszawski nr 219, 23.09/5.10.1866
Gazeta Warszawska nr 55, 27.02/11.03.1871
Kurier Warszawski nr 174b, 13/25.06.1884
Gazeta Warszawska. R. 113, 3/15.04.1886, nr 84; Kurier warszawski nr
223b, 2/14.08.1886
Gazeta Warszawska. R. 115, 5.04.1888, nr 90; Gazeta Warszawska. R. 115,
3.04.1888, nr 88; Gazeta Warszawska. R. 115, 24.08.1888, nr 222 ; Pożar
Nowego Dworu, w: Gazeta Warszawska 10(31) V 1888, nr 151; Pożar w
Nowym Dworze, w: Gazeta Warszawska 1(13) VI 1888, nr 153; Tyfus
plamisty, w: Gazeta Warszawska 4(16) VIII 1888, nr 214;
Kurier Warszawski nr 88, 17/29.03.1889

Kurier codzienny nr 99, 24.03/11.04.1890
Kurier warszawski nr 205, 13/25.07.1892; Gazeta Warszawska nr 131, 8/20.05.1893; Gazeta Warszawska nr 94, 30.03/11.04.1893; Kurier Warszawski nr 38, 26.01/7.02.1894
Czas nr 202, 4.09.1895; Kurier Warszawski nr 249, 28.08/9.09.1895;
Kurier Warszawski nr 259, 7/19.09.1895
Kurier Warszawski nr 81, 9/22.03.1901
Kurier Warszawski. Dodatek poranny, nr 288, 18 X 1907; Kurier Warszawski nr 288, 18 X 1907;
Kurier Warszawski nr 310, 9.11.1910
Kurier Warszawski : dodatek poranny nr 197, 18.07.1912
Robotnik nr 90, 31.06.1924; Republika nr 144, 28.05.1924; Robotnik nr 88, 29.03.1924; Kurier Warszawski nr 88, 28.03.1924; Kurier Warszawski nr 149, 28.05.1924
Kurier warszawski nr 145, 29.05.1931; Dzień dobry nr 72, 13.03.1935; Dobry wieczór kurier nr 71, 12.03.1935
Polska zbrojna nr 200, 24.07.1934; Nowiny codzienne nr 204, 24.07.1934
Warszawski Dziennik Narodowy. R. 4, 12.04.1938, nr 101B
Robotnik nr 79, 23.03.1947; Dziennik Łódzki nr 83, 25.03.1947; Dziennik Łódzki nr 93, 21.04.1958

Tytuł	Rozwój Nowego Dworu	S10
Typ	Stanowisko interaktywne, wraźeniowe, informatywne w formie video-mappingu, czyli projekcji z góry na symbolicznej makiecie fizycznej wraz z infokioskiem sterującym.	
Opis	<p>Stanowisko wraźeniowe polegające na możliwości zaobserwowania w formie animacji rozwoju i postępu, jaki dokonał się na przestrzeni dziejów w Nowym Dworze Mazowieckim.</p> <p>Stanowisko ma nawiązywać do treści prezentowanych na innych stanowiskach, ale w uproszczonej, przystępnej i zrozumiałej formie obejmować szerokie zakresy tematyczne: od terytorialnego rozwoju miasta, poprzez umiejscowienie najważniejszych budynków, urzędów, funkcji w obrębie miasta, po zwiasek z rzekami oraz rozwój przemysłowy i handlowy.</p> <p>Treść stanowiska komplementarna z infografiką S9 "Nurt dziejów" oraz treściami z systemu galeryjnego W2 "Zabudowa drewniana i zabytkowa".</p> <p>Zmiana prezentowanych informacji (położenia) na makiecie następuje po wybraniu zagadnienia z poziomu infokiosku sterującego. Infokiosk będzie także zawierał szczegółowe (tekstowe wraz z przykładowymi archiwalnymi fotografiami) informacje dotyczące omawianego tematu.</p>	
Zakres merytoryczny	<p>Rozwój miasta ma prezentować zmiany na przestrzeni wieków (historyczne i obecne):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Rozrost miasta, czyli wcielanie kolejnych wiosek i osad w granice miasta (od średniowiecza po czasy obecne); ● Pokazanie na mapie umiejscowienia fabryk i miejsc handlu (Plac Solny, Rynek, Fabryki - treści komplementarne ze stanowiskiem Przemysł i Handel); ● Stocznia, spichlerz, przystań, port; ● Budowa Twierdzy Modlin i koszarów; ● Rozwój torów kolejowych; 	

	<ul style="list-style-type: none"> ● Mosty; ● Zaznaczenie dóbr Góra - dzisiaj ruiny pałacu; ● Zmiany miejsca siedziby Ratusza; ● Prezentacja siedziby kin, szkół, czy bibliotek, których dziś jest 3, ale między 1916, a 1921 było aż 5: <ul style="list-style-type: none"> ○ 1916 Żydowska Biblioteka Ludowa im. „Szalom Alejchem”; ○ 1918 Biblioteka Związku Klasowych Związków Zawodowych; ○ 1920 Biblioteka przy Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej w Nowym Dworze przy parafii św. Michała; ○ 1921 Biblioteka przy Radzie Zawodowej Związku Klasowego Związków Zawodowych w Polsce oddział w Nowym Dworze; ○ 1929 Biblioteka przy Towarzystwie Uniwersytetu Robotniczego; ● Położenie miejsc kultu religijnego i miejsc pochówku (nekropolie), tj. cmentarz żydowski, katolicki, protestancki (tu chowano znanych obywateli miasta tego wyznania w tym pastorów) w mieście, prawosławny i garnizonowy (grób płk. Malewicza pierwszego Komendanta Twierdzy) w Modlinie; ● Jedna z map prezentować powinna historyczną, zabytkową i drewnianą zabudowę miasta, np. zespół zabytkowych budynków dawnych koszar wojskowych z przełomu XIX i XX wieku przy ulicy Paderewskiego, budynek Biblioteki w której planowana jest wystawa, czy budynek Poczty Konnej (treści komplementarne ze stanowiskiem - systemem galeryjnym W2 “Zabudowa drewniana i zabytkowa”) ● Zmiana i liczebność zabudowy drewnianej i murowanej;
<p>Wkład multimedialny</p>	<p>Aplikacja do sterowania wyświetlanymi treściami video-mappingu na symbolicznej mapie fizycznej miasta oraz informacje tekstowe wraz z archiwalnymi fotografiami o danym zagadnieniu.</p> <p>Zmiana prezentowanych informacji (położenia) na makiecie następuje po wybraniu z poziomu infokiosku sterującego, na którym zawarte są także informacje o danym zagadnieniu czy miejscu wraz z przykładowymi archiwalnymi fotografiami.</p>

	<p>Stanowisko nie powinno zawierać zbyt szczegółowych informacji, a czas potrzebny na zapoznanie się z treściami (przeczytanie tekstu) nie powinien przekraczać 15 minut.</p> <p>Oprogramowanie htm5 + js +css z uwzględnieniem komunikacji sieciowej.</p> <p>Komunikacja między odtwarzaczem z ekranem dotykowym, a odtwarzaczem przy projektorze via LAN np. przy użyciu technologii webRTC</p>
Urządzenia multimedialne	<p>Projektor min 1500 ANSI.</p> <p>Ekran dotykowy 10”.</p> <p>Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage- 2 szt.</p> <p>Głośnik ultrakierunkowy.</p> <p>Szerokość projekcji około 180 cm szerokość na około 104 cm wysokości, wypełniająca w całości ścianę. Proporcja może być dostosowana przez odpowiednie przygotowanie materiału filmowego.</p>
Wyposażenie/ Gablota	Brak
Źródła	Z poprzednich stanowisk S9 oraz W2

Tytuł	System galeryjny 3 - Modlin	W4
Typ	Informatywne, galeria wystawy czasowej.	
Opis	<p>Galeria ma prezentować historyczne fotografie, ryciny, obrazy przedstawiające drugi brzeg z uwzględnieniem Twierdzy Modlin. Stanowisko jest usytuowane vis-à-vis symbolicznej wyspy z projekcją (video-mapping). Dla podkreślenia specyfiki miasta treści odnoszące się do terenów znajdujących się na drugim brzegu Narwi umieszczone będą na ścianie przeciwległej stanowiska S10 "Rozwój Nowego Dworu".</p> <p>System galeryjny uzupełniony o infografikę zawierającą skrócone informacje historyczne o Twierdzy Modlin (kiedyś Nowogeorgiewska), a także schematyczną mapę z graficznym zaznaczeniem charakterystycznych miejsc Twierdzy.</p>	
Zakres merytoryczny	<ul style="list-style-type: none"> ● Znaczenie strategiczne - uwarunkowania geograficzne Modlina; ● Budowa Twierdzy oraz jej rozbudowa; ● Stacjonowanie wojsk różnych narodowości ; ● Najważniejsze obiekty oraz infrastruktura Twierdzy; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa mostów łączących brzegi.
Wkład multimedialny	Fotografie, infografika i teksty opisujące galerię. Opis lektorski w dwóch językach: angielskim i polskim dla audioprzewodnika.
Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy
Wyposażenie/ Gablota	System galeryjny składa się z ruchomego systemu podwieszanych antyram, który jest przestrzenią na zmienną ekspozycję dla organizowanie wystaw czasowych.
Źródła	<p>Zdjęcia archiwalne Nowego Dworu będące w posiadaniu Pana Janusza Gołąb będących w dyspozycji Pracowni Dziejów Miasta fotopolska.eu</p> <p>“Pamięć o Katyniu w Nowym Dworze Mazowieckim: oficerowie Batalionu Elektrotechnicznego zamordowani w Katyniu i Charkowie” z historii batalionu elektrotechnicznego, Alfred Kabata, Nowy Dwór Mazowiecki, 2010</p> <p>Twierdza Modlin z 1822 rys. M Wojciechowski, 2000</p> <p>http://fort-archiwum.mariwoj.pl/tmo_1822.htm</p> <p>Muzeum Kampanii Wrześniowej i Twierdzy Modlin twierdzamodlin.pl</p>

Tytuł	Cztery budowle sakralne AR	S11
Typ	Stanowisko wraźniowe, informatywne, rzeczywistość rozszerzona (AR, ang. Augmented Reality).	
Opis	<p>Stanowisko, analogicznie w działaniu do stanowiska S8 “Drewniane domy AR”, ma prezentować budowle sakralne czterech koegzystujących ze sobą religii z czasów największego rozkwitu miasta, tj: kościoła katolickiego, ewangelickiego, synagogi i cerkwi prawosławnej.</p> <p>Dzięki zastosowaniu technologii rzeczywistości rozszerzonej (ang. Augmented Reality, AR) możliwa będzie eksploracja trójwymiarowych budowli od zewnątrz i wewnątrz, a zwiedzający mają poznać charakterystyki architektury świątynnej poszczególnych wyznań.</p> <p>Ważnym elementem stanowiska jest możliwość zajrzenia do wyposażonego środka obiektów (zdejmowanie dachu).</p> <p>Stanowisko ma zawierać informacje nt. nazewnictwa poszczególnych zabudowań oraz tłumaczyć pełnione przez nie funkcje, a także pokazać i krótko opisać różną obrzędowość, tj. miejsce ołtarza lub jego brak, miejsce dla wiernych, zdobnictwo sakralne lub jego brak etc.</p>	

	<p>Krótką historią poszczególnych budowli Nowego Dworu Mazowieckiego także powinna być prezentowana na stanowisku. Świątynie, które są zachowane lub istnieją ich plany powinny być wiernie zrekonstruowane, a te których nie ma dokumentacji należy wykonać charakterystyczną dla danego obrządku, stanowiącą próbę rekonstrukcji, makietę 3D obiektu. Rekonstrukcja bryły zewnętrznej jak i wewnątrz 3D wraz z tekstuowaniem.</p>
<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Kościół św. Michała Archanioła 1792 do chwili obecnej</p> <p>1801 - Najwcześniejszy zachowany opis kościoła. Świątynia była w tym czasie ozdobiona malowidłami. Sufit zrobiony z drutu i trzciny pokryty był gipsem i również pomalowany. Posadzka ułożona była z cegły. W ołtarzach bocznych Matka Boża i św. Michał Archanioł. Ambona pierwotnie na lewej ścianie, obecnie zwężona i przeniesiona na filar przy ołtarzu bocznym. Chrzcielnica – pierwotna drewniana, przeniesiona z kościoła w Okuninie, stała przy wejściu, obecna marmurowa z 1933 r. przy ołtarzu św. Michała. Około 1851 na ścianach bocznych umieszczono wizerunki 4 Ewangelistów. Między 1852/53 – od północy dobudowano wewnątrz balkon, na którym umieszczono nowe organy. Pomiedzy 1873 a 1907 przebudowano ołtarz główny umieszczając w nim grupę ukrzyżowania, wcześniej był w tym miejscu jedynie krucyfiks. W 1902 wymieniono podłogę na terakotową, a około 1933 zamontowano metalową kratę między nawą a kruchtą.</p> <p>Świątynia protestancka ok. 1828 – ok. 1970</p> <p>Początkowo w 1828 r. była murowana, kryta dachówką. Miała 30 m długości, szerokości około 15 m, wysokości około 8 m. Przebudowana i powiększona w 1906 r. W 1932 r. ufundowano organy.</p> <p>Cerkiew prawosławna do 1915</p> <p>Każdy pułk posiadał swoje umundurowanie, sztandar pułkowy, patrona, odznakę i dzień święta pułku. Integralną częścią tradycji pułku była też cerkiew pułkowa. Początkowo był to połowy składany ikonostas wraz z</p>

	<p>utensyliami liturgicznymi, który duchowny wojskowy przewoził wraz z przemieszczającą się jednostką. W miejscu stacjonowania pułku cerkiew urządzano na terenie koszar w namiocie lub budynku. Nowodworska cerkiew znajdował się na terenie koszar, zajmując jakieś pomieszczenie najprawdopodobniej w nieistniejącym budynku po południowej stronie obecnej ul. Paderewskiego. Wygląd – nieznany.</p> <p>Synagoga Około 1775 – 1939</p> <p>Nie wiadomo jak wyglądały nowodworskie synagogi, było ich kilka, przedostatnia drewniana spłonęła w 1907 r. Ze zbiorów społecznych do 1939 r. wybudowano przed wybuchem wojny nową, dużą, murowaną synagogę. Nie wiadomo czy została wykończona.</p> <p>1891 planowana była budowa nowej synagogi. Budynek miał mieścić salę modlitewną, szkołę, łaźnię i mykwę, a oprócz tego planowany był osobny dom dla rabina.</p>
<p>Wkład multimedialny</p>	<p>Aplikacja interaktywna sterująca pokazem renderowanych w czasie rzeczywistym modeli 3D - AR miejsc kultu religijnego wraz z wnętrzami oraz z dodatkowymi informacjami o budowlach (krótka historia, dostępne przekroje, archiwalne fotografie, charakterystyka budowli, funkcje pomieszczeń).</p> <p>W przypadku braku danych źródłowych należy przygotować typową zabudowę sakralną charakterystyczną dla danego wyznania.</p> <p>Rekonstrukcja zarówno bryły jak i wnętrza 3D wraz z otekstutowaniem.</p> <p>Teren, na którym stoi budowla i odbywa się prezentacja, powinien być odwzorowany w 3D i licować z kształtem podestu.</p>
<p>Urządzenia multimedialne</p>	<p>Ekran dotykowy 10”.</p> <p>Kamera.</p> <p>Wydajny mini komputer oparty o system Android.</p>
<p>Wyposażenie/ Gablota</p>	<p>Tabliczka znamionowa z graficzną instrukcją, jak korzystać ze stanowiska oraz podstawowymi informacjami o treści stanowiska.</p> <p>Marker.</p>

	Obudowa w formie kuli z uchwytami wydrukowana w 3D.
Źródła	<p>“Kościół parafialny w Nowym Dworze Mazowieckim – niedocenione dzieło polskiego klasycyzmu” Ryszard Mączyński, Sztuka i Kultura, t. 1, 2013</p> <p>https://repozytorium.umk.pl/bitstream/handle/item/2116/SZiK.2013.005,Maczynski.pdf?sequence=1</p> <p>Archiwum parafialne: Extractus Authenticus ex Actis Visitaciones Ecclesiae Parochialis in Nowydwór per Illrum Exulentissimum Renum Dominum Josephum Bończa Miaskowski Episcopum Varsovien-sem Ordinis Aquilae Rubrae Equitem Anno Domini 1801 die vero 22 Mensis Novembris personaliter factae.</p> <p>Kurier Warszawski nr 80, 12/24.03.1853</p> <p>Ikonografia: Gabinet Rycin Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Zbiór Królewski, P. 186, nr 105 (rzut), 106 (fasada), 107 (przekrój).</p> <p>AGAD, CWW 1273, Inwentarz budowli i gruntów gminy i kościoła ewangelickiego w Nowymdworze należących w roku 1828, s.80.</p> <p>Poświęcenie kościoła w Nowym Dworze, w: Zwiastun Ewangeliczny 12/1906, Warszawa 1906</p> <p>“Była kiedyś parafia... Parafia Ewangelicko-augsburska w Nowym Dworze - przegląd materiałów z polskiej prasy konfesyjnej 1863-1939” Maria Kaucz, Warszawa, 2015</p> <p>“Dzieje parafii ewangelicko - augsburskiej w Nowym Dworze Mazowieckim” Maria Możdżyńska</p> <p>“Parafia Św. Michała Archanioła w Nowym Dworze Mazowieckim w latach 1792-1945” Maria Możdżyńska, Papieski wydział Teologiczny, Warszawa, 1998</p> <p>“Społeczność żydowska w Nowym Dworze w latach 1918-39” Danuta Bielecka, w: Rocznik Mazowiecki t.XIV, Warszawa 2002, s.99-114</p> <p>http://mazowsze.hist.pl/files/Rocznik_Mazowiecki/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14-s99-114/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14-s99-114.pdf</p> <p>https://www.jewishgen.org/yizkor/Nowy_dwor/Nowy_dwor.html</p>

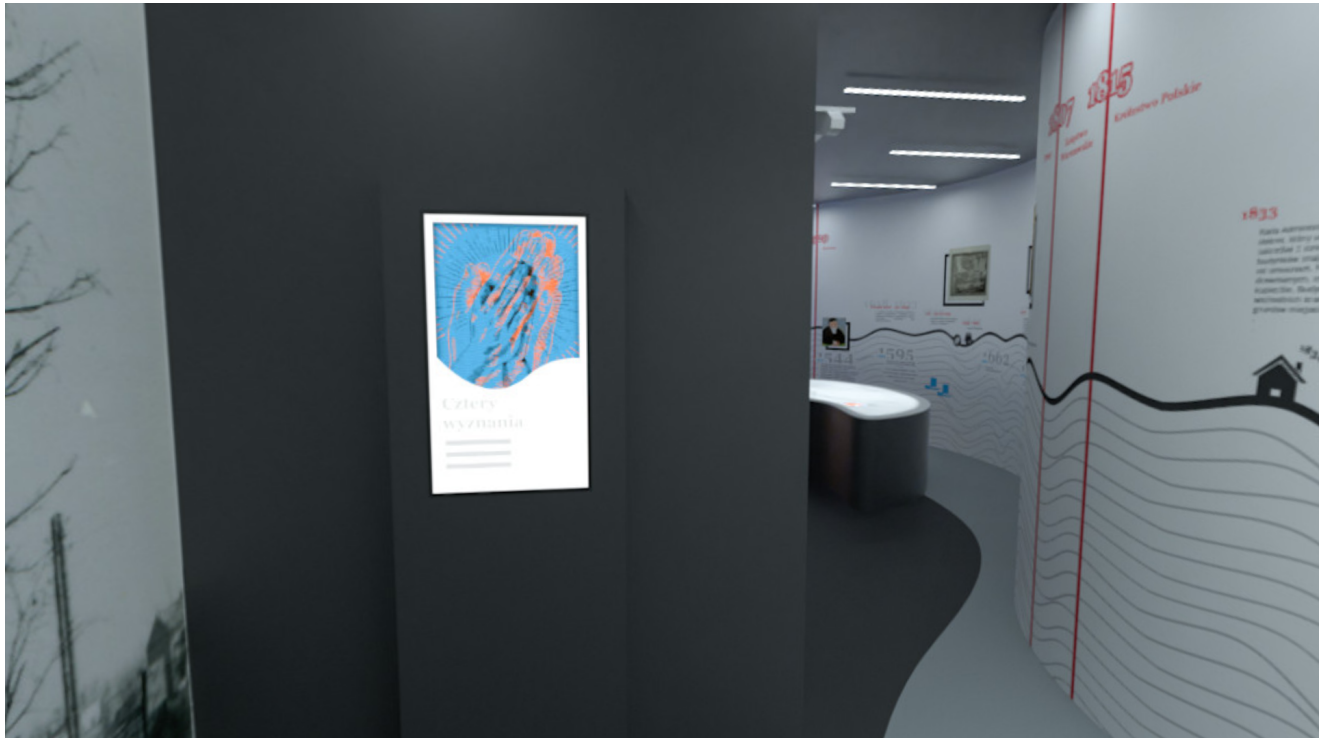
https://apwarsz.home.pl/APW_MAIN/publikacje/Rabini....pdf

Kurier Warszawski nr 216, 26.07./7.08.1891

Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma

POLIN Muzeum Historii Żydów Polskich

“Kopuły nad Wisłą: prawosławne cerkwie w centralnej Polsce w latach 1815-1915”, Aleksander Sosna, Kirił Sokoł, Moskwa, 2003

Tytuł	Cztery wyznania	S12
Typ	Stanowisko informatywne.	
Opis	<p>Stanowisko rozszerzające wiedzę ze stanowiska S11 “Cztery budowle sakralne AR” powinno opowiedzieć historię Nowego Dworu i procesu tworzącego różnorodną wyznaniowo społeczność, dla której Pismo Święte jest podstawą wiary.</p> <p>Na stanowisku zwiedzający powinni poznać najważniejsze postaci w życiu duchowym oraz społecznym Nowego Dworu Mazowieckiego.</p> <p>Należy krótko opisać biografię i w miarę możliwości dołączyć wizerunki</p>	

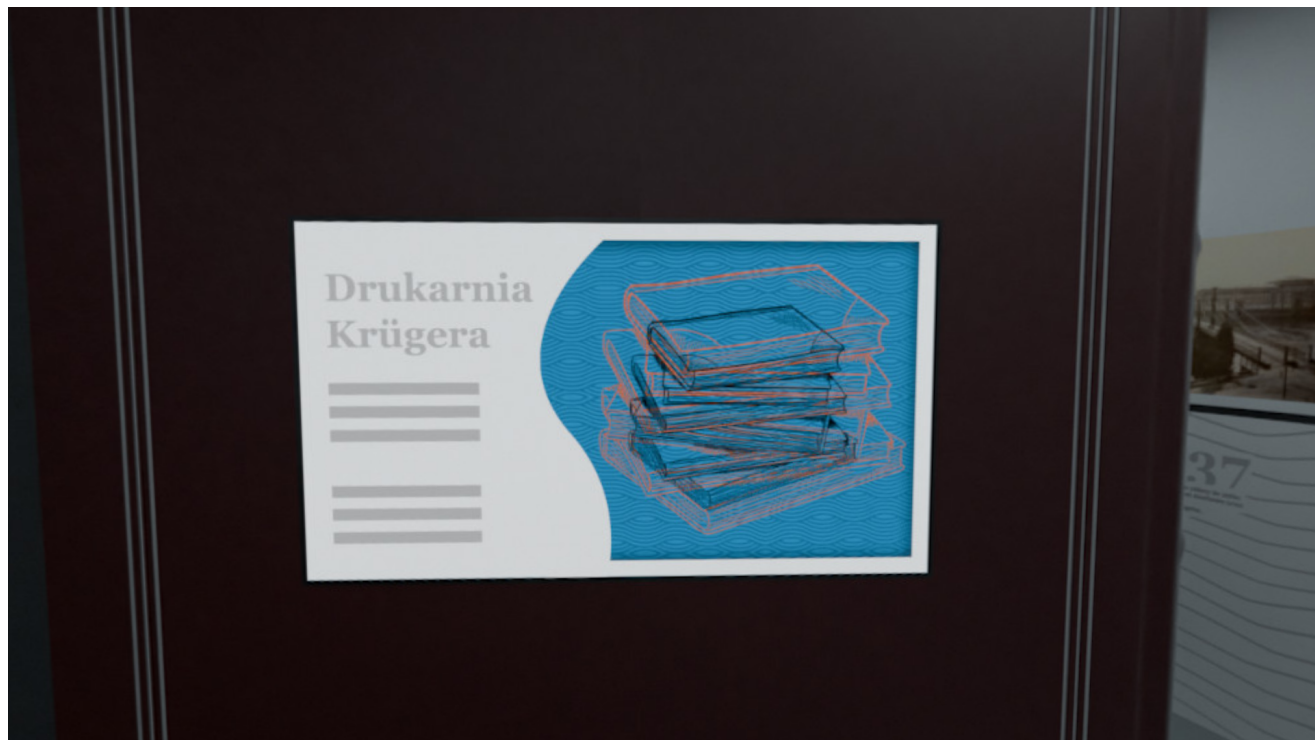
	<p>oraz materiały graficzne związane z działalnością charyzmatycznych księży, pastorów, popów i rabinów.</p> <p>Stanowisko to powinno klarownie zaprezentować charakterystykę każdego z wyznań z naciskiem na ciekawe przedstawienie faktów oraz ciekawostek, anegdot, powiedzeń zapadających w pamięć.</p>
<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Stanowisko powinno być podzielone na sekcje tematyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia i przyczyna obecności danego wyznania w Nowym Dworze (wyznanie mojżeszowe, katolicy, ewangelicy, prawosławni, a także wspomnieć o np. Mennonitach z Kazunia) 2. Najważniejsze postaci w życiu religijnym i społecznym miasta. 3. Charakterystyka i ciekawostki wyznań: <ol style="list-style-type: none"> a. podobieństwa i różnice w: obrzędach, praktykach religijnych, budowlach sakralnych i ich funkcjach; b. koegzystencja na przykładzie wielowyznaniowego Batalionu Elektrotechnicznego; c. strój liturgiczny, strój wiernych; d. osoby pomagające w prowadzeniu działalności religijnej: np. wikariusz, zakościelny, czy w sekwencji Żydowskiej kantorów i inne osoby związane z synagogą; e. różne kalendarze religijne; f. najważniejsze święta i ich obrzędowość- tradycja; g. wybrane powiedzenia, anegdoty, przysłowia religijne.
<p>Wkład multimedialny</p>	<p>Aplikacja interaktywna zawierająca opisy, materiały archiwalne, fotografie postaci i wydarzeń. Ekrany z treściami pisanymi powinny zawsze być uzupełnione korespondującą grafiką, fotografią, ilustracją.</p> <p>Stanowisko nie powinno zawierać zbyt szczegółowych informacji, a czas potrzebny na zapoznanie się z treściami (przeczytanie tekstu) nie powinien przekraczać 15 minut. Dopuszcza się dołączenie grafik zrekonstruowanych budowli 3D ze stanowiska S11 "Cztery budowle sakralne AR".</p> <p>Oprogramowanie stanowiska HTML5+javascript+css.</p>

Urządzenia multimedialne	Ekran dotykowy 49"-50" pionowy. Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.
Wyposażenie/ Gablota	Przy stanowisku powinny znajdować się wydruk wielkoformatowy nowodworskiej uliczki/ placu dający wrażenie kontynuacji przestrzeni wystawienniczej na grafice. Wydruk jest naklejony na system zasłon okiennych zamontowanych na prowadnicach dających kontrolę nad oświetleniem oraz umożliwiającą otwieranie umiejscowionych tam okien przez obsługę placówki.
Źródła	<p>“Była kiedyś parafia... Parafia Ewangelicko-augsburska w Nowym Dworze - przegląd materiałów z polskiej prasy konfesyjnej 1863-1939” Maria Kaucz, Warszawa, 2015</p> <p>“Ewangelickej varia nowodworskie i ... nie tylko” Maria Kaucz, Vol I-III</p> <p>“Zapomniany pastor ks. Robert Nitschmann – ostatni przedwojenny proboszcz parafii nowodworskiej”, Maria Kaucz, 2013</p> <p>“Pastor Oskar Ernst (1872 – 1922): w kręgu ewangelików nowodworskich” Maria Kaucz</p> <p>“Dzieje parafii ewangelicko – augsburskiej w Nowym Dworze Mazowieckim” Maria Możdżyńska,</p> <p>“Parafia Św. Michała Archanioła w Nowym Dworze Mazowieckim w latach 1792-1945” Maria Możdżyńska, Papieski wydział Teologiczny, Warszawa, 1998</p> <p>“Miasto bez rabina nie może istnieć. Rabini, podrabiani i kandydaci na rabinów guberni warszawskiej w latach 1888 - 1912” https://apwarsz.home.pl/APW_MAIN/publikacje/Rabini....pdf http://mazowsze.hist.pl/files/Rocznik_Mazowiecki/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14-s99-114/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14-s99-114.pdf https://www.jewishgen.org/yizkor/Nowy_dwor/Nowy_dwor.htmlKurier Warszawski nr 209, 3/15.09.1865 Gazeta narodowa nr 215, 5.08.1900</p> <p>“Społeczność Żydowska w Nowym Dworze” Maria Możdżyńska, Nowy</p>

	<p>Dwór Mazowiecki, 2011</p> <p>“Społeczność żydowska w Nowym Dworze Mazowieckim w latach 1918-1939” Danuta Bielecka, Rocznik Mazowiecki 14, 99-114, Muzeum Historii Polski, 2002</p> <p>http://mazowsze.hist.pl/files/Rocznik_Mazowiecki/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14-s99-114/Rocznik_Mazowiecki-r2002-t14-s99-114.pdf</p> <p>https://www.jewishgen.org/yizkor/Nowy_dwor/Nowy_dwor.html</p> <p>“Żołnierze różnych wyznań” z historii batalionu elektrotechnicznego oraz “Żołnierze wyznania mojżeszowego w Batalionie Elektrotechnicznym w Nowym Dworze Mazowieckim w latach 1921-1939” art. Alfred Kabata</p>
--	--

		
Tytuł	System galeryjny 4 - Cztery wyznania	W5
Typ	Stanowisko informatywne, galeria wystawy czasowej.	

Opis	Galeria ma prezentować materiały archiwalne związane z częścią wystawy dotyczącą wyznań obecnych w Nowym Dworze Mazowieckim. Powinny znaleźć się materiały archiwalne architektury sakralnej z krótką historią poszczególnych budowli oraz wybrane postaci z życia religijnego i społecznego miasta (treści mogą się powtarzać ze stanowiska S11 "Cztery budowle sakralne AR" oraz S12 "Cztery wyznania").
Zakres merytoryczny	Materiały powtórzone ze stanowiska AR i infokiosku: <ul style="list-style-type: none"> ● Budowle sakralne ● Postaci
Wkład multimedialny	Fotografie, infografika lub teksty opisujące galerię. Opis lektorski w dwóch językach: angielskim i polskim dla audioprzewodnika.
Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy
Wyposażenie/ Gablota	System galeryjny składa się z ruchomego systemu podwieszanych antyram, który jest przestrzenią na zmienną ekspozycję dla organizowanie wystaw czasowych.
Źródła	Patrz S11 "Cztery budowle sakralne AR" oraz S12 "Cztery wyznania"

Tytuł	Drukarnia Krügera - zabawa w zecera	S13
Typ	Stanowisko informatywne, interaktywne, scenografia wrazeniowa.	
Opis	<p>Stanowisko wkomponowane w element scenografii przedstawiającej gabarytowy wolumin książki, którego brzeg wystaje ze ściany. Zabieg ten ma przypominać zwiedzającemu, iż znajduje się w obiekcie należącym do Biblioteki Miejskiej, pokazać książkę w luksusowym wydaniu oprawionym w tkaninę ze złotym zdobnictwem, co nawiązywać ma zarówno do wydawania w ten sposób tylko najważniejszych książek oraz istnieniu w Nowym Dworze tradycji produkcji sukna. Zabieg ten pozwoli także na zastąpienie części ściany konstrukcyjnej.</p> <p>W wolumin książki ma być wkomponowany ekran dotykowy, którego treść będzie opowiadać o istnieniu w Nowym Dworze w 1781 r. największej w Polsce drukarni książek hebrajskich.</p> <p>Stanowisko ma także przybliżyć pracę drukarni z tamtych czasów oraz zawierać biografię założyciela drukarni- Jana Antona Krügera.</p> <p>Stanowisko to będzie także posiadało interaktywną zabawę - symulację</p>	

	<p>pracy zecera, która polegać ma na ręcznym ułożeniu składu tekstu (w lustrzanym odbiciu). Jednym z zagadnień stanowiska ma być sekcja opowiadająca o kulturze książek.</p>
<p>Zakres merytoryczny</p>	<p>Sekcje tematyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia zakładów Krügera: <p><i>“Jan Anton Krüger – drukarz i księgarz. Ten ewangelik z niemieckiego Wolfenbüttel założył w naszym mieście w 1781 r. największą w Polsce drukarnię ksiąg hebrajskich. Bez wątplenia miał ku temu poparcie księcia Stanisława Poniatowskiego, dzięki niemu mógł wykupić od warszawskiego drukarza Dufour`a przywilej na wyłączność wydawniczą, druk i kolportaż. Przy tej okazji nie obyło się bez awantury bo „sprzedaż” nie była do końca dobrowolna. Początkowo Krüger próbował rozkręcić interes w Warszawie, ale w stolicy nie mogli osiedlać się Żydzi więc nie mógł na miejscu zakwaterować odpowiedniej liczby pracowników. Przeniósł swoje przedsiębiorstwo do naszego miasta. W okresie największego rozkwitu w Nowym Dworze pracowały 4 prasy drukarskie a w procesie produkcji i handlu zatrudnionych było około 100 osób, głównie fachowców, Żydów sprowadzonych do miasta z Wołynia. Nazwiska wybitniejszych lub bardziej zasłużonych w pracy umieszczano w wydawanych dziełach. Byli to: Jonatan syn Mosze Jakowa z Widowieży, Naftali Cwi syn Josefa Jalisa zwany Hirszem Rajwicerem, Mosze Arie syn Simona Kahana (Kaca), zecerzy: Cwi Hirsz syn Simona Kahana (Kaca), Baruch syn Cwi Hirsza z Oleksińca na Wołyniu, Aszer Arie syn Menachema Manisa z Żółtkwi, a także Jakub syn Naftalego z domu Jale. Wśród pracowników Krügera wymieniany był także Lejzer Icchak z Krotoszyna, który prawdopodobnie zarządzał całym przedsięwzięciem a być może był także współnikiem właściciela. Drukarnia zatrudniała także chrześcijan, nie wiemy jednak na jakich stanowiskach. Drukował księgi religijne i pisma popularne także kalendarze, w sumie Krüger wydał około 120 tytułów, rocznie około 6.500 egzemplarzy. W 1782</i></p>

r. osiągnął największy sukces, otrzymał zgodę zgromadzenia rabinów na wydanie najważniejszego i najbardziej prestiżowego dzieła „Talmudu babilońskiego”. Wydał jedynie od 3 do 5 traktatów talmudycznych, sfinalizowanie zamiaru okazało się jednak zbyt kosztowne i w rezultacie niemożliwe. W tym czasie druki podlegały opodatkowaniu dzięki temu wiemy ile egzemplarzy rocznie wydawał Krüger. W 1792 r. w komorze celnej w Nowym Dworze ostemplowano 9.693 książki żydowskie, w tym prawie połowę miano wysłać na Litwę reszta przeznaczona była dla księgarń na Pradze i w innych miastach Rzeczypospolitej. Czy były to wszystkie druki jakie powstały w tym roku nie wiadomo. Krüger część książek i kalendarzy sprzedawał nielegalnie, bez opłacenia akcyzy. Z tego powodu stanął przed sądem i został skazany. Działalność drukarni przerwał na 2 lata wybuch powstania kościuszkowskiego. Trzeci rozbiór Polski, zniszczenia jakich doznało miasto oraz kłopoty podatkowe właściciela spowodowały, powolne podupadanie zakładu. Produkcja była mniejsza, pracowano na 2 tłoczniach, a załoga składała się z 8 zecerów, 4 drukarzy, 3 introligatorów, 2 korektorów, 1 gisera (odlewnika) czcionek, kilku robotników. Przedsiębiorstwo istniało w Nowym Dworze do 1813 lub 1818 r. W końcu Krüger sprzedał drukarnię Cwi Herszowi swemu zecerowi, który przeniósł ją do Warszawy. Druki wydawane w Nowym Dworze firmowano napisem, który w tłumaczeniu brzmiał: „Wydrukowano w Nowym Dworze koło Warszawy w Królestwie i przez Rzeczpospolitą uprzywilejowaną drukarnię ksiąg żydowskich.” oraz monogramem J.A.K. wykonanym prawdopodobnie przez rytownika z Ostrawy.”

2. Opis technologii druku w tamtym czasie wraz z ilustracjami, w miarę możliwości ujęcia drukarni z elementami maszyn w ruchu.

3. Znaczenie księgi w kulturze.

4. Gra interaktywna Zecer- układania zdań w odbiciu lustrzanym (10 krótkich zdań nawiązujących do wiedzy z zakresu pracy drukarni).

Wkład multimedialny	Aplikacja interaktywna w opisami, ilustracjami, materiałami archiwalnymi oraz gra interaktywna. Oprogramowanie stanowiska HTML5+javascript+css.
Urządzenia multimedialne	Ekran dotykowy 49"-50" poziomy. Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.
Wyposażenie/ Gablota	Stylizowany wolumin księgi z wpisanym ekranem dotykowym.
Źródła	<p>“Johann Anton Kruger - drukarz ksiąg hebrajskich w Nowym Dworze” E. Ringelblum, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego”, nr 42, 1962, s. 44 – 57;</p> <p>Słownik pracowników książki polskiej, PWN, Warszawa, Łódź 1972, s. 474;</p> <p>“Z dziejów książki i drukarstwa żydowskiego w Polsce w drugiej połowie XVIII w.” Emanuel Ringelblum, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1962, nr 41;</p> <p>“Drukarze dawnej Polski od XV do XVIII w.” Red. Krystyna Koratajowa, Joanna Krauze-Karpińska, t. III, cz. 2, Mazowsze z Podlasiem, Instytut Badań Literackich PAN Stowarzyszenie „Pro Kultura Litteraria”, Warszawa 2001;</p> <p>Kolekcja oryginalnych ksiąg ze zbiorów J. Gołąb.</p>

Tytuł	Przemysł i handel	S14 + G
Typ	Stanowisko informatywne, gabloty.	
Opis	<p>Przedstawienie najważniejszych i najbardziej znanych przedsiębiorstw oraz gałęzi przemysłu związanych z miastem. Każdy z tematów powinien zawierać opis historii danego zakładu/miejsca, przyczyny powstawania na tym terenie oraz najważniejsze wydarzenia i ciekawostkami związanymi z danym zagadnieniem.</p> <p>W miarę możliwości opisy powinny być urozmaicone archiwalnymi fotografiami, ilustracjami, grafikami.</p>	
Zakres merytoryczny	<ul style="list-style-type: none"> ● Wspomnieć o drukarni ksiąg hebrajskich A. Krügera (1781-1818); ● Rozlewnia browaru- Nowodworski Browar Udziałowy Sp. z o.o. (1925-1940) wraz z etykietami; ● 1881 - 1891 Fabryka krochmalu Scholtena, następnie 1893-1938 Fabryka krochmalu spółki Piotr Górski i Edward Morawski; ● 1869 - 1939 Fabryka fajansu Augusta Krygera, następnie 	

	<p>Michała Mołczanowa (Winogradowa);</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 1790 Fabryki sukna - ul. Sukienna; ● Handel solą i skład soli; ● Magazyn zbożowym tzw. Spichlerz; ● Port i stocznia statków rzecznych; ● Fabryka guzików od 1908 roku; ● Zakłady w historii po 1945 np.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zakłady produkcyjne Pollena; ○ Kablobeton SA Okunin 31; ○ ENERGOPOL ul. Okunin 1; ○ Spółdzielnia Pracy „Nadnarwianka” i Spółdzielnia Inwalidów „Zakroczymianka”.
Wkład multimedialny	<p>Aplikacja interaktywna na infokiosk wraz z opisami i materiałami graficznymi.</p> <p>Oprogramowanie stanowiska HTML5+javascript+css.</p>
Urządzenia multimedialne	<p>Ekran dotykowy 50' pionowy.</p> <p>Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.</p>
Wyposażenie/ Gablota	<p>Stanowisko wkomponowane w dwie gabloty, w których umieszczone będą pamiątki związane z przemysłem nowodworskim.</p>
Źródła	<p>Treści ze stanowiska S13 “Drukarnia Krügera - zabawa w zecera” a także S9 “Nurt dziejów” w części dot. Handlu i przemysłu</p> <p>A także z kolekcji Pana Janusz Gołąb do galboty: etykiety z Nowodworskiego Browaru Udziałowego https://polbeerlabels.pl/etykiety_exp.htm,</p> <p>plan krochmalni wraz z przygotowaną historię krochmali od jej powstania (m.in. tłumaczenie z holenderskiego pracy o firmie Scholtena), różne oryginalne materiały z fabryki, reklamówki jakie otrzymywali, korespondencja, zbiór ceramiki z Fabryki Fajansu i Porcelany Mołczanowa i Winogradowa oraz różne znaki wytwórni.</p>

Tytuł	II Wojna Światowa	S15
Typ	Stanowisko wrazeniowe, informatywne, wideo-prezentacja w lektorem.	
Opis	<p>Stanowisko w formie częściowo zburzonej ceglanej ściany, symbolizujące zniszczenia wojny. W wyrwie muru wkomponowany jest ekran, na którym odbywa się zapętłona wideo-prezentacja z dźwiękiem. Podchodząc do ściany, aby zobaczyć prezentację słyszalny zaczyna być głos jednego z lektorów (głos dobywa się z głośnika kierunkowego, co nie będzie zakłócało odbioru treści na pozostałych stanowiskach), który opowiada o losach miasta i jego mieszkańców- świadków II Wojny Światowej. W trakcie opowieści pokaz archiwalnych zdjęć uzupełniających opowieść.</p> <p>Po przeciwnej stronie kontynuacja infografiki S9 “Nurt dziejów” z treścią kalendarium dotyczącym okresu II Wojny Światowej.</p>	
Zakres merytoryczny	Rozpoczęcie wojny, zburzenie miasta, getto, marsz oddziału “Doliniaków”, publiczna egzekucja. Narracja lektorska wraz z relacjami świadków zdarzeń.	

Opowieść lektora 1:

1-30 września - 1 IX niemiecki samolot zbombardował most kolejowo - pieszy na Narwi, bomby nie trafiły w cel, ale zginęło kilku żołnierzy oraz kilka osób cywilnych łowiących ryby. Batalion Elektrotechniczny wycofano z miasta, wraz z wychodzącym wojskiem miasto opuścili kupcy, lekarze i urzędnicy. Tego samego dnia ewakuowano do Warszawy Zarząd Miejski, Urząd Skarbowy, Sąd oraz Policję. Pozostali mieszkańcy utworzyli Milicję Obywatelską, Radę Miejską i Straż Ogniową. Mężczyzn pochodzenia niemieckiego od 16 do 60 roku życia zebrano na dziedzińcu browaru, a następnie poprowadzono ich do Berezy Kartuskiej, gdzie zostali internowani. Przed 6 IX przerwany został most na Narwi.

Bombardowane miasto gnębiły pożary. Wiele osób zginęło w zbombardowanych domach. Spłonął młyn na Pólku, większość zabudowy ulicy Warszawskiej, w tym położona obok synagoga, domy przy Zakroczymskiej od placu targowego do początku miasta, częściowo stocznia, zupełnie fabryka fajansów Abrama Winogradowa, częściowo browar, częściowo koszary, częściowo kościół katolicki

Październik - Nowy Dwór został wcielony do III Rzeszy, wymiana urzędników na niemieckich, częściowo miejscowych częściowo na przybyłych z Rzeszy. Na terenie miasta zorganizowano niemiecką policję kryminalną i gestapo, żandarmerię, służby celne i służby graniczne.

Niemcy przeprowadzili spis ludności żydowskiej i nałożyli na nią kontrybucję. Zmieniono nazwy ulic, przełożono na niemiecki nazwę miasta na Neuhof.

Rozpoczyna się i trwa przez całą okupację przemysł rzekami oraz drogą lądową przez granicę między III Rzeszą i GG.

1940 W styczniu w lesie Kadzielnia (obecnie gmina Jabłonna, powiat legionowski) rozstrzelano około 70 osób chorych przewlekłe, chorych psychicznie i upośledzonych. Pierwsze masowe aresztowania 2 IV 1940 r., objęły one głównie inteligencję, urzędników, działaczy kulturalnych i społecznych, a także oficerów, studentów, bogatszych gospodarzy i kupców. Grupę tą, liczącą kilkadziesiąt osób, wywieziono do obozów

koncentracyjnych. Jednym z aresztowanych był pastor Robert Nitschman. Został zadenuncjowany przez parafian ze wsi Skierdy jako osoba sprzyjająca władzy polskiej i Polakom. Pastor zginął w czerwcu tegoż roku w Sachsenhausen. Do obozów trafiały też osoby pochodzenia niemieckiego, które odmawiały podpisania tzw. volks listy. Sklepy, warsztaty, najlepsze domu i mieszkania oraz lepsze gospodarstwa przejmowane były przez Niemców przybyłych z Prus lub miejscowych. Dzieci innego pochodzenia niż niemieckie miały zakaz nauki szkolnej i nakaz pracy od 13 roku życia. Wiosną na tzw. Piaskach zorganizowano getto. Osoby zamieszkałe w getcie wykorzystywano do prac fizycznych na terenie miasta, w Twierdzy Modlin, a także w obozie pracy w Pomiechówku. Wysoko kwalifikowanych rzemieślników, głównie krawców i szewców, zgromadzono w jednym z budynków położonym na obrzeżach getta. Wykonywali tam prace przymusowe na rzecz wojska.

1941 od marca do września w III forcie w Pomiechówku utworzono filię nowodworskiego getta, do której przetransportowano osoby chore, stare i matki z małymi dziećmi. Strażnicy obozowi cieszyli się zastróżoną sławą osób bezwzględnych i sadystycznych. Szczególnie okrutni byli miejscowi, w tym także żydowscy policjanci. Po kilku miesiącach pobytu w obozie tę część więźniów, która przeżyła zwolniono. Getto w Nowym Dworze dosiedlano Żydami przywozonymi z innych miast mazowieckich.

1942 w grudniu zlikwidowano getto wywożąc jego ostatnich mieszkańców do obozu śmierci w Oświęcimiu.

Zostaje zmieniona nazwa miasta z Neuohof (Nowy Dwór) na Bugmünde (ujście Bugu).

Na Placu Solnym powieszono w pokazowej egzekucji 4 osoby

1943 Wielu nowodworzan więzionych jest w obozie karno śledczym na III forcie w Pomiechówku. Wśród ofiar, w 1943 r. ginie poseł Julian Łabęda. Znaczną część funkcyjnych w obozie stanowią miejscowi Niemcy.

	<p>1944 masowe egzekucje na terenie ruin fabryki krochmalu i na cmentarzu katolickim.</p> <p>W czasie gdy front przesuwał się na wschód Niemcy wywożą lub niszczą dokumenty, likwidują również obóz śledczo-karny w Pomiechówku mordując jego więźniów. Obywatele pochodzenia niemieckiego dostają nakaz ewakuacji. Wywiezione zostaje wyposażenie fabryki dykty.</p> <p>26 VII – przez Nowy Dwór przemaszerowuje otwarcie, w biały dzień oddział AK ze zgrupowania Stołpecko – Nabolickiego pod dowództwem Adolfa Pilcha pseudonim Dolina.</p> <p>1945 18 stycznia do miasta wchodzi armia radziecka. Niemcy opuszczając miasto podpalają kilka budynków w tym nową szkołę i wysadzają mosty na Wiśle i Narwi. Rosjanie również podpalają kilka budynków. Między innymi płonie szkoła powszechna nr 2 na ulicy Słowackiego.</p>
Wkład multimedialny	Nagrania lektorskie, wideo-prezentacja z dostępnych fotograficznych i filmowych materiałów archiwalnych dotyczących tematu.
Urządzenia multimedialne	<p>Ekran 50' pionowy.</p> <p>Głośnik ultrakierunkowy.</p> <p>Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.</p> <p>Pętla indukcyjna.</p>
Wyposażenie/ Gablota	Ceglana ściana, w której w części rozerwanego muru wkomponowany jest ekran z wideo- prezentacją.
Źródła	<p>Archiwum parafii św. Michała Archanioła: Kronika Parafialna; Pomiechówek, Zakroczym, Modlin, Nowy Dwór, Kazuń. Wrzesień 1939, wyd. Komisja Historyczna Towarzystwa Przyjaciół Nowego Dworu Mazowieckiego im. Jana Nałęczca, Nowy Dwór Mazowiecki 1992;</p> <p>“Wrogiem urodzony” B. Pretzlaff, Agencja Wydawnicza Remix, 1983,</p> <p>“Nowy Dwór Mazowiecki” E. Davis, w: Encyclopaedia Judaica, Jerusalem b.r., t. XII;</p>

“Nowy Dwór” A. Shamri, D. First, Pinkas, Tel Aviv 1965, t. IV, Warszawa i Region.

“Getta w rejencji ciechanowskiej” M. Grynberg, w: Biuletyn ŻIH 4/1980

“Obozy w rejencji ciechanowskiej” M. Grynberg, w: Biuletyn ŻIH 1/1984;

“Ankieta o przebiegu działań wojennych na terenie gminy w latach 1939 – 45” APmsW oddział Grodzisk Mazowiecki, Akta Gminy Góra, nr 59;

“Aparat SS i policji niemieckiej elementem terroru i zagłady w rejencji Ciechanowskiej w latach 1939-1945” Marek Tadeusz Frankowski, Jadwiga Urszula Frankowska w: Notatki Płockie nr 4/249, 2016;

Lewandowska, Okupowanego Mazowsza dni powszechne 1939-45, Książka i Wiedza, Warszawa 1993,

“Niewolnik pod żaglami” Alfred Jan Paruszewski, URAN 2011

Nagrania “Archiwum Historii Mówionej” realizowane przez Dom Spotkań z Historią

<https://relacjebiograficzne.pl/wyszukiwanie#/?type=t&q=Nowy%20Dw%C3%B3r> oraz

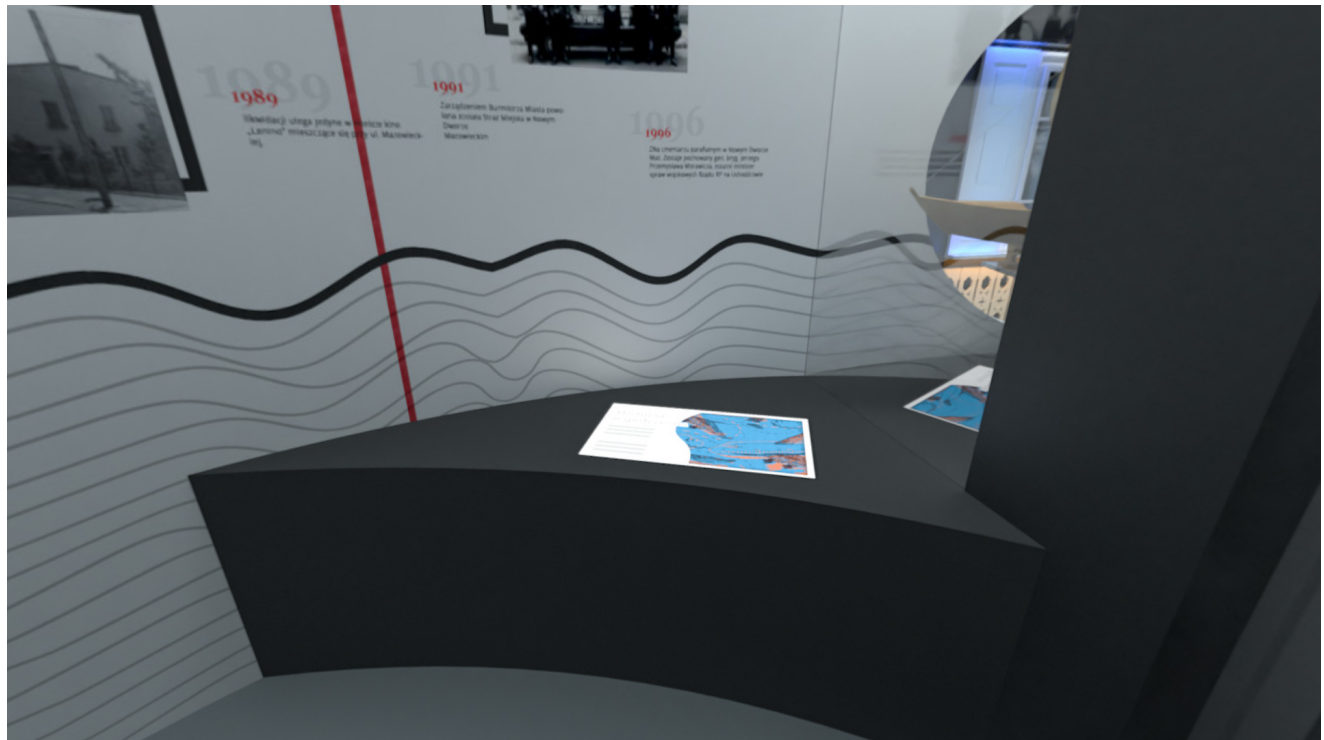
<https://audiohistoria.pl/wyszukiwanie/wyniki?q=Nowy%20Dw%C3%B3r&category=all> a także

Zbiór nagrań, w tym wywiadów, sesji naukowych (na taśmach magnetycznych) w posiadaniu Pana Janusza Gołąb

“Nowodworskie Przeobrażenia” Janusz Oleksiewicz z Magazyn Stolica z 17 października 1976, str 5

http://www.djvu.com.pl/Warszawa/Stolica/html/1976/1976_nr_42/Stolica_1976_nr_42.htm

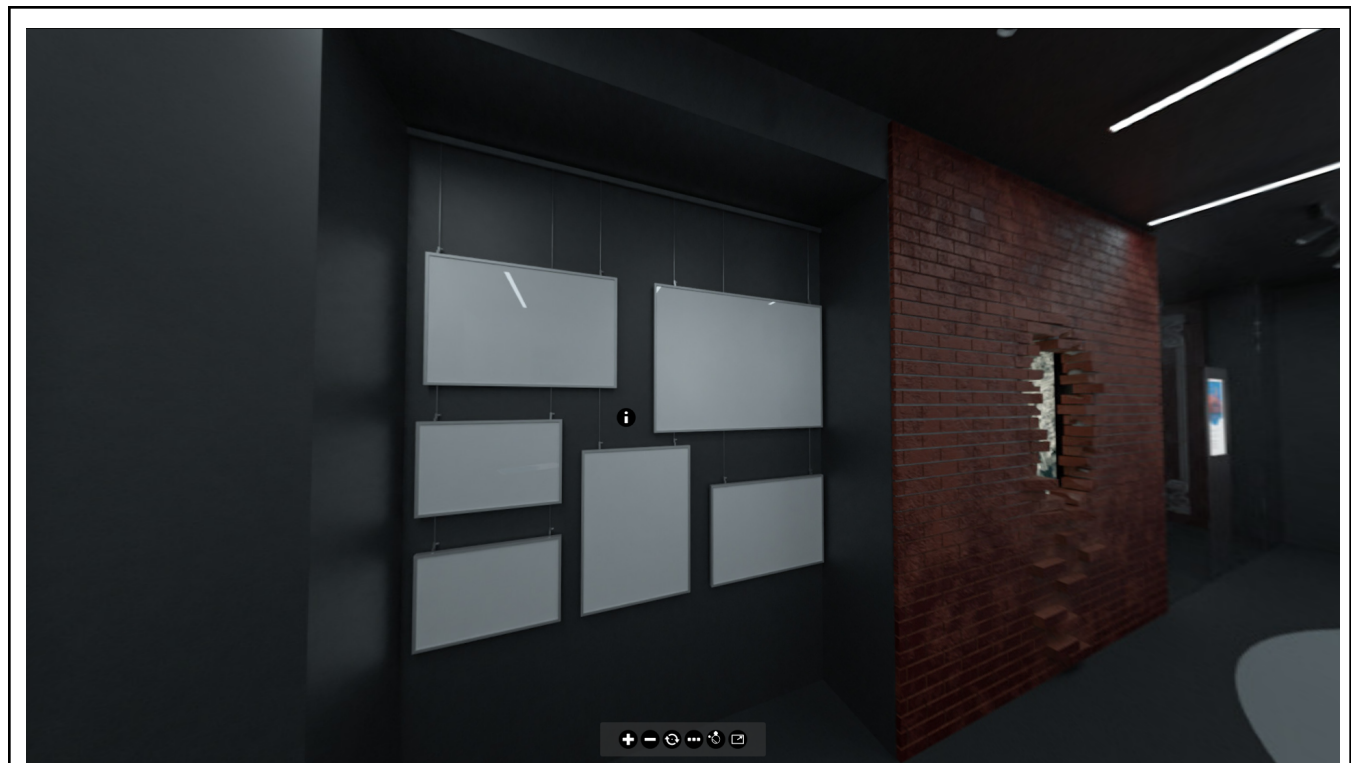
Nagrania lektorskie posiadane przez Panią Marię Możdżyńską trzech opisów życia pod okupacją z perspektywy Żyda, Polaka i tutejszego Niemca.

Tytuł	Nowy Dwór dzisiaj - ścieżki zwiedzania	S16
Typ	Stanowisko informatywne, interaktywna mapa.	
Opis	<p>Stanowisko opowiadające historię najnowszą Nowego Dworu Mazowieckiego z podziałem na dwie sekcje tematyczne: ludzie i miejsca w formie mapy zachęcającej do spaceru po mieście z wyznaczonymi ścieżkami dalszego zwiedzania.</p> <p>Pierwsza sekcja powinna zawierać listę osób zasłużonych dla miasta, z ich krótkimi biogramami i fotografiami.</p> <p>Druga- to mapa z zaznaczonymi istniejącymi miejscami historycznymi/ zabytkowymi (oznakowane np. kolorem żółtym), które były wspomniane na innych stanowiskach ekspozycji, a także najnowszymi inwestycjami miasta (oznakowane np. kolorem zielonym) oraz ścieżkami zwiedzania.</p> <p>Punkty oraz ścieżki powinny być klikalne, tak, aby można było przywołać wcześniej zebrane wiadomości, a także dowiedzieć się o historii najnowszej miasta.</p> <p>Ścieżki zwiedzania mają zapraszać zwiedzającego na kontynuację spaceru po Nowym Dworze Mazowieckim i zobaczenia na własne oczy</p>	

	<p>miejsc poznanych na wystawie. Na szlakach powinny znaleźć się najważniejsze punkty miasta omawiane na ekspozycji: miejsca zabytkowe i historyczne, a także punkty rekreacyjne i turystyczne nawiązujące do uznawania Nowego Dworu Mazowieckiego jako miejscowości letniskowej.</p> <p>Do wyboru powinno być przygotowanych kilka spacerów: krótsze/dłuższe, z atrakcjami dla dzieci, z atrakcjami sezonowymi czy sportowo-rekreacyjnymi, z miejscami historycznymi, jak i najnowszymi inwestycjami, a także zachęcać do odwiedzenia okolicznych restauracji, kawiarni, kafejek, czy sklepów z pamiątkami.</p> <p>Wybrane trasy zwiedzający pobiera na swój telefon poprzez skanowanie kodu QR, który znajduje się przy opisie ścieżki.</p>
<p>Zakres merytoryczny</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ludzie: ważne postacie związane z Nowym Dworem Mazowieckim, np. <ol style="list-style-type: none"> a. por. rez. Mieczysław Bekker- por. rez. Batalionu Elektrotechnicznego, mjr Armii Kanadyjskiej, współtwórca pojazdu, który poruszał się po Księżycu podczas misji Apollo 15, Apollo 16 u Apollo 17. b. Marszałek Józef Piłsudski- bywał wielokrotnie w (Modlinie) honorowy obywatel miasta. Tytuł nadany przez Radę Miasta w 1928 c. Król Romów - Król cygański Szczegółową listę osób należy ustalić z Zamawiającym. 2. Miejsca: <ol style="list-style-type: none"> a. istniejące zabytki oraz budynki historyczne, np. Holenderska zabudowa drewniana, Dom wielorodzinny - Czynszówka na rogu ul. Wybickiego i Zdobywców Kosmosu, kościoły, budynki zabytkowe, koszary, Twierdza, parki, dęby Katyńskie; b. miejsca historii najnowszej i związane z inwestycjami, np. Port lotniczy Warszawa / Modlin, mosty; c. punkty rekreacyjne: przystań, plaże lubiane przez

	nowodworzan, jak i warszawiaków.
Wkład multimedialny	Aplikacja interaktywna w formie mapy z różnymi ścieżkami zwiedzania, do pobrania poprzez skan kodu QR. Oprogramowanie stanowiska HTML5+javascript+css.
Urządzenia multimedialne	Ekran dotykowy 32" poziomy. Sprzętowy odtwarzacz treści multimedialnych klasy digital signage.
Wyposażenie/ Gablota	Nie dotyczy
Źródła	Materiały z poprzednich stanowisk. Materiały nt. nowodworskich Romów przekazane przez Panią Barbara Malewską w posiadaniu biblioteki. https://muzeum.tarnow.pl/ekspozycje-stale/romowie-historia-kultura/

Tytuł	System galeryjny 5 - Nowy Dwór dzisiaj	W6
Typ	Stanowisko informatywne, galeria wystawy czasowej,	

Opis	<p>Stanowisko powinno składać się z fotografii zachęcających do dalszej eksploracji miasta oraz nawiązywać do treści ze stanowiska S19 "Nowy Dwór dzisiaj - ścieżki zwiedzania" z interaktywną mapą.</p> <p>Sugerujemy wydrukowanie kolażu zdjęć starych miejsc z aktualnymi autorstwa Damiana Ochtabińskiego w ramach projektu "Projekt 640" realizowanego na zlecenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki w 640. Rocznicę nadania praw miejskich w czerwcu 2014 roku.</p>
Zakres merytoryczny	Archiwalne i aktualne fotografie miasta.
Wkład multimedialny	<p>Fotografie, infografiki i teksty opisujące galerię</p> <p>Opis lektorski w dwóch językach: angielskim i polskim dla audioprzewodnika.</p>
Urządzenia multimedialne	Nie dotyczy
Wyposażenie/ Gablota	System galeryjny składa się z ruchomego systemu podwieszanych antyram, który jest przestrzenią na zmienną ekspozycję dla organizowanie wystaw czasowych.
Źródła	<p>Projekt 640, Damian Ochtabiński na zlecenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki w 640. rocznicę nadania praw miejskich (czerwiec 2014 r.)</p> <p>https://www.nowydwormaz.pl/plik,1305,projekt-640-damian-ochtabinski.pdf poza zdjęciem ze str. 24 prezentującym Nowy Dwór ul. Rynkowa.</p>